

3/1/56

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No 212.

Telephone No. 2544

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 30-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అధిక శైత్రమాస ప్రథమ బహుళ ౧.

No 303
సంచిక 303

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారీత వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి మూచి కొని పొనిముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

లిలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవామున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

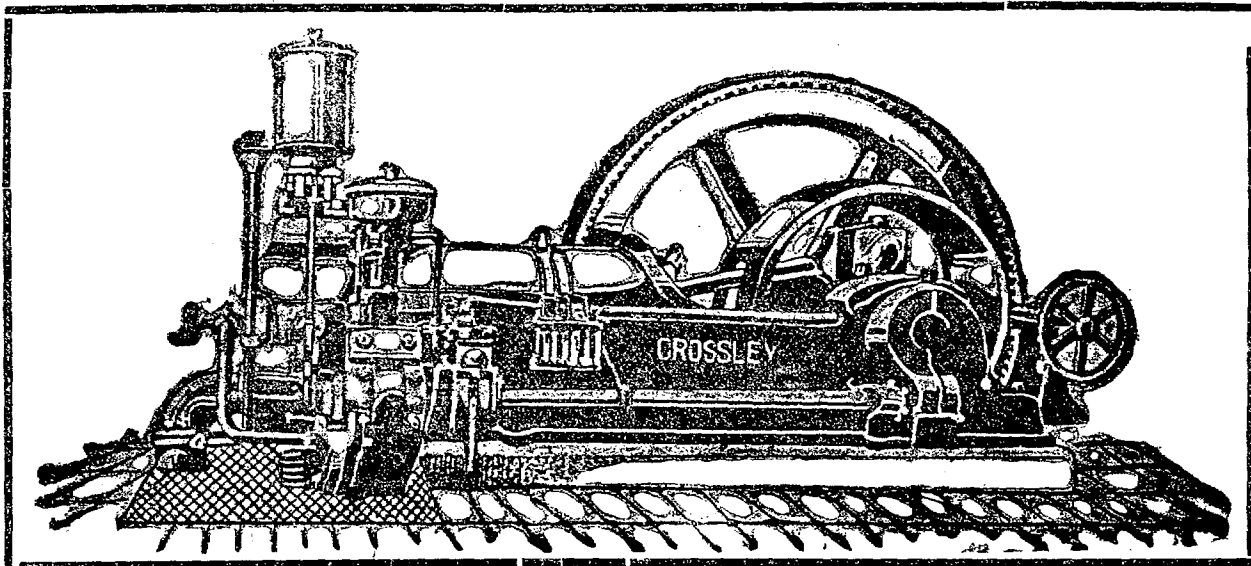

చక్కనిడబ్బీతో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాసు అండ్ ఆయిల ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్టన్
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
నప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగువాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండనవసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైన నూనెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యముగలది.

ఎంజిన్ల, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకొరెడము.

క్రాస్లి బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

1546

ఆంధ్రపుస్తకభాండాగార సంఘము

ఏప్రిలు 2వ తేదీన దేశోద్ధారక భవనమున సమావేశ మగును

బెజవాడ, మార్చి 29 - శ్రీయుత అయ్యంగి వెంకట రమణయ్యపంతులుగారు ఇట్లు తంజినీపేరి - ఆంధ్రదేశ పుస్తక భాండాగార సంఘము, ఏప్రిలు రెండవ తేదీన బెజవాడలో దేశోద్ధారక భవనముందు సమావేశమగును భాండాగారముల సరుపుధరణ విషయమై తగుచర్య తీసికొనుటకు కూడుచున్నది కావున సానుభూతి గలవారెల్లరును, వచ్చి సభకు జయప్రదముగ జరిపించి భాండాగారోద్యమమునకు తోడ్పడ ప్రార్థించుట.

బొంబాయి ఆంధ్రుల సమావేశము

చింతామణిగా రధ్యక్షత వహించిరి బొంబాయి, మార్చి 29 - నిన్న సాయంత్రము బొంబాయి ఆంధ్ర సంఘమువారు సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సంఘ భవనమున శ్రీ చింతామణిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై చాల ముఖ్యమైన తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి బొంబాయి ఆంధ్రసంఘ తీర్మాన మామోదింపబడినది జి యస్ నగసిం హము, వద్దూరి శ్రీరామశాస్త్రి, యస్ యస్ పాపాగార్లు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి. క్రొత్తసభ్యులు 50 మంది సంఘముందు చేరిరి (నవ్వీయవి లేఖరి)

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

నిన్నటిదినము శాసనసభయందు జరిగిన ప్రశ్నోత్తరము లలో ముఖ్యమైనవాటిని ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాము. వ్యవసాయపు రాయలుకమీషను వ్యవసాయపు రాయలుకమీషను నియమించునప్పుడు అభివృద్ధికాఖమంత్రి అభిప్రాయములు గైకొనబడెనాయనియు అట్లయిన కమీషనువారు విచారింపవలసిన విషయములను విస్తరింపజేయవలయునని మంత్రిగారెందులకు సలహా ఇవ్వలేదని సత్కయూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి ప్రభుత్వ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధికాఖ మంత్రిగారి అభిప్రాయములు గైకొనిరినియు, వ్యవసాయపరిశ్రమ ఉత్పత్తి అమ్మకము మున్నగు విషయములు సహకార పద్ధతులపై కరువు విషయములను ఈ కమీషనువారు విచారింపుట లాభకరమని ఆర్థికశాఖమంత్రి నూచించెననియు తెలుపబడెను. బల్లారి వ్యవసాయ పారశాల బల్లారిలో వ్యవసాయ పాఠశాల చెరుకుతోట ఎప్పుడు స్థాపింపబడునని ఎ రంగనాథం మొదలిగారు ప్రశ్నించిరి తేదీ ల నిర్ణయించి చెప్పటకు పీలులేదని ప్రభుత్వరమిచ్చుడెను బల్లారి జిల్లాలో మొక్కజొన్న ఉత్పత్తి విషయమై తగు పరిశోధన సలుపుటకు ఒక నిపుణుని నియమించు విషయ మై రంగనాథం మొదలిగారు ప్రశ్నింపగా జులై నెలలో దత్త మండలములందు మొక్కజొన్న ఉత్పత్తి విషయమై పరిశీలించు టకు ప్రత్యేకోద్యోగి నియమింపబడునని అభివృద్ధికాఖమంత్రి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను సహకారశాఖ ఆర్ వీరయ్యనుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హాస రరి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లుగల నియమింపబడుచుండుటచే కో ఆ పరేటివు సొసైటీల హాసరరి ఆర్డెన్ జరులను నియమించు పద్ధతి అంతమొందెనని ఆభివృద్ధికాఖమంత్రి చెప్పెను సచికు సర్వీసు ఉద్యోగములు కొరవారు మంత్రియొక్కయు ఎక్కి కూర్చివు కాన్సిలరులయొక్కయు సహాయము పొంద యత్నిం చుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరిని సాల్వానాగారు ప్ర శ్నింప ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారని రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను హైద్రో ఎలిక్ట్రిక్కు స్కీము తామ్రపర్తి పావనాశనం హైద్రోఎలిక్ట్రిక్కు స్కీము వి షయమై చావడి సుబ్రహ్మణ్యం పిళ్లైగారు ప్రశ్నింప లామెంబ రు ఈ క్రింది వివరములు తెలిపెను ఈ స్కీములల్ల ఇరిగేషను బావులను విద్యుచ్చుక్తి సహా యముతో ఉపయోగింపవచ్చును హాకిన్నగారు ఈ ప్రదేశము ను చూచియున్నారు ఎస్టి పేములు తయారుచేయబడెను గాని ఇంతవరకు ఏమి ఖర్చుచేయబడలేదు మార్తాండంపిళ్లైగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు దక్షి ణ ఇండియా రైల్వేను విద్యుచ్చుక్తి నడుపువిషయము రి లేక 6 నెలలలో తేలునని లామెంబరు చెప్పెను అదనపు పోలీసుదళములు రాష్ట్రమునందెచ్చుట అదనపు పోలీసుదళములుండ బడెనని రామేశ్వరరావుగారు ప్రశ్నింప లామెంబరు ఈక్రింది విధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను అనంతపురం గుత్తి తాలూకా టెలిగ్రామమునందు అద నపు పోలీసుదళమున్నది రాష్ట్రమున మరి ఏ ఇతర ప్రదేశము నందున అదనపు పోలీసుదళములేదు 1925 సంవత్సరము జూన్ 1 వ తేదీనుండి ఈదళము అచ్చట యుంచబడెను సంవత్సరము నకు 4845 రూప్యములు రికరింగు ఖర్చు 2900 నాన్ రికరింగు ఖర్చు అగుచున్నది మూడు సంవత్సరము లుంచవలయునని ప్ర భుత్వమువారు ప్రధమమున తీర్మానించిరిగాని పరిస్థితులు మారిన ఎప్పుడైనను ఈదళమును రద్దుచేయవచ్చును ప్రతిసంవత్సరము ఈ విషయమై జిల్లా కలెక్టరు రిపోర్టు పంపుచుండెదరు ఎన్నికలయందు ఓడిపోయినవారిని మరల సభ్యులుగ నియమించుట తంజావూరు జిల్లాలో స్థానికసంఘముల ఎన్నికలయందు ఓడిపోయినవారిలో ఎంతమంది మరల సభ్యులుగ నియమింప బడిరిని రాజప్పగారు ప్రశ్నింప ప్రధానమంత్రిగారు ఈ క్రింద ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. ఎన్నికలయందు ఓడిపోయినవారు వ్యవస్థ రు మరల సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. ఒకరు తంజావూరుజిల్లా బోర్డు మాయవరం తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను, ఇరువురు తం జావూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగను నియమింపబడిరి.

మీ జీవితరహస్యము జీవితరహస్యము మీ భవిష్యజీవితరహస్యము అంజనాలయము లోనే తెలిసికొని ఆయత్తపడు! ఆనందించుడు కష్టగుళుములు, బోగైళ్ళవర్తములు, విద్యాబుద్ధులు, జయాపజయములు వేయేల మీ జీవిత రహస్యములయందు అంజనములనుగ గన్నులకు గట్టినట్లు ప్రదర్శింపబడును. వ్రాసిపంపబడును జాతకములున్నవారు, జాతకములు వ్రాసిపంపవలెను లేనివారు తొమ్మిది అక్షరములు వ్రాసి పంపినచోటను జీవిత రహస్యశోధన ప్రశ్నకు 0-8-0, తక్కిన వివరములు వ్రాసిన తెలుపుదుము వి. యస్. యస్. శర్మ, అంజనాలయము, రాజమండ్రి. బుల్ బుల్ ఆటో మాటికు స్పే అత్తరు క్రొత్తగా జర్మనీవారిచే కనిపెట్టబడినది ఉండియుండ లేదు పై భాగమునం దున్న మొర మూతను తీసినచే మంచి సువాసన గు

వివాహము యితర సేవకసమయములందు వా డుటకు యంతమంచి సమీప అత్తరు ఇదివర కెప్పుడు అత్తరు చెడలును, బుడ్డిని నిలుపుగానుంచిన బహుటిరావడము ఆయన పరీక్షార్థమై ఒకబుడ్డికి అర్దరయిచ్చి తెప్పించుకొనుడు, తరువాత మీరు మీసేపీతులును డబ్బులకు సంతోషముతో అర్ధగురితురు బుడ్డి 1.కి ధర రు 1-4-0 తపాలశిర్పు ప్రత్యేకం BAIJNATH MOTHILAL & Co., 168, China Bazar Road, P. Box No 163 Madras

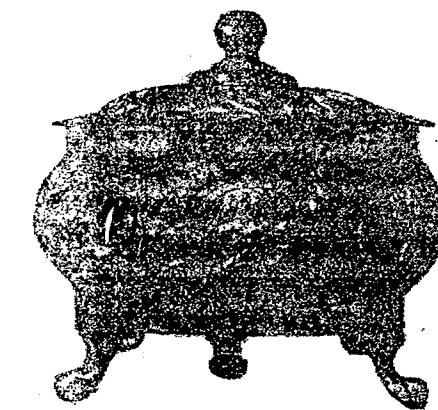
నాలుగుభాషలనిఘంటువు

ఇందు కుమారు (5000) అయిదువేల తెలుగుమాటలు అకారాదిగా వ్రాసి వానికెదురుగా హిందుస్తాని, ఇంగ్లీషు, ఆర వు పదములు చేర్చబడినవి, ఏపదము కావలసినను వెంటనే గ్రహింపవచ్చును ఇదివరలో ఇట్టిగ్రంథము వెలువడి యుండలేదు, ఇది చదివినచో గురుసహాయ్య మక్రమలేకుండ ప్రైభావలు మాటలాడు శక్తికలుగును ఇది స్కూలుమాస్టర్లకు, విద్యార్థులకు లాభకరము, గుమాస్తాలకు, వర్తకలకు, ప్రయాణికులకు, పండితులకు, పామరులకు సమస్త జనులకు, మిక్కిలి యుపయోగించును నెల రి అణాలు మాత్రమేగాని 800 రూపాయలకు మించిన సహాయ మొనరింపగలదని నిరాఘాటముగక తెప్పవచ్చును

వేశ్యాసహవాసఫలితము

(పద్యకావ్యము) వెల 4 అణాలు ఇది తెలుగుభూమిలో జరిగినకథ ఒక లుబ్ధుడత్యంత లాభ్యుని నమిషే తమంగూడఁ బెట్టుటయు నాతని కుమారుడు వేశ్యాలోలుండఁ జేర్చి తమంతయు వేశ్యకర్పించి తుదకు దానిచే వెడలగొట్టబడి యడవుల పాలైపోవుటయు, మిక్కిలి చక్క వ్రాయబడినది లుబ్ధుడనము, వేశ్యామాతృవర్ణనము జరుపుచో నవ్వు పుట్టకమానదు. ఇందలి నీతిశృంగార పద్యములు పదివి తీరవలయును ఇది చదువ మొదలిడుచో పూర్తియగువఱకు విడువ బుద్ధిపొడవదు. చిరునామా:— దాసరి లక్ష్మణస్వామి పిరాపురం, (గోదావరిజిల్లా) 1827

జి. యం. శెట్టి అందు నన్ను, నగలు వర్తకులు, 229, హైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీలక్ష్మీ వర్కు, సోల్విజంటు మంచిపనితరము! సరసమయిన మజారి సకాలమునకు నగలు తయారుచేసి యిచ్చుట వారి స్వలాభముకొరకే ప్రతియొకరున్న దీనిని గమనింపవలయును అన్ని విధములయిన బంగారుసామానులు గాజులు, గొలుసులు, కావలపేర్లు, వద్యాణములు, నాగవత్తులు, వుంగరములు వగైరా వగలున్ను చెంబులు, లో టాలు, కప్పులు, చెండిసామానులు, కుంకుమభరితె మొదలు నీళ్లుపోసుకొనే పెద్దఅందాలవర్కు సకలవిధమైన సామానులు ప్రస్తుత నాగరికతనుబట్టి అంద ముగాను కుద్రముగాను తయారుచేసి యివ్వబడును. తంజిలూసం. పొప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి, "సత్యవర్కు" } నెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యరు పిడి, మద్రాసు.

మద్రాసు అండ్ నెదర్లాండ్స్ మహారాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్;

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలుకొని బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షన్ లో బండ్ల రాకపోకలలో మార్పులు చేయబడినవి. దీనిని అందరు గమనింపవలెను.

ఈ క్రిందిబండ్లు క్రొత్తగా ఏర్పరుపబడినవి

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 41 మిక్సెడ్ ఆరక్కోణము వడలుట, 42 రేడిగుంట వడలుట, 155 రైల్వే కోచ్ చీరాల వడలుట, etc.

ఈ క్రిందిబండ్లవరుసలు రద్దుపరుపబడినవి

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 158 లోకల్ మదరాసు వడలుట, 154 డిటా పాస్టేరి వడలుట, etc.

ఈ క్రిందివి ముఖ్యమైన మార్పులు

- సెం 1 మద్రాసు కలకత్తా మెయిన్ వాల్తేరుకు 14-35 కు బదులు 18-48 కి చేరును. ఈబండి టంగుటూరు తాడినేపేటలో నిలువదు.
సెం 2 కలకత్తా, మద్రాసు మెయిన్ 18-22 కు బదులు 12-55 లకు బదులు చేరును. ఈబండి దువ్వడ, ద్వారాపూడి, టంగుటూరు స్టేషన్ లలో ఆపబడును.
సెం 3 బెజవాడ ప్యాసెంజరు బెజవాడ బిట్రగుంట మధ్య ప్రతివేళలో నిలుచును. బెజవాడకు 10-40 ఘంటలకు చేరి అచ్చటినుండి యిప్పుడు కాకినాడ పోవుబండ్ల ఏర్పాటు ప్రకారము 11-45 ఘంటలకు బయలుదేరి కాకినాడ వరకు పోవును.
సెం 10 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు 17-50 కు బదులుగా 18-00 ఘంటలకు మద్రాసు చేరును.
సెం 12 వాల్తేరు ప్యాసెంజరు యిప్పుడు బిట్రగుంట లో నిలువబడునట్టిబండి బిట్రగుంట 8-8 గంటలకు చేరును. అచ్చటినుండి 8-25 కు బయలుదేరి యిప్పుడు మద్రాసు 12-25 కు చేరు 42 ప్యాసెంజరుబండికి బదులుగా 10-30 కే చేరును ఒక క్రొత్త సెం 196 బండి ఆరంభాకం నుండి 9-45 ఘంటలకు బయలుదేరి మద్రాసు 12-20 ఘంటలకు చేరును.
సెం 34 కాకినాడ ప్యాసెంజరు 6-00 ఘంటలకు బదులు 5-55 ఘంటలకే కాకినాడ వడలును

కాంగ్రెసు పక్షమునకు వోటు

జేయుదు

జన్మిస్తున్న తంత్రములు బహిరంగ మొనర్చబడుట

చెన్నపురి పౌరుల బహిరంగసభ

సామెంతకంటాచలం కెట్టి గారు మొన్న సాయంత్రము తిరువళ్ళీక్కణ్ణి సముద్రతీరమున జరిగిన చెన్నపురి ప్రజల బహిరంగసభ కన్వేక్షిత వహించుచు జన్మింప పక్షమువారి తంత్రముల బట్టబయలుజేసి రాబోవు ఎన్నికలయందు ప్రజల కర్తవ్యమును వివరించుచు గంభీరముగ నుపన్యసించి చాలమంది ప్రేక్షకులను ఎ రంగసామె అయ్యంగారు (ఎం. ఎల్. ఎ) పి. ధర్మకృష్ణనాయుడు, పి. కృష్ణస్వామి పాపలాగ, డా. బి. ఎస్. వల్లభయ్య, డి. కులంచె, వ. పీ. మామయ్య, ఆర్. బాపిరాజు, పి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకరు, గ రంగయ్యనాయుడు, బహిరంగ అసామ్యుడు గార్లు మొదలగు ప్రముఖులును సభయందు గలరు

అధ్యక్షుడు జాతీయ మహాసభ స్వరాజ్యవిద్యమును గురించియు, జాతీయ మహాసభా రింతవరకు సాధించిన విషయముల గురించియు ఇకమీద కేయలసియున్న విషయముల గురించి వివరించి, జన్మింప పక్షమువారి నొనర్చుచున్న తంత్రముల వివరించిరి స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలను వదిలి వచ్చిన తరువాత జన్మింప పక్షమువారి అతిరహస్య లోకడగు డా. న. శే. శే. మొదలియారుగారు, ప్రతాపాపిత్తులు పలుకుకొనుచు బయటకు వచ్చి, చెన్నపుట్టు మలో పోలీసు వారు ప్రభుత్వమువారు ఎన్నికలలో నొక రాజకీయపక్షము వారికి సహాయ మొనర్చుచున్నారని ఆరోపించెను ఈవిషయమున మొదలియారుగారు ఎవరి నుద్దేశించెనో ప్రతివారిని తెలిసిన విషయమే న. శే. శే. మొదలియారుగారు రియాలిటీ పూ మొనర్చుటకు ముందు ఎ రామస్వామి మొదలియారుగారుగూడ ఎదె విధమున ఆరోప మొనర్చెను అయితే రామస్వామి మొదలియారుగారు, న. శే. శే. గారి కంటే చాల తెలివి చాకచ్యము గలవారు అందుచే నతడు తన ఆరోపాలను కనపించి కనుపించని యట్లు మెత్తని మాటలలో పొదిగి చూచాయగా మాటలాడిరి కాని డా. న. శే. శే. గారి కంటి పొండిత్యము, తెలివి లేదు వాపము అందుచే నతడు మునుగు తొలగించి మాటలాడి, చివట్టుకు గురియయ్యెను

ఇటీవల చెన్నపురి మనిసిపలు ఎన్నికల సరిత్ర నొక్కమారు జ్ఞాపక మొనర్చుకొనెడిది ప్రభుత్వమువారు పోలీసువారు ఏరాజకీయ పక్షమువారి మీద ప్రత్యేకాభిమానమును కనుకరచిలో ఆందరికి స్పష్టముగ చెలియగలదు. ఈవిషయమున, తాను జెప్పనలసికదమయి లేదు ఇందుకు నీ, ఆర్. కెట్టిగారు వి చక్కచై చెట్టిగారు ఎగ్జుకురెం దుపన్యసించుచు నుడివిన వాక్యముల కంటే ప్రజలకు సాక్ష్యమింకొకటి యుండనేరదు ఎగ్జుకురెలోను తండియా రేట్లలోను స్వరాజ్యపక్షమువారి సదలపైసె రాళ్లు రువ్వబడినవి వీనివలన స్పష్టముగ చెలియగలదు ప్రతిపక్షు లిట్టి దౌర్జన్యము పద్ధతుల నెన్నిటి నెలలించుచునను కాంగ్రెసుపక్షమే విజయవందెను ఇకముందు గూడ కాంగ్రెసు పక్షమే విజయవంది తీరును కాంగ్రెసు పక్షమే ప్రజా బాహుళ్యము యొక్క మనోభావములను సరిగ న్యక్తికరించి వానికొరకు నిరంకుశాధికారవర్ధముతో పోరాడుటకు నడుము కట్టుకొని యున్న సంస్థ

సిరికితనముగా రామస్వామి మొదలియారుగారు గావించిన ఆరోపణను లామెంబరు ధైర్యముగా నెదిర్చి గట్టిగా జవాబు చెప్పియుండ విలసింది కాని లామెంబరు కామత్రము ధైర్యము లేపోయెను మొదటి సారియే లామెంబరు గట్టిగా

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes items like 150 లోకల్ (యిప్పుడు 130 గా మార్చబడిన బండి) పాస్టేరి 7-15 బదులు 6-55 కే వదలి రాయపురం 8-37 కు బదులు 8-25 కే చేరును, 13 నూడకలరగతి మిక్సెడ్ బండి 5-00 ఘంటలకు బదులు 4-35 కే బయలుదేరి కడపకు 11-2 కు చేరును, 4 S I R మెయిన్ మద్రాసుకు 7-15 గంటలకు నుండి 20 వేంకటాచల ప్యాసెంజరు 8-30 గంటలకు నుండి 20 రై చూరుపాస్సెంజరు 16-50 ఘంటలకు నుండి చేరును, 28 తిరువల్లూరు లోకల్ ఆవడిలో నిలువదు రాణి శేట, కాకినాడ, విశాఖపట్నం, గుంటూరు, రేపల్లె బ్రాంచీలలోని బండ్లగుడల కాలనిర్ణయమును మద్రాసు లోకల్ బండ్ల ఏర్పాటు సరాసరి రైలువరసల ఏర్పాటు ననుసరించి కొలదిగ మార్పు లానరింపబడినవి, ఇంకను యితర వివరములగు కాలనిర్ణయములను తెలియగోరువారు స్టేషన్ లో త్వరలో విక్రయింపబడెడి కాలనిర్ణయపట్టికలను చూచికొనవచ్చును.

(సెం 16)

జవాబు చెప్పి యున్న యెడల, నరులాడు తిరిగి అట్టి ఆరోపాల నొనర్చుటకు న. శే. శే. మొదలియారుగారు సాహసించియుండెడివాడుగాదు. రెండవ రోజున లామెంబరు గట్టిగా జవాబు చెప్పుచునీ న. శే. శే. గారు తన ఆరోపణల ఉపసంహరించుకొని దిగిమింగెను

ఇక, ప్రభుత్వమువారు పోలీసువారు నిజముగా నేపక్షమువారిపై పక్షపాతిమును గనపరచెనో ఇంచుక విచారించుదు. తండియారుజేట ఎన్నికల సమయమున జన్మింప పక్షమువారును కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థి బొమ్మను నిర్మించి, అది అతని శవమని చెప్పుచు వీధుల వెంబడి యూరేగించి, తగల బెట్టిరి ఈ దౌర్జన్యమునకు ప్రభుత్వమువారుగాని, పోలీసువారుగాని నేరములపై నేవర్యనైన దీనుకొనిరా? తండియా రేట్లలో జన్మింప పక్షమువారు కాంగ్రెసు పక్షమువారి యూరేగింపుపై బడి కొట్టి దౌర్జన్యమొనర్చి చెల్లా చెదరు జేరి ఇంకను ఇట్టి విషయములెన్నియో గలవు పోలీసువారును సహారినేటు అధికారులు జన్మింప పక్షమువారి తరపున, కాంగ్రెసు పక్షమువారికి వ్యతిరేకముగ గావించుచున్న చర్యలెన్నియో గలవు వీని యన్నిటిని గురించియు స్వరాజ్యపక్షమువారు అధికారులతో ఫిర్యాదు జేయుటలేదు. ఈవిషయములు శాసనసభలోనే వెల్లడియయ్యెను కో ఆపరేటివు సబు రిజిస్ట్రారులు పబ్లిష్ మెంట్లు ఇన్ స్పెక్టరులు జన్మింప పక్షమువారికి వోట్లు సంపాదించుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములను, వీరు పంపుచున్న సర్క్యులరులను ఒక నామినే టుడు శాసనసభకుడే వెల్లడించెను. ఈవిషయములు శాసనసభయందు వెల్లడింపబడినపుడు లామెంబరు వానిని గురించి ఎట్టి చర్యను దీనుకొనుట అంగీకరింకలేదు ఇందుకు కారణమేమియో దురూహ్యముగ నున్నది

జన్మింప పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారిపై మొన్న నట్టి ఆరోపణల గావించుటకు గల కారణము కొరకు దూరము వెదుకనక్కర లేదు జన్మింప పక్షము తరపున ఎన్నికలలో పనిజేయు నుద్యోగులైన చర్య దీనుకొనుట ప్రభుత్వమువారిని బెడరించుటకుగాను ఈవ్యూహము పన్నబడెను

ప్రభుత్వమువారేమి చేసినను జేయ నిండు. ప్రభుత్వము వారికంటే ప్రజలు బలవంతులు రాబోవు ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసుపై ప్రజలకు గల అభిమానము వెల్లడిగావలెను ఈపంది ర్భమున ప్రతి భారతీయుని కర్తవ్యమును సువ్యక్తమే ప్రతివారును కాంగ్రెసు అభ్యర్థికివోటు నొసగవలెను అది వారి విధ్యుక్త ధర్మము

అన్యథేమి ముగించుచు విద్యార్థులందరును రాబోవు శలవుల యందు తమ తమ గ్రామములలో కాంగ్రెసు తరపున ప్రచార మొనర్పవలసినదని యుద్బోధించిరి తరువాత హమీదు బాన్, పాపలూరు, వ. పీ. మామయ్య, బహిరంగ సామె, కులంబై, ఆదికేశవులుగార్లు ప్రజల నుద్బోధించి కాంగ్రెసు పక్షము వారికి వోటు నొసగవలసినదని హెచ్చరించిన వివర వందేమా తర ధ్యానములతో సభ ముగిసెను

కౌను థియేటరు 2253

27-3-26 శనివారమునుండి 30-3-26 మంగళవారమువరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి 8-30 గం. శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాట ని 8-15 గంటలవరకు.

మ ద న్ థి యే ట రు, లి మి టె డ్ "ఉమెన్ వ్లె ఆఫ్ ది ఏజెన్."

ప్ర ద ర్శిం తు రు సర్ శేముగారిచే జయప్రదముగా ప్రదర్శించబడిన "ఆ డ్యు ర్ క్ ట్రి క టు న్" లోనిది "హెర్ ఆం దు ఫీ మె త్" అ ద్భు త మైన గొప్ప పిల్చు

తెలియనిది తెలియును

హనుమంతుని అంజనము ఆశ్చర్యము! అద్భుతము!!

జరిగినది, జరుగుచున్నది, జరుగబోవునది మీరు తెలుసుకొనుట కిష్టముగలరా? అట్లుండినచో ను ప్రసిద్ధిమైన అంజనమును తెప్పించుకొనుడు అది జరుగబోవు సంగతులను, తప్పిపోయిన బంధువుల వివరములు, దాచబడిన సొత్తులు, ఇతర లాభకరమైన విషయములు మొదలగు తెలుపును సినీమావలె నుండుచు అన్ని భాషలలోన సరియైన జవాబులనిచ్చును అంజనముతో పూర్తి వివరములు తెలుపబడును 1 కి ధర రు 1-8-0 తపాలాధర్మ ప్రత్యేకము.

భారతదేశపు బడ్జెటు

(లండను లైము)

ఈ సంవత్సరము సామ్రాజ్యశాసనసభయందు బడ్జెటు ఆరింపబడిన విధము పరిశీలన జరగఁగా...

బడ్జెటును నా ప్రకారము ఆర్థికసభ్యుడొసగిన ఉపన్యాసమున గమనింపఁగల విషయములు కొన్నియున్నవి...

కలనియు వాదించబడుచున్నది ఈవాదమును ఆధారముగ గైకొనియు జాతులైర్పడినవి వేదములందు నూచింపబడిన విధమున...

దస్తులను ఓడించినవారు వాయివ్యశాస్త్రములందలి కనుమల ద్వారా భారతదేశమునకు వచ్చిరి...

ఆచార్య గిద్దానగారు

బొంబాయి శాసనసభకు అభ్యర్థిగ నిలచుట (ప్రారాభాను సింధు) మార్చి 29...

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యనిర్వాహకవర్గము కాంగ్రెసు ఆజ్ఞనే పాలించుటకు నిశ్చయించుట...

విలూరు థి. సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజంవారు బందరు మినర్వాహాలులో 1-4-26 తేది గురువారం రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రావది...

సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశములు గల పరస్పరసంబంధము

ఇర్విన్ ప్రభువుగారి ఉపన్యాసము రాయలు కలనీయలు ఇన్స్టిట్యూటువారు కడచిన గురువారము విశ్రీయాహాటలులో ఇర్విన్ ప్రభువంపకు లకు విదోసగిరి...

ఇది కేవలము వీడికొలుపువందుగ నేను భావించుట లేదు మీకు భారతదేశముపట్లగల అభిమానమును మీరు ఈవిధమున ప్రకటించుచున్నారు...

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు

మాయవరము పౌరులమనస్వాగతము మాయవరము మార్చి 28 - శ్రీ డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారు నిన్న ఉదయమున ఇక్కడకు వచ్చిరి...

దక్షిణ భారత రైల్వే పనివాండ్ర కేంద్ర సంఘము

మహాసభ పోదనూరులో మేమాసాంతమున జరుపుదురు నాగపట్నము, మార్చి 28 - దక్షిణ భారత రైల్వే పనివాండ్ర సంఘము సమావేశమై నాల్గవ మహాసభ మేమాసాంతమున పోదనూరులో జరిపుటకును తమవక్తమున పోరాడుటకు నిశ్చయించిన అధ్యక్షులకు రానున్న శతదశాసనసభా ఎన్నికలందు సహాయము చేయుటకును నిశ్చయించిరి...

చెన్న పురి శాసనసభ

దాదుల, మంత్రసానుల బిల్లు

ఫలహారానంతరము శాసనసభ ౭౭౭ సమావేశమైన పిదప ఆర్థికసభ్యులు, టి. యి. మాయరంగారావు "1924-25 సం|| చెన్న పురి ప్రభుత్వ పబ్లికాక్షాంట్సు కమిటీవారి నివేదిక విచారించబడవలసినదిగ" నుపపాదించిరి.

ది|| బి|| యమ్. కృష్ణమూర్తి గారు గాంధీజీగారి దీక్షాపాదనను నవేదికయందు తెల్పబడినరీతిని రాష్ట్రముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితుల చర్చించిరి. రాష్ట్రముందలి ఆర్థికస్థితిగతులు తృప్తికరముగా లేవని గంభీరములు వచ్చిన దాని ఆయనయవజ్ఞతయందు దెల్పుచు నెట్టిమే గానుపించుచున్నది. ఆదాయము ఏమాత్రమును అభివృద్ధి జేయనట్లు జోచుటలేదు. వ్యయము రాసురాసు విక్రమము మునున్నది భూమిపన్ను, ఆదానీ, స్టాంపులపై పన్నుమత్రమే ప్రభుత్వాదాయము 100 కి 88 శాతము వంతులైయున్నది భూమిపన్ను ప్రతి షతకము ఆధికము జేయబడినదిగావున నిక దానిని పెంచుటకు వలనవచ్చును. కావున నీక ఆధికాదాయమును సంపాదించుటకు సాధ్యముగాదు.

అధ్యక్షులు.—ది|| బి|| కృష్ణమూర్తి గారు రాష్ట్రమునందు ప్రభుత్వ ఆర్థికవిధానమును చర్చించుటకు మారుగ రిపోర్టునందు విషయములపై చర్చించిన శాసనమును.

ది|| బి|| కృష్ణమూర్తి గారు.—అక్షోభింతు జనరలుగారి రిపోర్టునందు రాష్ట్రము ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానమును పరిశీలించి యుండెను. గావున తాము విషయముపై మాట్లాడక తప్పదు లేదని స్పష్టముగా నాయురగారికిను మాట్లాడుచు ఆదానీ శాఖయందు ప్రజలయభిప్రాయము ప్రతిబింబముగా రాబట్టుటకు విలువైనది అదియునుగాక ఆశాఖయందును జేస్తు పోవుచున్న బడులు విడిచివేసి, ఇక వ్యయమునందు నానాటికి దుర్భరముగా పెరుగుచున్నది జనరలుపరిపాలన, జైల్లులు, న్యాయ, పోలీసు శాఖలందు వ్యయము పెంచుచున్నది. ప్రభుత్వ ధనము విచ్చలవిడిగా వ్యయము గావించుటలు జూడవలెను. ఎన్నియో నూతన స్కీమును సంఘటన సాపించిరి ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాలయమునకు కొంత ధన మొసంగబడినది, స్థానిక సంఘములు విద్య మున్నగు శాఖలపై చాల వెచ్చించబడినది స్థానిక సంఘములు విద్య మున్నగు శాఖలపై చాల వెచ్చించబడినది ఇంకను మెట్టూరు ప్రాంతము మొదలగు స్కీములకు పెక్కింటికి ధనమును సమకూర్చవలయును

వివిధశాఖలపై నుండే యధికారులును తాము వెచ్చించవలసిన ధన మెంతయో తోయక నేమి త్రవలుగధనమును ఖర్చుజేయుచున్నారో ఇట్టి వేర్వేరు శాఖలవారు గావించువ్యయమును సరికేయుటకై స్కీము చేర్చవలయును అక్షాంట్సు జనరలుగారి సూచనలతో ఆడిటరు జనరలుగా చేకిభవించిరి రసూలు కొండ అంపు కోతబిల్లు నష్టముతో బనిజేయుచున్నది. ౭ సం||లనుంచి రు 12,475 ల నష్టమువచ్చినది.

ఆడిటు రిపోర్టులో సెన్సియోలోపములుగలవు, అయా శాఖలయందలి ఉద్యోగులకును ఎక్కువ జాగరూకులై ఆర్థిక సూత్రములకు బాగగలేరని నిట్టిలోపములు వాటిల్లుచుండును. ఒక ప్రభుత్వ డిప్యూటీ తాత్కాలికముగ తనకాధికారిగ పని జేయుచు సెలవినిములలో రు 1,083 లు ప్రయాణపు బట్ట దీసెను. కాళ్ళతముగ బనిజేయుచుండే శాఖోద్యోగి మాసము నకు సగటునదియు ప్రయాణపుబట్ట రు 322 లు మాత్రమే యాయెను. కావున ఇట్టివిషయములను గమనించి మంద్రులను లోపములు లేకుండునట్లు జూడవలెనని పలికిరి "

తె వీ ఫలానాగారు మాట్లాడుచు వధురయందలి పారిశ్రామిక విద్యాలయము 1922-23, 1923-24 సం||లలో రు 41,672 లు, రు 30,080 ల నష్టమును బొందెననియు, వినను అచట పెక్కుమంది విద్యార్థులు శిక్షణయొసంగబడిననియు, అట్టి గుణిక్షితు లగు యువజనులు దేశమున కెంతయు ఉపయోగకారులనియు, అందుచే నష్టమువచ్చినను గమనింప నవసరములేదనిరి.

గా|| మాయరంగారావు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు పబ్లికాక్షాంట్సు కమిటీ ప్రభుత్వ ఆర్థికవిధానముతో జోక్యమేమియు లేదనియు, చన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి లెక్కలపై ఆడిటు (తనిభీ) జూచుటయే ఆకమిటీవారి కర్తవ్యమనియు, అందుచే ఫలానావ్యయము అవసరమేదా యనువిషయమును నిర్ణయించుట కవకాశములేదనియు బిల్లికి శాఖోద్యోగులు వెచ్చించవలసిన ధనము సెరుంగక ఖర్చుజేయుచున్నారనుటకు ఆర్థిక సభ్యు లాక్షేపించిరి పిదప యుపపాదన వోటుకుబెట్టబడి అంగీకరింపబడెను

దాదులు, మంత్రసానుల బిల్లు

"దాదులు మంత్రసానులు (నర్సులు, మిడ్ వైపు) రిజిస్టరు జేయబడు బిల్లుపై ఉపసంఘమువారి నివేదికతో ఉపసంఘము

ఆంధ్రదేశ కళావంతుల సంస్కరణ సభ

గుడివాడలో ఏప్రిల్ 3, 4 తేదీలలో కాళేశ్వరప్రకాశం, బి. ఎ., యల్. టి గారి అగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద జరుపబడును.

ముచే సవరింపబడిన రీతిని బిల్లు విచారించబడుటకు ఉపపాదనను హోము మెంబరుగారు గావించిరి ఆర్థిక సభ్యు డుపపాదనను బలపరచెను. అడ్వాకేటు జనరలుగారిచే పదములందు స్వల్ప మార్పులు గల కొన్ని సవరణలు చర్చలేకనే ఆమోదింపబడిన పిదప ఆ వ క్లాజులో ౩ వ సభ క్లాజుగ నీక్రిందివిషయము ను జేర్చవలసినదిగ క సీతారామిరెడ్డిగారు రుపపాదించిరి.

"భారతదేశమునందు గాక విదేశమునందు డిప్లొమాలను బొందిన దాదులు మంత్రసానులును, భారతదేశమందు జనంగ బడు పబ్లికేట్టులతో సమముగ సర్జను జనరలుగారిచే ఆమోదింపబడును " యెయ్యపపాదనను గావించుచు దేశమునందంతటను క్రైంది మంత్రసానులు మున్నగు విదేశములవారు అత్యుత్తము మగు వైద్యులేవ గావించుచున్నారనియు, బరహంపురము, గంజాము, బగ్గారి, గుంటూరు మున్నగుజిల్లాలయందు చాల హాస్పిటలులో ఎందరో ఇట్టి నిపుణులుగలరనియు, వారెల్లరు ప్రత్యేకముగ దరఖాస్తు బెట్టుకొనుటకు బడలు ఇట్టి చట్టముండుట ముచిదనిరి

ఫలానాగారు జలపరచిరి. ఇట్టి సౌకర్యము ౭ వ క్లాజు నం దింతయుండే చేయబడియున్నదనియు ప్రత్యేకముగ అట్టి క్లాజునకు అవసరము లేదని హోము మెంబరుగారు పలికినవిషయము ప్రతిపాదన ఉపసంఘమునందుకొనబడెను.

భారతప్రభుత్వాధికారము పరిశీలించుట

11-వ క్లాజునకు ఉపసంఘముక్రింది నూతనక్లాజునుజేర్చిరి. " ఈ చట్టమును ఆచరణయందు బెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు గావించిన నియమములు, శాసన సభవారి తీర్మానము లేక సవరణలతోగూని లేకుండగాని అమలునందు బెట్టబడవలెను. అట్లు ఆమోదింపబడిన పిదపనే స్థానిక ఆఫీసియల్ గజటునందు ప్రకటింపబడిన పిదప చట్టముక్రింద అమలులోనికివచ్చును " అను క్లాజును తీసివేయవలసినదిగ హోము మెంబరుగారు రుపపాదించుచు ఉపసంఘమువారి నివేదికను భారత ప్రభుత్వమువారి కంపగి భారత ప్రభుత్వమువారు బిల్లున కామోదయోగమునకు బెక్లాజును మాత్రము తీసివేయవలసినదిగ తేలినదివరని బిల్లికి.

ఏ. రామస్వామియందలియారుగారు భారత ప్రభుత్వము వారి చర్యను ఆక్రమమును భారతప్రభుత్వ చట్టవిరుద్ధమునని తీవ్రముగ ఖండించిరి డివోల్ట్యావన్ నియమముల సమసరించి నైసురాయిగారి కిట్టి యధికారములేదు రిజర్వుశాఖలపై భారత ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రవర్తించుటకుగంగినచో నీ సభవారు ఆ విధానమును తీవ్రముగ నాక్షేపింపగలరు అట్టి విధాన మికముం దెన్నడును జరుగదని విశ్వసించుచున్నా మనిరి ప్రస్తుతము ఈ విషయము కడు స్వల్పవిషయమైనందున తాము దానికి ప్రతి కూలముగ వోటుజేయమని బిల్లికి.

ది|| బి|| యమ్ కృష్ణమూర్తి గారు, ఏ. రంగనాథమువారి యారు గారలు పై యభిప్రాయములనే బలపరచుచురాష్ట్రము శాసనసభ భారత ప్రభుత్వమువారి అడుగులనుమడుగులాత్తడి సరిగ్గాదని బిల్లికి పిదప ఉపపాదన వోటుకుబెట్టబడిఆమోదింపబడెను పోడిసిగంగ 11 ప్రతిపాదనలలో 7 అనుకూలురు లెక్కింపబడిరి. శ్రీ ఏ. రంగనాథ ముదలియారు, చిదంబర నాదారు, యమ్. కృష్ణమూర్తిగారు, నారాయణరామిరెడ్డి, మంజయ్య హెడ్డె, ప్రభాకరతంపను, ఫల్లానా అంకినీమూలనాదు, వి రామచంద్రారెడ్డి గారలు ప్రతిపాదనలలో గలరు ఏ రామస్వామి ముదలియారుగారును తదితర మంత్రులవారు రుదరు ప్రభుత్వసభ్యులతో బాటు అనుకూలుముగ వోటుజేసిరి.

పిదప హోము మెంబరుగారు బిల్లును చట్టముగ నుపపాదించిరి ఫలానాగా రుపపాదనను బలపరచుచు (కరతాళములు) హోము మెంబరుగారిని ప్రశంసించిరి. పిదప బిల్లు చట్టముగ నామోదింపబడెను.

రాగల శాసనసభ

జూను 2వ తేదీ ఉదకముండులమును జరుగును

సభ ముగింపబడుటతోపల ఫలానాగారుమాట్లాడుచు రాగల శాసనసభకు అవధికార కార్యక్రమమును చర్చించుట కెన్నిదిను జేర్చవలసినదో, మలబారు లెనన్సీబిల్లు ఎప్పుడు విచారించబడునో తెలిపికోనగోరుచు అధికారతర కార్యక్రమ మునకు రెండుమాడు దినములకు గవర్నరుగారిని గోరవలసినదిగ ధా సెంబరుగారిని గోరిరి.

లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు అట్లు జేడుటకు తమకెట్టి యభ్యంతరము లేదనియు, ఇతరవిషయములు తాము తెలుపబాల మనియు బిల్లికి

ఏ రామస్వామి ముదలియారుగారికి సమాధాన మొసంగుచు, రాబోవు శాసనసభాసమావేశము ఉదకముండులమును జరుగుననియు బహుళజూను 2 వ తేదీ జరుగవచ్చుననియు చెప్పిరి.

పిదప అధ్యక్షులు సభముగింపబడినట్లు చెప్పిరి.

మిర్జాపూరు రాజాను గౌరవించుట

సన్మానప్రమునకు రాజాగారి ప్రత్యుత్తరము

(ఒకవిలేఖరి లేఖ)

మచిలీపట్టణం, మార్చి 29— డి వి హనుమంతరావు గారి యాజమాన్యముక్రింద పట్టణవాసులు కృష్ణాజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడగు మిర్జాపూరు రాజాను కనివారం పాఠ్యంక్రింద గౌరవించిరి హోలు పూర్తిగనిండిపోయెను. ఆవేశమునకు హద్దు లేదు కొంతమంది పెద్దవనువ్యులు రాజాను గుమ్మమువద్ద సన్మానింప నానుమంత రావుగారు వారిని హోలుగుమ్మమువద్ద మాలాంకృతునిగా విం చెను. పెద్దవనువ్యుల కరస్పర్శ నము గా విం చిన విద ప రా జా వేదికయందు కుర్చీనలంకరించెను తెలుగున పద్మములు చదవ బడెను రాజా అధ్యక్షుత్వక్రింద బోర్డుగావించిన సత్కార్యము లగుంచి హనుమంతరావుగారు వివరముగ ప్యాగతోపవ్యాస మునచెప్పి 1 మచిలీపట్టణములేవు అభివృద్ధిలోనికి దీసికొనిరా వలసినదనియు 2 ప్రస్తుతమందు రెజవాడ, బందరులమగ్యుల మీటరులై ల్యేమార్గమును మీటరు లై ల్యే బ్రాడుగోడై ల్యేల రెంటినిమి తము మార్చవలసినదనియు, ఉదయం ఎనిమిదిగంగ లకు టపాలదీసికొనివచ్చుటకును, సాంకల్యము 7 గంటలకు తపాలనుగొంపొపుటకును వాల్సన రైలుబండ్లని నడకించువలయు ననియు, 4 సమద్రములకును రోడ్డువేయించవ. యువనియు, 5 బందరు మోపిడేబోర్డు బాసచేయవలయుననియు 6. నిమ్మ బాతుల పరిస్థితులు చక్కజేయవలయుననియు, 7. స్త్రీలు ప్రసవిం చుటకు ఫోనాఆసుపత్రి కట్టించవలయుననియు, గోరెను.

రాజా ప్రత్యుత్తరము

సన్మానించినందుకు కృతజ్ఞతచెప్పి, హనుమంత రావుగారు నూచించినవిషయములు మిక్కిలి అవశ్యకమైనవనియు, జిల్లాబోర్డుతో సంప్రదించి ఆకార్యములు జేరజేర్చుటకు ప్రయత్నించెదననియు రాజా ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

తదనంతరము అల్పాహారములుచెయ్యటకు సభ లేదెను. యూరపియనులు యిండియనులు సభ యం గుం గలరు.

బాజాసంచా లేకువాత నాటకము సుజూచుటకు బుట్టువచ్చుజేటు నాటకశాలకు సభబయలుదేరినది. నాటకశాలపట్ల సిడించి హను మంతరావుగారు రాజాను పుష్పమాలచె ఆలంకరించెను.

కృష్ణాకట్ట డిప్యూటీమన్

రావుబహదూరు ఎస్. హనుమంతరావు, రావుసా హేబు పేరయ్యనాయుడు, డి వి హనుమంతరావుగార్లు గల కృష్ణాకట్ట డిప్యూటీమన్ రాజాను సందర్శించెను. రాజాకట్ట పోషకుడగు నుండ సంతోషపూర్వముగ అంగీకరించెను.

ఉదయమున జిల్లాబోర్డు సమావేశము జరిగెను. సమావేశానంతరము రాజా బందరునుండి ప్రధానై వెడలిపోయెను.

(తంతివ్వారా)

మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, మార్చి 29:— జెనోవా ఓడ ఏడెను 28 వ తేదీన విడిచి 1వ తేదీ గురువారమునాడు బొంబాయి చేరెను. ముల్తాను ఓడ లండనునుండి టంపాతో 18 వ తేదీన బయలుదేరి ఏడెను 28 వ తేదీన ఉదయము 6 గంటలకు చేరినది. ఆనాడే ఉదయము 7.30 గంటలకు బంబాయిలోనది. గురువారము నాడు మధ్యాహ్నము ౩ గంటలకు బంబాయినున్నది. రజాకు ఓడబొంబాయి నుండి టంపాతో 20 వ తేదీన బయలుదేరి పోర్టునెడ్డు 28 వ తేదీ ఉదయమున 7.30 చేరెను. మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బయలుదేరినది. రావురా ఓడ టంపాతో లండనునుండి 25 వ తేదీన బయలుదేరి 27 వ తేదీన ఉదయము 5 గంటలకు మార్సెయ్య చేరెను. (అ. ప్రె.)

ప్రాచీనాంధ్ర పాఠశాల

గానిత్య, భౌతిక శాస్త్రము, గణితము (ఎలగరినచింతల జయింపదామ) గారి అధ్యక్షతన నామము

అధ్యక్షులు ప్రజ్ఞాపాత్రులగు అధ్యాపకములుగ నెన్నియొనవలయును. అధ్యక్షులతో నామముల ద్వారా తమ నామములను నివేదించుచు ఆంధ్రులలో నొకరాలైన ను నడికాంధ్రుల భాషాభివృద్ధికి ఈ పథ స్థాపించుచుండుటకు తమ ఆంగ్లసాహిత్య అభివృద్ధిని తమ పదవి స్వీకరించుచున్నామని పట్టిరి.

మహాశయివారా!

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధికి సభియొక్క సేటి సాంస్కృతిక సమాజమున కధ్యక్షుల జయించుచు ఈ సమస్యయందొకిం చుక పూర్వోపరసంకర్షములకు వచ్చింది ఆంధ్రుల పుట్టుక ఆదిమనివాసము చారిత్రముగను నుత్పాద్యులకు తిరుపతి వారికితి గణలను; దక్షిణాంధ్రులకు జయించి అలసపరిండుటయు దక్షిణ దేశమునది సేటి మాతృభాషాభివృద్ధికి ఆదిగాగల విషయములను గూర్చియొకేండు ముచ్చటించుట అప్రస్తుతము గాదనితలంచెను సేటిల సమాజమునవార మెల్లరమును ఆంధ్రుల మనియు, వన మాతృభాష ఆంధ్ర వనియు, అత్యుచిత చారిత్రకముగనునకు పూర్వము ప్రచారమందుండిన ప్రాచీనభాషలలో నొకటిగ స నాతనచరిత్రకాడలచే నిర్ణయింపబడిన వనియు ద్రావిడదేశాంత రాజ్యమున ఆంధ్రదేశమే దీనికి ప్రమాణస్థానము వనియు ఇ యొకటి ద్రావిడభాషలలో నొకటి యనియు సే జేదగ మీద జెప్పవలసినపని లేదు.

సనాతన ద్రావిడ దేశము

దక్షిణమున కన్యాకుమారి మొదలుకొని ఉత్తరమున వింధ్యపర్వతముల వరకును, తూర్పువడమరలు బంగాళా ఖాత ము మొదలు ఆరేబియను సముద్రమువరకును వ్యాపించియుండె ను. తమిళము, తెలుగు, మళయాళము, కన్నడము తమిళ అను వైదుభాష లా దేశమున మాట్లాడుటమందేసిది కాని కొం దగు మరాఠీ నుజరాతిభాషలను గూడ గలవు మన్నాగు తమిళులు తమిళవాడునందు నివసించుచుండిరి తమిళవాడు కన్యాకుమారి తిరుపతులకు పూర్వ నందేదేశము. ఆంధ్రదేశము తిరుపతి మొదలు కన్యోగోదు బరిస్సానవరకు వ్యాపించియుం డెను. ప్రస్తుత హైదరాబాదుదేశము పూర్వము ఆంధ్రదేశము నందే జేరియుండెను. మళయాళము పశ్చిమమునదీక్షిమక తిరువానూరు కొచ్చిను, మలబారులను జేరియుండెను మార్గు, మంగళూరులు గూడ మళయాళమునదే గలని యుండెను మై సూరును, బొంబాయి రాజధానియందలి బీజపూరు మేలూపూరు మన్నగు కొలదిమండలములతో కన్నడదేశ మలరారుమందెను

ప్రస్తుత మధ్యపరగణాలు బీరారు బొంబాయిరాజధాని యందలి వరికొన్ని పశ్చిమభాగములను గోసి మహారాష్ట్రదేశ ముగ జేర్చిన బడుమందేసిది బొంబాయి రాజధానియందలి ఉత్తరభాగము గజరాతుదేశమందు జేరియుండెను.

ఈదేశములన్నియును జేరి చారిత్రకముగ ప్రసిద్ధిముగ ద్రా విడదేశముగ నేర్పడియెను. దీనినే కేలకొలదివర్షములకు ద్రా విడులు పరిపాలించుచు నచ్చిరి చారిత్రకయుగమునకు పూర్వ ము ద్రావిడదేశము కన్యాకుమారి అగ్రమునకు దక్షిణమున జల కొలది వైశ్యకు వ్యాపించి యుండెడిది ప్రస్తుత మా భూప్రదేశ ము సమస్తమునకు ముగిసిన న్నటుల జెప్పవలయున్నది

దీనిని పూర్వచరిత్రకారులు లంకా ద్వీపముని బిలిచిరి. ఈ భూప్రదేశమున నీటియందు మునిగిపోయినపుడు కపాలపురము ముఖ్య పట్టణము తో ఉత్తరముగ నేరొక రాజ్యము స్థాపింపబడెను. కాని దుర్గప్రవృత్తియను నీధూమియును ఒకవే యి సంవత్సరములకు పడవ నీల గలనెను రెండు దేశములను నెడదడి పడివేల సంవత్సరములకు, రెండవది రి వేల సంలల వరకును మనియుండెను.

నీటియందు చరిత్రానమైన యీరెండుదేశములను బలవంతు లగు ద్రావిడరాజులచే పరిపాలింప బడినటులును ఆకాలమునందలి నాగరికత భాషలను ననుసరించి కళ్యాణానందపరమహంస రాజ్యపరిపాలన పరిశ్రమలు వ్యవ సాయము మున్నగువానియందు విప్రస్థాపనను విహించి యున్న టుల పురాతన ద్రావిడగ్రంథలందు నిర్ణయించినటుల జెప్ప బడుచున్నది. చారిత్రకములను అధ్యయనము చేసినవై ద్యకాస్త్రములన్నియు వాటిలోను గలించెను కొద్దిప పు మి రినది పారికరువాతివారగు ద్రావిడుల సాత్తాయను

ఆంధ్రులు - వాఙ్మయము

చారిత్రకయుగమునకు పూర్వ ముండేది తమిళులను గూ ర్చి నే మాట్లాడుచుండునపుడు తెలుగువారినిగూర్చియును గుడు వున్నాను ప్రాచీన తమిళ వాఙ్మయమందు తెలుగువారిని యు ఆంధ్రుల లియు జేర్చినబోయున్నది. అంగవిరిగి వారి జేరులు నేర్పొక్కబడి యుండుండేసి వీరును తమిళుల సమ కాకుటలై చేరువనే నివసించుచుండునట స్పష్టము కావి ఆంధ్రుల సారస్వతము తమిళసారస్వతమున సమాన మని రు జాపు జేయుటకు ప్రస్తుత మాధారములు చిక్కుటలేదు

ఏ మాంధ్ర భాషాభివృద్ధియైన నట్టి ప్రాచీనవాఙ్మయ మును గలిగియుండు భాగ్యకాలియై యుండిన వాని నేనేకాదు సమస్తాంధ్రలోకమును కృతజ్ఞత జూపగలను ద్రావిడులు భా రతివర్ష మందు ఆదినివాసు లనియు చారిత్రకయుగాత్మవ్యమే మిల నాగరికత జేంది యుంకిరను విషయములు నిర్వివాదాం శములు

ఆర్యులదాడి

ఆర్యులు పిదప ఏషియామైనక, మన్నగు ప్రదేశముల నుండి వచ్చి భారతవర్ష మందు నివాస మేర్పరుచుకొనిరి మొ ట్టమొదట అనుపయు క్షధూప్రదేశముగ నుండిన ఉత్తరప్రాంత ములందు నివాసము నేర్పరుచుకొనిరి ఆర్యులకు నివాసభూ మియైనదను నాప్రదేశమార్యాన ద్రమనుపేర బరగను ఈయా ర్యానద్రము వింధ్యద్రి మొదలు ఉత్తరము మీనువద్దిరివరకును తూర్పు, పడమరలు సమద్రములవరకును ఆక్రమించి యుండె ను ఆర్యులు భారత వర్ష మునకు వలస వచ్చినకాలమందు ద్రా విడులు నాగరికాగ్రగణ్యులై యుండిరి ఆర్యులు ఉత్తరదేశ వందు రాజ్యములు స్థాపించుటయేగాక, తాత్రమును విజయో త్సాహమును గలిగి యుండుటం జేసి దక్షిణదేశముపై దండెత్తి రాజ్యముల సంపాదించిరి అట్లువారు దండయాత్ర సలుపునపు డు ఆర్యులు ద్రావిడులను వారి ప్రాచీననాగరికత సాంప్ర దాయములను గ్రహించుట కవకాశముజ్జ్వల ఆకాలమందు ద్రా విడదేశములందు పలువురు బలవంతులగు రాజులు పరిపాలనగావించుచుండిరి

రావణుడు - ఆంధ్రుడు

లంకాధిశ్వరుడగు రావణుని కొందరు బ్రాహ్మణు డిను మన్నును, ఆతడు ద్రావిడుడనియే నా యొక్కయు మరియు పెక్కొంద చరిత్రకారులయొక్క అభిప్రాయము ఈవిషయము లో నిజస్థితిగతులను గూర్చి నాకు కొన్ని సందియములు లేకపో లేదు ఏమన రావణుడు నిజముగ బ్రాహ్మణు డయ్యెనని ఆ ర్యులచే రాక్షసజాతికింద జేర్చబడి యుండెడివాడుగాడు. ద్రావిడులనెల్లను ఆర్యులు రాక్షసలక్రింద జేర్చిరి

ఈవిషయము వివాదాంశముగాన ఇంతట దీనిని విరమించుచు రామాయణమును పరింపినవారు రావణుని గూర్చియు ఆకలి కెక్కినిగూర్చియు, తెలిసికొనియుండు రని మాత్రము తెలుపుచున్నాను

రాక్షసులని చెప్పబడినవారు ద్రావిడులు

తిరుచానూరుపల్ల నున్న వీరభద్రపురమును బాలించు నూర పయ్యుడు పెక్క దేశములకు ప్రభువై యుండెను. అతడు నివృ టికిని సుబ్రహ్మణ్యస్వామిదేవళము గలదు ఈతడు ద్రావిడ ప్రభువే స్కందపురాణమును పరిశీలించినవారికి ఈతని ప్రతి భను గూర్చియు ఈతని బంధు జాలము ను గూర్చియు తెలియగలదు చెంగల్పట్టు జిల్లాయందలి మహా బలి పురమును పాలించిన మహా బలి యు ను ద్రావిడుడే, మహా బలిపురము దివ్యటికిని ఆనాటిపట్టాశిలీమణులగున్నట్టుచున్నవి. వీరేగాక బాణాసురుడు, నరకాసురుడు, శిశుపాలును, దంత నస్ర్యుడు ఇంక నెందరో అసంఖ్యాకు లగు ద్రావిడరాజులు వేర్వేరుకాలములయందు రాజ్యపాలనము గావించియుండిరి. వీ రందరును చారిత్రకయుగమునకుక్రిత మున్నవారు, ఆర్యులకును వీరికి నుండేదేశక్రతువముచే ఆర్యులు వీరిని రాక్షసులుగజేర్చి నిరేగాని నిజముగ వీరు రాక్షసులుగాదు అత్యున్నతమునాకరి కతగల ప్రభుసత్తములు ఆర్యులు లేను పరాక్రమాతీతముచే ద్రావిడరాజులను వశపరచుకొనుటకు వేలకొలది సంవత్సరములు పట్టినను ద్రావిడుల నాగరికత కళ్లు భావలనుమాత్ర ముచి జెయజాలక పోయిరి ద్రావిడులకును తమకును పెక్కుకాఖిలం దు సమన్వయముండుటను గురైతిగిరి తమయందులేని ద్రావిడు లందుగల ఏకేమగుములను స్వీకరించిరి. క్రమక్రమమున ద్రావి డులతో శే ములే ప్రబలింపమి సంబంధబాంధవ్యాదులను గలుగజేసికొని కడమద్రావిడులు, ఆర్యులను భేదమేలేక ఒకేకాతి యైరి, అందు పెక్కొందరు ఈప్రాంతములు చాల నివాసయోగ్య

ములుగ నుండుటచే తమ నివాసభూములకు మరలేది యుండేళ్ళ మును తిరమిందుకొని ఆయా ప్రదేశములందే స్థిరముగ నివసించి దొడంగిరి. నులభుడుగ నేర్చుకొనదగిన ద్రావిడభాషలను త్వర లో నేర్పినవారై తమ సంస్కృతభాషను పూర్తిగ మరచిరి. అందుచే సంస్కృతము కాలక్రమమున మృతభాష యయ్యెను.

ఒక్కబ్రాహ్మణజాతి డక్క, ద్రావిడదేశమందు తదిత ర జాతులలో నేర్పిగాని ఫలానిజాతికి జేందిన వాడని నిర్ధారణ జేయుట కవకాశము లేకుండునటుల ప్రజలు కలసిపోయి రా వణుడు ద్రావిడు డని చెప్పియుంటిరి అంతియే గాదు తెలుగు వాడు గూడ ఎట్లు లనిన రావణుడు తెలుగువాక్యకరణమును రచించె నని కొన్ని ప్రాచీనగ్రంథములలో వ్రాయబడియున్న డి పెద్దలారా! తెలుగు ఆకాలముందు వాచకయందు లేని భా షయగుచో వ్యాకరణము వ్రాయట ఎట్లు సంభవించును? రావ ణుడు సంగీతకాస్త్రమునుగూడ రచించినట్లు జెల్పబడినది. దీనిని బట్టియు ఇంక నెన్నియో ఆధారములను బట్టియు, తెలుగుభాష లంకాధీను డగు రావణుని కాలమునంతటి (ఆరేని కింకను పూ ర్వమే యుండుండవచ్చును) ప్రాచీనమైనదియు, ద్రావిడదేశ ముం దీభాష జలుపురచే మాట్లాడుటమందైననియు నిరూపింప బడినది. తెలువారి నాగరికత, విజ్ఞానము, భాషలు ఆర్యులకం పైన ప్రాచీనులని నిస్సందియముగ జెప్పవగను

చారిత్రకయుగమందలి ఆంధ్రులు

నాలవశతాబ్దమందు మొగ స్తనీను అనురావజారి చంద్ర గుప్తుని రాజ్యమును పీక్షించుట కరుదెంచినపుడు ఆంధ్రులను గూర్చియు, వారి ధనసంపదలను బాహుల పరాక్రమ శక్తులను ఆయుధ సామగ్రిని గూర్చియు వర్ణించి యుండెను

చీనాదేశపురాత్రుకు డగు హియన్ సాంగ్ అనునాత డును భారతవర్ష మును సందర్శించినపుడు ఆంధ్రరాజులను గూ ర్చియు, విశాలవంతములగు వారిరాజ్యములనుగూర్చియు వర్ణించి యుండెను కాతనాహుడు, మగధ, ఉజ్జయిని, నాళికు మొదలుగాగల పట్టణములు ముఖ్యపట్టణములుగ వింధ్యపర్వత ముల వరకు రాజ్యమేలెను. విక్రమాదిత్యుడు, భోజుడు మున్న గువారును ఆంధ్ర రాజులే. క్రీ. శ. 1200 సంలల వరకు పల్ల వులు చాళుక్యులును ఆంధ్రదేశమునందు రాజ్యము జేసియుండిరి. పిదప క్రీ. శ. 1350 వరకు కాకతీయ రాజులు పరిపాలించిరి. వారి ముఖ్యపట్టణము ఓరుగల్లు వారిలో ప్రతాపరుద్రుడు గొ ప్తవీరుడై యుండెను ఆతడెన్నియో దండయాత్రలు సల్పి రా జ్యము సభిన్నుద్ధి గావించెను ఇంకమిగిలియున్న ఆంధ్రరాజుల లో నరపతులు, గజపతులు డక్కను, కర్ణాటకములను జయిం చి పాలించిరి వీరిలో నరపతులే బహుధ్యులై యుండి తమ రా జ్యమును విస్తరింప జేసిరి వారు డక్కను కర్ణాటక దేశలను పాలించుచు క్రమముగ విజయనగరమునే ముఖ్యపట్టణముగ జేసికొ ని దాదాపు ద్రావిడదేశమున కంతకు ప్రభువులై పాలించిరి.

విజయనగర నిర్మాణము

ఈకాలముందే చారిత్రక ప్రఖ్యాతిగనిన, ఆంధ్ర శార్య మాటలాడిన విజయనగర పట్టాము నిర్మింపబడినది లోకగురు వగు శంకరాచార్యుల వారు విజయనగరాంధ్ర రాజులకు మేలు గోరెడివారు. అదిశంకరుల నుంచి తొమ్మిదవవారగు శంకరులు తుంగభద్రానది తీరమందు ఆంధ్ర రా జులకు ము ఖ్య పట్టణమును నిర్మిం ప దల పెట్టె ను ఆ పట్టణ ము 8800 సం ల వరకు వనియుండునట్లు ఒక శుభ మహూ ర్తమును నిశ్చయించెను. కాని "దైవమన్యత్ర చింతయేత్" అను రీతిని నగరనిర్మాణమునకు శంకుస్థాపన జేయనప్పట కా సుమహూర్తము కొండొక విఘ్నముచే గడవిపోయెను. అందుచే 8800 సం లు మనవలసిన పట్టాము 880 సం లు మాత్రమే జీవించి యుం గలదని ప్రకటించబడెను విద్యారణ్య మనియొక్క ప్రోత్సాహముచే నిర్మింపబడినందున విద్యానగర వని నేరీడబడెను. కాలక్రమమున అచటి ఆంధ్రరాజులు పటు పరాక్రమవంతులై ఒక్కొక్కటి దండయాత్రలుగావించి అనవర తము విజయ లక్ష్మిని వరించుటం జేసి విద్యానగరము విజయ నగరముగ మార్పు నొందెను డక్కను, కర్ణాటకదేశములం డెల్లను విజయనగరము వహాపట్టణమై చారిత్రక యుగమందు ఆంధ్ర రా జులకు ముఖ్య పట్టణమై వెలసెను నగర మిరువదిసాలుగు చవరపు మైళ్ల వైశాల్యము గలిగి యుండెను 14 వ శతాబ్దము నుండియు ఆంధ్రవ్యూతరులకు నోమల పంటయై యుండెను 16 వ శతాబ్దాంతమున 1500 సంలల నుంచి 1535 సంలల వరకు రాజమార్తాండు డగు కృష్ణదేవరాయులు అను ఆంధ్రభూపతి రాజ్యమేలెను ఈతని కాలవందే ఆంధ్రదేశము నాగరిక కళా విజ్ఞానములగు నాయకమణియై తన యశశ్చంద్రి కలను నల్లెనల వ్యాపింపజేసెను. ఆంధ్రులచరిత్రను వ్రాయబూను

వా రెవరైనా కృష్ణ దేవరాయని పాపములను తీర్చును నాపాపములను కలిగిజేయును వేదాంతములను కావనా నీయలారా! ఆంధ్రరాజుల కౌశల్యమును వారు పొందిన కార్యములను వర్ణింపక ఆంధ్రుల చరిత్రను విమర్శించుట బూను కొనుట ఫలకములేక చిత్రములను వ్రాయబూనుట యగును. కావున కృష్ణ దేవరాయని చరిత్రను క్లుప్తముగ నుడువనిండు.

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు - సామాన్య విశేషములు

ఉన్నతములను జూచుటయు భుజములు గలవాడును, విశాలపక్షియును, బోష్టమును కాయమును గలిగి పొడగరియై నుండరాకృతి నొప్పేడివాడు కృష్ణ దేవరాయలు. పిన్నవయసు నుండియే వ్యాయామమందును, రణకౌశలమందును గుశీలుడాయెను. రాజనీతి వికారదును రాచకీయ వ్యవహారపరిజ్ఞాతయు విద్యాంకుడు నై మహారాజులక్షణముల నెల్ల గలిగి యుండెను. 24 వరకవులైన వైకాల్యము గల యాతని నుఖ్యపట్టణమగు విజయనగరము చుట్టును జలమగు కోటచే పరివేష్టించబడియుండెను. ఆకోట నాడుకొని చుట్టును కందకముండెను. 1,80,000 ల కైనికులా కోటను సరిక్షించుచుండిరి 11 లక్షల కాల్యము ఎల్లప్పుడు నిజవలో నుండెను గుట్టపుడకమునకు లెక్కయే లేదు రణరంగములకు కాళల్యమును జూపగల 10,000 హయములు గలిగియుండెను.

ప్రత్యేకముగ రాజాగారి యుపయోగమునకై తలకొలిది అశ్వములు హయము లుండియుండెను పల్లకి మోతకును, తదితర కార్యములకై జనానా సేవయందు పదివేలస్త్రీ సేవకు లుండియుండిరి. ఇట్లసంఖ్యాకులగు సేవకాజనములు గొలవ లక్షలకు మించు పరివార సంయుక్తుడై దక్షిణమున చోళ దేర పాండ్యుడి భూపతులను, దక్కనులో భూమినిరాజులను, ఉత్తర పశ్చిము లుండలి మరాఠి, శ్రిరాజుల నెల్లరను ఇతము గామించుకొని అనిచ్చిన్నును గ భుజిలేరు. ఆతని కాలమందు ఆంధ్ర రాజ్యము కన్యాకుమారి మొదలు ఒరిస్సానరకును, బంగాళా భూమియుండి ఆరేటి గూ సమద్రమువరకు వ్యాపించెను. చేర, చోళ, పాండ్య రాజులను గోల్కొండ, బీజపూరు, అహమదు నగరు, భూమిని రాజులను, తదితర వహారాష్ట్ర, శ్రియ రాజులు రాయలవారికి కప్పములు జేల్లిండు సామంతులైయుండి రనిన రాయలవా రెంత దేశమును జయించెనో, వారి సైన్యమెంత బలము గలిగియుండెడిదో యూహింపవచ్చును నిజముగా నాతడు దక్షిణదేశమున కంతకును ఏకచ్ఛయధిపతియైయుండెను. కృష్ణ దేవరాయలు తొమ్మిదిగడు ప్రధానలచే ఆతని యుద్ధములందు జయమును బడయుచుండెను అందు రావిళ్ల పేరసల్లప్ప యను ప్రధాని యొకగు మా పూర్వీకులు (వినుడు, వినుడు) వారు మహమ్మదీయుల హస్తకత్తెయై యున్న ఆదోని యను కోటను బట్టుకొనిరి రాయల సంస్థానమందు అప్పాజీ అని పిలువబడు తిమ్మరుసు వంశి ప్రధానామాత్యుడై యుండెను తాతాచార్యులు గరువు. అల్లసాని పెదన్న, భట్టమూర్తి ముక్కుతిమ్మన్న, తెనాలి రామకృష్ణుడు, పింగళి నూరన్న మున్నగు వారు ఆసంవత్సరము తెలుగు కవిశ్రేయ ఆచరికాలమందు ఆంధ్ర గ్రంథము లభిమితుగ రచింపబడెను. సేనానాథాక శిల్పము, చిత్రకారులు, వర్తకులు, పండితులు, పురోహితులు, తత్వశాస్త్రజ్ఞులు, విదేశ రాజ్యాధికారులు ఎందరెందరో గారు. రాయలవారి చిత్ర మొందరో చరిత్రకారులచే రచింపబడినది వానియందెల్లను, యన్ ఫర్నాండెస్ అను పోర్చుగీసు విమననీ రాయలవారి సంస్థానమునకు మరొకందరు మతబోధకులతో గలసి వచ్చి తాజాచిన విషయముల వ్రాసెను ఇయ్యది పోర్చుగీసు భాషలో వ్రాయబడి పోర్చుగులు సంస్థాన గ్రంథాలయమందుంచబడినది

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ వరుడైన పిదప స్వేలు దొర బల్లారి జిల్లా కలెక్టరుగ నుండునపుడు విస్మృతి నొందిన విజయనగర సామ్రాజ్య చరిత్ర పోర్చుగీసు భాషలో పోర్చుగులు సంస్థాన గ్రంథాలయమందుండుట చదివెకొని పోర్చుగులు వెల్లనపుడు రాజానుమతిని గైకొని గ్రంథాలయమందుండి పుస్తకమును వెదికి ఆంగ్లభాషలోనికి దానిని సాంతముగ తర్జుమాజేసి విస్మృతి నొందిన విజయనగర సామ్రాజ్యముయొక్క చిహ్నముగా వ్రాసిన చరిత్రయని నానుమితి. ఈ పుస్తక మిప్పటికిని చాల గ్రంథాలయములందు లభింపగలదు.

కృష్ణ దేవరాయల యంతటి ధనాధిపతుడును, అంతటి సైన్యముపేతుడును, అంతటి వైకాల్యముగల కోటగలవాడును, అట్టి నాగరికత, కళల పోషణగల రాజ్యము నేలినవాడే దేశమందేగాక విరోపియన దేశమందలి ప్రఖ్యాతి పొందిన రాజులందును గానపించిన అపుస్తకమునందే వ్రాయబడినది. ఇంతటి వైభవముతో పరిభ్రమించుండెడిది రాయల యాస్థానము. కాని ఈపరిభ్రమ దీర్ఘ కాలము నిలువలేదు. కృష్ణ దేవరాయ

మరణానంతరమతని సోదరుడు అచ్యుత దేవరాయలు సింహాసనమధిష్టించి కొంతకాలము పాలించి గతించెను. ఈతడు గతించునప్పటికి మహాదురు పిన్నవయసునందుండెను అందుచే ఆతని తరఫున కృష్ణ దేవరాయల అల్లుడు రామరాయలు రాజ్యమును పాలించెను. కాని అభాగ్యవశమున రాజకుటుంబములో కలతలు బుట్టి, క్రమముగ ప్రబలెను తమ పగతీర్చుకొనుటకై, తాము గోల్కొండ రాజ్యముల తిరిగి జయించుటకై, అవకాశ మొప్పుడు లభించునాయని తరుణమునకై వేచియుండు భూమినిమున్నగు మహమ్మదీయరాజు లంగరు నీయదను గమనించి గొప్ప సైన్యముతో, దాడివెడలి నొక్కుమట్టి తలంకొల్పవస్త యుద్ధమునన్నిరి రామరాయలు సోదరులతో గలసి సమధికముగ సైన్యమును గైకొని మహమ్మదీయుల నెదుర్కొనెను ఇరుకుకుములవారను బాగగ పోరాడినను ఏకమునునందుగాని అచ్యుత దేవరాయ సమూలు గాన్పింపవాయెను చీకటిపడునప్పటికి జమాపబయములు లేకనే వారివారి శిబిరముల జేరిరి రాత్రి సమయమందు హిందువులు తమ శిబిరములందు ఆకుదు, పొడుదు విలాసముగ కాలము గడుపుచుండిరి మహమ్మదీయులు గుఢారాల పలక నీదిమయమును గుర్రెరింగిన వారై పదివేల గట్టపు చిరము నాయత్తము జేసికొని వెంటనే హిందువుల శిబిరములపై బిరి హిందూ సైన్యములేవయము నిండుకంతయు దెలియని వారాల శతలహసంసిద్ధులై యుండిరి మహమ్మదీయులు రామరాయల శిబిరమున కిరి ఆతని సైన్యము జూచుచుండగానే తల ఖండించిరి.

ఈయుద్ధము విషయమై ఇంకను అనేకరీతులగు గాథలు గలవు. రాజు సంబంధినవార్త హిందూ శిబిరములందు కార్ని మునలై వ్యాపించి హిందువులు అనృత పరాక్రమముతో పోరాడిరి గాని భూపతిలేనందున దైత్యమును పీడినవారై ఎప్పట వారచ్చట నలుదిక్కులకును బారిపోదొండిరి. ఆందుకొంత రాత్రియే విజయనగరము జేరిరి విచారక కరమగు వార్త రాజభవనమందు వ్యాపించిన వెంటనే జనానా యువరాజు, తదితర రాజబంధువర్గమంతయును తమరేవు నగలు ధనము, మున్నగు వానినెల్ల నూరు ఏనుగులపై కెక్కించుకొని చంద్రిగిరి మున్నగు ఫలముల కేరి.

విజయనగర విచ్ఛేదము

మరొన్ని దినములు గడచిన యనంతరము మహమ్మదీయులు విజయనగరమును బ్రవేశించి పట్టా మంతయు కొల్లగొట్టిరి. కోట రాజమందిరములు దర్బారులు మంటపములు దేవాలయములు, శిల్పపు కట్టడములు సర్వమును చిన్నామేనియు మిగులకుండనటుల కసిదీర నాశనముగావించిరి ఆరుమాసములవరకు తమ యుద్ధవచ్చిన తెరంగున నగరమునంతను దోచికొని కొల్లగొట్టినధనమును వేలకొలిది ఏనుగులు ఒంటెలపై తమదేశమున కంపిరి ఇదియే విజయనగర సామ్రాజ్యమున కంత్యేదినము నాటితో సగ్వరంధంపహ చక్రమేలిన కృష్ణ దేవరాయని సంతివారు పరాజయమై అనామధేయులవలె దేశముల పాలై కొందరు దక్షిణమునకు మరొకందరు తదితరప్రాంతములందును నివసించ మొదలిడిరి జ్ఞాపకచిహ్నముల సంతక్షణ చట్ట ప్రకారం నేటికిని భద్రమగనంచబడిన విజయనగర పట్టి శిథిలములను కొన్నింటిని జూడగలము బగ్లాశిల్పములందు హస్తీటకు 7 మైళ్ల దూరమందీ "హంపిశిథిలము" గలవు వానిని సందర్శించిన అబ్బురపాలు జెందెదరు. ప్రధమసందర్శమున నెట్టివానికైనను గుండెలు నీరుగాకమావు

ఇంకను విరూపాక్ష దేవాలయము, జైనుదేవాలయములు, విరలరాయని దేవళము, మైత్రేయరుష్యేశ్వరము, సుగ్రీవుడు మఱుగు నివసించిన పర్వతము, ఇంక నన్నియో లెక్కన విక్కుటముగ చిన్నములుగలవు వీనికి కొలదిదూరములో విజయనగరమును బరివేష్టించి యుండెడికోట, రాజకోట, రాణిగారి భవనము, గజాశ్వములకాలలు, భూమిలోని దేవలములు, దర్బారు వహలము, విలాసగృహములు, జలకమాడస్థలములు, తుంగ భద్రానదినంది పట్టణమునకు స్వచ్ఛముగ శిలలోదకములనుగొని వచ్చు నీటికాలులు ఇంక నెన్నెన్నియో విశేషములు గంభీర ప్రకౌంతమం దగియున్నవి అట్టి విచిత్రకృత్యమునగాంచు, పామాన్యకేతువుడే ముక్కుపై వ్రేలికొని అబ్బురపాలు జెందినచో నీక ఆంధ్రుడై జన్మించినవాడవృత్త్యమున కనులార గనిన నాతని హృదంతరాళమందలి భావపరంపరలులుండునో వర్ణింపవలసిగాదు. ఆతని పూర్వీకుల మహత్సాన్విత్యమును స్మృతికి దెచ్చుకొని తన్మయత జెందకపోవునా? ఈవిషయమును ఊహకువలెవేయవలెనేగాని వర్ణనాతీతము చారిత్రికయగుమందు ఆంధ్రులెట్టి దౌన్యత్యవధియందుండిరో, వారి నాగరకరి ఎల్ల గ్రగల్గిమై యుండెనో తెలుపుటకై నీదియంతయు జెప్పవలసి యున్నది. (సకేమము)

మాన నష్టమునకు దావా

కలకత్తా, మార్చి 29 - కాలూ నష్టగారిచే అచ్యుత దేవరాయలనుండి "ఇంగ్లీషు" అనుపత్రికపైని గుజరాతీ చందర్ బోస్ మాన నష్టమునకుగాను రు 50,000-0-0 లను దావా తెచ్చెను. ఈ కేసు హైకోర్టునందు జస్టిస్ చల్మర్స్ గారి ముందు తేబడెను పత్రికయందు మామ 1924 సంవత్సరము 18 తేదిన వ్రాయబడినది వాది తల్లి పక్షము చెప్పెను వాది కలకత్తా కార్పొరేషన్ చీఫ్ యొజ్జిక్యట్ ట్ అఫీసరుగాను ఇతర పదవులందు సభ్యుని గనుండెను బెంగాల్ రెగ్యులేషన్ క్రింద వాది అరెస్టు చేసిన తర్వాత ప్రతివాదులు లేన కుమార్తెను నేయు పని తనకుమార్చులనుండి స్వేచ్ఛ నొసంగుచున్నదని గుజరాతీ చందర్ బోస్ లండ్రి చెప్పెను "కార్పొరేషన్" హైకోర్టునకి తీసిన కాపీని చూపించిరి వాది తండ్రి గొప్ప మార్పులను చేయవలయుండెనని కాకొనెట్ చెప్పెను

ప్రతివాదులు తాముచెప్పినదితప్పునియు, బోస్ తండ్రి ఏదియువ్రాసెనుండలేదనియు ఇప్పుడు ఒప్పుకొనిరి. బోస్ తండ్రి పిమ్మట ఈవిషయమునుగూర్చి పూర్వముగా వ్రాసెయుండెను ప్రతివాదులు తాము వ్రాసినది తప్పుని ఇప్పుకొనిరేగాని తిరుతప్పును వన్నింపునని వేదనవారుకారు

తమ తప్పును ఒప్పుకొనుటయందుగూడ, బోస్ తండ్రిని అవమానపరచి పరింతకోపముచున్నట్లు చేయదలవినట్లే కనబడుచున్నది డిఫెన్సుగాడర్ కేసునుచెప్ప వలనవచ్చుచున్నది

డిఫెన్సుప్రొక్కరేలు అమిర్ అలీయను నరకు డిఫెన్సులేదనియు ప్రతివాదులు చేసినపని క్రొధసహితముగావనియు మాత్రము చెప్పెను

ప్రెయింటింగ్ కేసు లెది వాది కార్పొరేషన్ యొని పర్మిట్టయందు వివేకముగూడెననియు, 1920 సంవత్సరము ఇండియా సివిల్ సర్వీసుయందు నాల్గవవాడు గావచ్చెననియు కలకత్తా పురపాలక సంఘమునకు చీఫ్ యొజ్జిక్యట్ అఫీసరనియు ఇంకను అనేక ఇతర గౌరవములను పొందెననియు ఆతని తండ్రి గవర్నమెంటు స్నేహితుడని చెప్పెను

అమిర్ అలీవాది కేసుమాత్రము నష్టము కలిగినదియు తీర్చాంపవలయుననియు "కార్పొరేషన్" హైకోర్టు"నందుమోసేతండ్రి గవర్నమెంటువారు తన మహారతి భద్రపరిచినందులకు సంతసించినని వ్రాసిన మాటలు ఇంగ్లీషున వ్రాసినవిగాని సుపకర్చించి వ్రాసెననియు అట్టిసమాచారములందు ఈవ్యయెంత మాత్రమును లేదనియు నుడువును జడ్జివాది కీ విషయమున నెంత మాత్రము నష్టము కలిగినదియు తీర్చాంపవలయునని చెప్పిరి బోస్ గారు తన స్నేహితుల వద్ద బొందిన యవమానమును కనుపించినను ఇతర విషయములను కనుపించినను ముప్పదిగాని ఏబదిగాని పానులు విధించినచో వానికి గలిగిన నష్టమునకు సరిపోవుననిరి.

జడ్జిగారు తీర్మానము నింకను చెప్పలేదు.

ఇండియా గెజెట్

డెల్లీ, మార్చి, 30 - సెంట్రల్ రెజిస్ట్రార్ చేత ఒప్పుకొనబడిన గవర్నమెంటు ప్రీకింగ్ ట్యాక్స్ అక్టు ఏప్రిలు 1 నుండి ఆదరణలోనికి వచ్చునని గెజెట్ యొక్క రిజిస్ట్రేషన్ తెలియజేయుచున్నది. (ఆంధ్ర)

డిప్రీవు కాంగ్రెసు కమిటీ

డెల్లీ, మార్చి 30 - కాంగ్రెసు మూలమున రెజిస్ట్రేషన్ ఆ సెంట్రీసభ్యులుగా పోలరుకొన్నవారు ఏప్రిలు 1 నుండి పలనే అట్టికేషన్ల నివ్వలయునని తీర్మానించబడినది ఇచ్చట తీర్మానించబడినవారు స్వయముగా సభ్యత్వమునకు ఎలువ గూడదని వారి యభిప్రాయము వైమానసభ్యమున వర్గించు కమిటీ అలహాబాదునందు సమ వేగమున. (ఆంధ్ర)

హిందూమతమునందు మరల చేరుట

ఆంధ్రపురం డిప్రీవు పోలీసు నూపరింపెండెంట్ హెచ్ ఇ పాంధ్యను వివేచి యల్ గారు ఆబూరునందరి మెడికలు ప్రాప్తివనరు డాక్టరు క జగన్నాథంగారు ఆర్య పూజ పు సాంప్రదాయముల ననుసరించి, మార్చి 30 18 వ తేదిన వైదిక ధర్మమును స్వీకరించి.

టోకియోకు విమానప్రయాణము

కరాచి, మార్చి 29: - కలకత్తాకు టోకియోకు విమానప్రయాణము చేయుచుండి టోక్యో అందెట్ల తల్పిసెంటు బర్మెండు, బోట్ వెంకు నీన్నటి దినమున ఒంగరెట్ల నుండి సానుంకాలము 4 1/2 గంటలకు కరాచికి ఎచ్చిరి వారు శేషటిదనమున జోడె పూర్ ఆగ్రా పాట్నాలగూడ వారి ప్రయాణమును కలకత్తాకు మొదలుపెట్టెదరు.

కార్పొరేషను సన్మానము

షాకతాలీగారి ప్రత్యుత్తరము

కలకత్తా, మార్చి 28.—కలకత్తా కార్పొరేషనువారు ఇచ్చిన సన్మానపత్రమునకు మాతానా షాకతాలీగారిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి “ప్రపంచమందలి వివిధ ప్రాంతముల పురపాలక సంఘముల చరిత్రములు చూడ అవి ఎట్లు జాతీయ స్వాతంత్ర్యపోరాటకందు పాల్గొనెనో నేను తెలిసికొంటిని కలకత్తా పురపాలక సంఘముతో ప్రభుత్వము రాజీకరించునట్లు రాష్ట్రపాలననంతయుమీరే చేయవలసియుకావలసియున్నారని రాజప్రతినిధులకు గవర్నరుకును ఉన్నతోద్యోగమునుమాత్రమే ఒకప్పుడు ఈయబడినట్లయు, పూర్వము ప్రభుత్వ ఉద్యోగముననుచు తరగతిలో చేరియునేడు ప్రభుత్వకానకబహిష్కృతుడైననాకు ఈ సన్మానపత్ర గౌరవము నిచ్చుటలో మీరు అభినందించుచున్నట్లయు ఎప్పటికైనను ఏ ధర్మమున దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు ఉత్సాహమునకు, ఉద్రేకమునకుగౌరవమును చూపినవారై రాజకీయమనినను పోరాటమనినను నా కయ్యియు, నావైనను నాజాతి ఇతరులైనను ఎట్లాకాబాధ్యతలు పడినవి మాచేతనైనది మేము చేయవలయును, తరువాత మాండలేలోనున్న అర్ధినాన్ను ఖైదీలతోమాటాడినవిషయమును గూర్చి చెప్పెను, వారందరును తమ దేశముకొరకు చావనైనను సిగ్గుగా నున్నారు. భారతీయులందరును తమగుండెలపైచేయి వేసి కొవి ప్రభుత్వపు దృష్టి మారకుండున యెడల తక్షణమే హిందూ దేశమునకు ఇంగ్లాండుకును శాంతియుండనేరదని యనుకొనుచుండవలెను నామట్లునకు ఈ ప్రభుత్వము నమ్మకము లేకునులేదు. కాని భారతీయులకు రాగన్న సంపత్కరములందు చక్కని అవకాశములు గలవు”

షాకతాలీగారికిచ్చిన సన్మాన పత్రమందు వారి చెను దీయని దేశసేవయు భారత దేశమంతయు ఒక్కటే జాతీయమనమిట్లయు, స్వాతంత్ర్యమునందును నిర్బంధమునందును, దౌర్జన్యమునందునువారికగుల పోయ భావమును పవిత్ర స్థలముల విమమై పహమ్యుదీయలను మేల్కొల్పుటయు శోధనబడినవి. వమాన్యునితో నీవు సంచారము చేసి, ఒకే ప్రయత్నము, ఒకే ఆవరణము, ఒకే విధముగ కలిసి పనిచేసిన జయము మనదగనని బోధించిరి కార్పొరేషనువారి ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారియైన సుబాష చంద్ర బోసుగారికి వారు చేసిన సోదరసేవ నుగ్గించిరి. (అ. ప్రె.)

మాలానా షాకతాలీగారు ఢిల్లీ ప్రయాణమై నెడలిరి

కలకత్తా, మార్చి 29—నిన్న నిచ్చట బయలుదేరి మాలానా షాకతాలీగారు ఢిల్లీ వెడలిరి. (ప్రె. ప్రె.)

కలెక్టరువద్దకు రాయబారము

ఎన్నికల తగవు పరిష్కారపాట

పూనా మార్చి 29—27 వ తేదీనపూనాకలెక్టరుగారైన బాలుగారు గవ్వాగారి నాయకత్వము బోయినరాయబారమునకు సందర్శన మిచ్చెను. వారుఎన్నికలతగవులనుతయారు చేయు సందర్భము బ్రాహ్మజాతీయుల తరపున కొన్ని విషయములను చెప్పికొనుటకు వచ్చిరి బొంబాయి కానకసభా ఎన్నికల నవంబరులో జరుగను అచ్చుపడిన ఫారములనుగూర్చియుతగు మార్పుచేయవలసినదని గౌరవా కలెక్టరుగారు రంగీకరించిరి అప్పి గారు లవకు సహాయము చేయుచున్నారనియు రివైజుచేయుట కధికారము లేదనియు కలెక్టరుగారు చెప్పిరి కలెక్టరుగారి దృష్టిలోనికి ఎన్నికలగూర్చి ప్రకటనలు బ్రాహ్మజాతి ప్రతికలలో మాత్రమే నేయుచున్నారను విషయము తీసికొనిరాగాబ్రాహ్మజాతి ప్రతికలలోగూడ చేయించెదమని వారు చెప్పిరి అ. ప్రె.

మలేరియా ‘ప్రతిఘటన’

జోసెపు బాస్టిస్టాగారి అధ్యక్షత

బొంబాయి మార్చి 29—అంబే మలేరియా మహాసభ కాదయమన బాస్టిస్టాగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను వి. జె పటేలుగారు ఉపయమన డిల్లీనుండివచ్చిన సమావేశమునకు హాజరైరి ప్రతికాప్రతినిధులను రానిచ్చుటలేదు.

నేషనల్ ఫెడరేషను సభ

ఏప్రిలు 2, 5 తారీఖులలో జరుగును

బొంబాయి, మార్చి 29—సప్రమా, బిసెంటమ్మగార్లచే ఆహ్వానింపబడిన నేషనల్ ఫెడరేషను ఏప్రిలు 2, 5 తేదీలలో జరుగును బిసెంటమ్మగారు మద్రాసునుండి 2 వ తేదీ ఉదయమున బయలుదేరు. (అ. ప్రె.)

కీ|| శే|| సర్ కృష్ణగుప్తగారు

కలకత్తా, మార్చి 29—సర్ కృష్ణ గుప్తగారు మధ్యాహ్నము 5-20 గంటలకు కీర్తికేళులైరి. తెంగుపూరునుండి క్రిందటి నవంబరు మాసమున కలకత్తా వచ్చియుండిరి అప్పటి నుండియు తమ కుమారులైన కలకత్తా స్కూలుకాజా శోధ్యలో న్యాయమూర్తియై పేరువహసిన శ్రీ జె సి. గుప్తగారి యింట బాలి గంజి, స్టోడలోడ్డు 6 వ గృహమున నుండిరి. శోధికాలము నుండి జబ్బుగానే యుండిరి. కాని ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన రొంప భారము గలిగి అదియె న్యాయమూనియగా మారినది ఈ రిరోజు లలోను మూడుసార్లు న్యాయమూనియ వచ్చినది. కాని అఖిరి సారి ఆయన ప్రాణమును తీసినది ధైర్యముగ వ్యక్తులువారే బడెను. చివరవరకును తెలివిగనే యుండెను. వీరికి రిగురుపిల్లలు. వారిలో ఇరువురు కుమారులు. ఒకరు శివపురమందు ఇంజనీరింగు కాలేజీలో ఉపాధ్యాయులు రెండవవారు భారతకేంద్రప్రభుత్వమున ఆర్థికశాఖయందు సహాయకార్యదర్శిగ నున్నారు. ఒక కుమార్తె పాట్నా కమిషనరు గారైన బి సి నేనుగారి భార్య. రెండవ ఆమె బెనర్జిగారి భార్య. గుప్తగారి భార్య చాలకాలము క్రిందటనే పోయెను. కర్మ చేయుటలో సాధారణబ్రహ్మగమా జప్త కృష్ణకుమారు మిత్రగారచే రైవస్తుతి చేయబడెను. పరామర్శకు వచ్చిన వారిలో ముఖ్యులు సిన్హాప్రభువు, నాడియా మహారాజా బహదరు, జె యస్. గుప్త, సర్ బి సి. మిత్తరు, గార్లు కీ|| శే|| సర్ కె. గుప్తగారు చనిపోవునప్పటికి 75 సంవత్సరముల వయసు (అ. ప్రె.)

గుప్తగారిని కియోరాలా ఘట్టమందు దహనము గావించి చాలమంది కేవలమును ఘట్టమువరకును వెంబడించిరి. వంగదేశమందలి ఆఫీసులన్నియు గుప్తాగారి గౌరవాధ్యము మాయబడినవి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు వాణిజ్య సంఘము

వాణిజ్య సమావేశము

సర్ బి. ఎన్. మిత్రాగారి ఉపన్యాసము

ఢిల్లీ, మార్చి 27—నేటి సాయంత్రముందు జరిగిన పంజాబు వాణిజ్యసంఘ వార్షికసమావేశమందు సర్ బి ఎన్. మిత్రాగారు హాజరైరి. రిపోర్టును సమర్పించు పంజాబు బడ్జెటునందు గల నిల్వనుగరించి బ్రేగారు వివరించిరి కష్టములకు కారణ మైనట్టియు, వ్యాపారవిజృంభణ కంతరాయముగ నున్నట్టియు మోటారుపత్తు రద్దుచేయవలసిన దని గ్రేకారు కోరిరి. ప్రతిపక్ష జాపన్నురద్దు చేయుటకు సంతసించి, దిగుమతియగుబట్టలపై సుంకమునుగూడ రద్దుచేయవలయుననియు లేనియెడ చాకగ బీదలకు బట్టలు లభింపవలయు గ్రేగారుబల్కిరి. దూరమునకు ఎగుమతియగు నేల బొగ్గుపై మోతకూలితగ్గించవలయుననియు లేనియెడల పంజాబు పరిశ్రమలు అంతరించుననియు అభ్యుత్తుడు బల్కినను.

సాహుకారుల చట్టము

పంజాబునుండి సాహుకారులు వెడలిపోవుట సాహుకారులచట్టమువలన సంభవించుననియు చట్టము న్యాయమైనవిగాదనియు ఆద్యము వ్యవసాయదారులకు పెట్టబడియున్నవారైనను ఆచట్టమునుండి తప్పింపవలయుననియు గ్రేగారు గోరిరి.

సర్ బి. ఎన్. మిత్రాగారు

ముడి ప్రతిధరలు తగ్గుటచే బట్టల ధర తగ్గించుటకు ప్రతియంత్రముల యజమానులకు అవకాశము గలుగునని తాను విశ్వసించుచుండెనని సర్ బి. ఎన్. మిత్రాగారు చెప్పిరి.

భారతదేశ సాభాగ్యమునకు తల్లి వేరుగనున్న వ్యవసాయము నియమింపబడిన వ్యవసాయ విచారణసంఘ విచారణచే లాభమునొందును సహకారబ్యాంకుల అభివృద్ధి కొరకు దీర్ఘ కాలము అప్పునీయుట మొదలగు విషయముల కమిషను విచారించు అంశములలో శేర్వబడెను. యిలాపున పంటలకు నష్టము గలిగి తన్నూలమున ఆర్థికపరిస్థితులు విషమింపకుండ పంజాబు ప్రభుత్వమును కానకసభయు యెట్టిచర్యయు తొందరగ నవలంబింపవలసి మిత్రాగారు తలంచిరి పరిశ్రామిభివృద్ధికొరకు పంజాబు దొరతనము మిక్కిలి కట్టిగ ప్రయత్నములు సాగించుట తనకు సంతృప్తి కరముగ నున్నదని సర్ మిత్రాగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

యస్. జి. పి. సి. సభా సమావేశము వాయిదా వేయబడుట

అధ్యక్షునివాక్యాలము

అమృతసరము మార్చి 29.—యస్ జి. పి. సి. అకాదీ తఖత్లో నిన్న సమావేశమై అధ్యక్షుని ఆజ్ఞచే వాయిదా వేయబడెను.

ఆ సభనుగూర్చి సంఘమువారిట్లు తెలుపుచున్నారు—ఈ సంఘసమావేశము క్రొత్తగా ఏర్పడినకక్షవారు 12 గురు ఆహ్వానించుటచే అకాదీ తఖత్లోకూడెను. కాని, వారు అల్పసంఖ్యాకులగుటచే మాటనెగదని అల్లరిచేయుట ప్రారంభించిరి ఆధ్యక్షుని ఆజ్ఞను తిరస్కరించుటచేగాకవారిని అవమానపరచిరి కావుననే అధ్యక్షుడు సభకు వాయిదా వేసెను. అపార్టీవారు సర్దారు మెహతలు సింగుగారి అధ్యక్ష పదవి రాజీనామాను సభలో చర్చింపనీయలేదు క్రొత్త అధ్యక్షుని ఎన్నుకొన నీయలేదు. (అ. ప్రె.)

లేబరు డైరెక్టరు ఉద్యోగమును రద్దు పరచుట

బొంబాయి, మార్చి 29—ఒకప్రభుత్వతీర్మాన మిట్లు న్నది—లేబరు డైరెక్టరు ఉద్యోగము రద్దు చేయుటగూర్చి ప్రభుత్వము ఆలోచించుచుండెను. మార్చి 1 వ తేదీనుండి ఆ ఉద్యోగమును రద్దు చేయుటకు నిశ్చయించిరి లేబరు ఆఫీసు పని ఇప్పశ్వేషను డైరెక్టరుగారు చేయవలయును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరు ఇర్షిను

గారికి తంతునంపుట

రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

బొంబాయి, మార్చి 29—ఈ క్రింది తంతునంపుట రాబోవు రాజప్రతినిధికిని బొంబాయి గవర్నరుగారికిని నడుమ సాగెను.

సర్ హెన్రీ లారెన్సు బొంబాయి గవర్నరుగారివద్ద నుండి పాలిటికల్ రెసిడెంటుగారిద్వారా ‘ముట్టాను’ ఓడలో నున్న రైటానరబుల్ లార్డు ఇర్షినుగారికి—బొంబాయి రాష్ట్రముతరపున తమకు మనఃస్ఫూర్తిగ స్వాగతము నిచ్చుచున్నాను. ముఖముఖి సందర్శనలాభమునకు ఎదురుచూచున్నాము. ఈ దేశమునంగు సుఖముగ, జయప్రదముగ రాజ్యపాలనము గావించురని నమ్ముచున్నాము. రైటానరబుల్ లార్డు ఇర్షినుగారినుండి బొంబాయిగవర్నరులైన సర్ హెన్రీలారెన్సు గారికి, “తమ రంపిన స్వాగతము మా కిరువురుకును సంతోషప్రదము. విల్లును దంపతుల తేనెయకు విచారించుచు మిమ్ములను మిరాప్రతినిధులను కలిసికొనుటకు ఎదురుచూచుచున్నాను.” అ. ప్రె.

మతాంతరుల రెజిస్ట్రేషను బిల్లు

డాక్టరు పరాంజెపైగారు తయారుచేసిరి

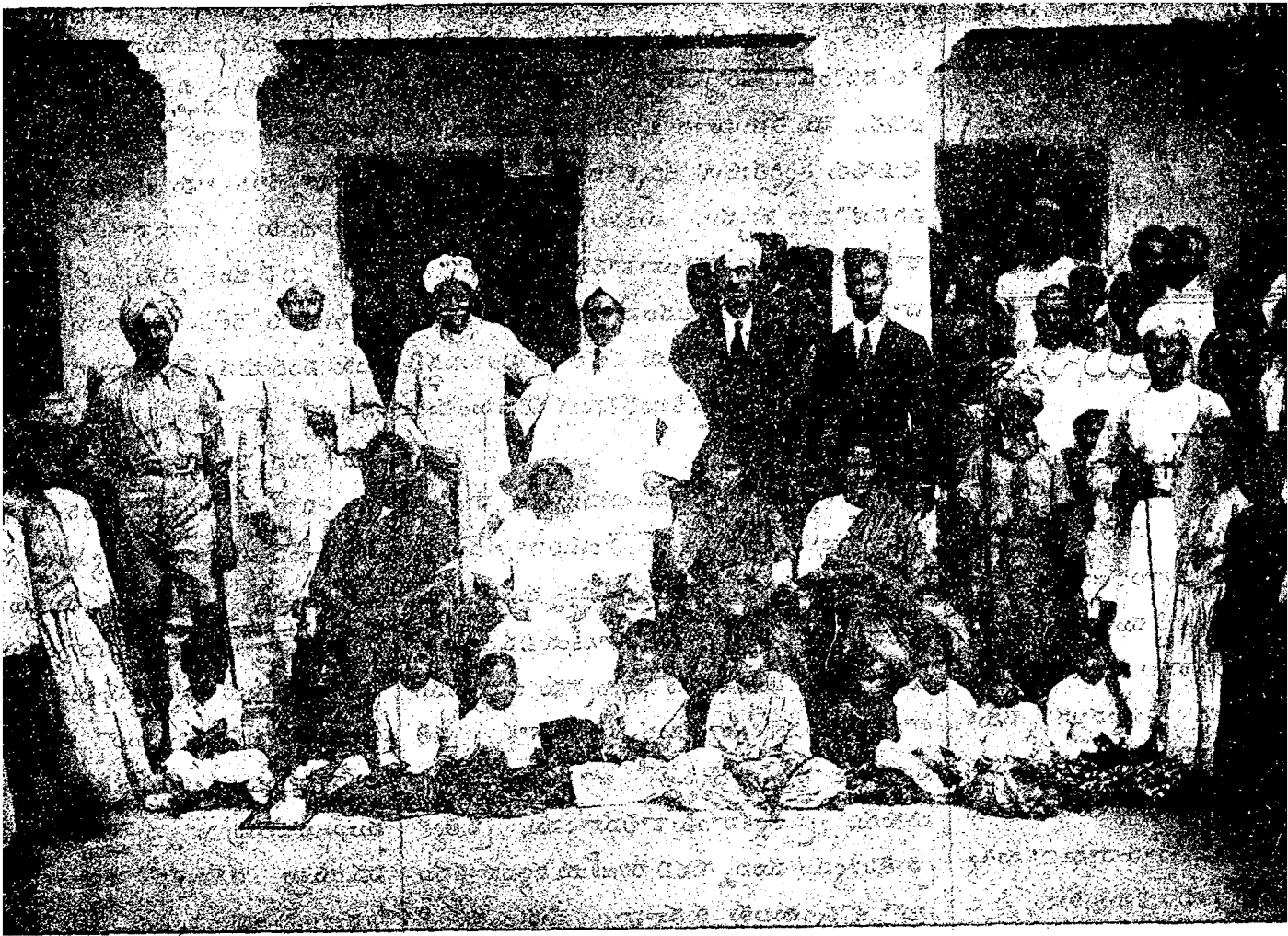
పూనా, మార్చి 29:—తాను లక్నోలో నేవనత్ లీబరల్ ఫెడరేషనులో ఉపన్యసించిన రీతిగా మతాంతరుల తప్పక రెజిస్టరు కావలయునను బిల్లు శ్రీ డాక్టరు పరాంజెపై గారు తయారుచేసిరి. దానిని న్యాయవాదులచే సరిచేయించుచున్నారు. రాబోవు సమావేశమున బహుళః బొంబాయి కానకసభలో ప్రవేశ పెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

గవర్నరు మెంటు వాణిజ్యపాఠశాల

వాణిజ్యోత్సవము

బెల్ గారి ఉపన్యాసము

కలకత్తా, మార్చి 29.—గవర్నరు మెంటు వాణిజ్య పాఠశాలయొక్క వార్షికోత్సవమునందు బహుమతులను బంచిపెట్టుచు అధ్యక్షుల వహించిన బెంగాలు వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడు జె. డబ్లియు. బెల్ గారిటుల ఉపన్యసించిరి ప్రాత ఆదరములను వీడిని దేవములవంటి భారతదేశములో వాణిజ్యపాఠశాలవంటి నూతన సంస్థయొడ ప్రజలు ఆదరణ జూపుట మిక్కిలి కష్టము. భారతదేశ విద్యావిధానమందు యీ నూతనసంస్థ మిక్కిలి ఆవశ్యకముగనున్నది. నానాటికి పారిశ్రామికము వాణిజ్యములందు బేరుగాంచుచున్న భారతదేశముందు అర్హము నూతనపద్ధతులపై వాణిజ్య పారిశ్రామికవిద్యల గరవుట మిక్కిలి ఆవశ్యకమై యున్నదని బెల్ గారు హెచ్చరించిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను మాడెలు సూక్రాలు

దీనిని 22-3-1926 వ తేదీ సోమవారమునాడు తిరువళ్ళేవరం పేటలో కార్పొరేషను వధ్యరాలు ఏంజిలో నడిగాయి తెరచిరి

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల

విషయావస్థ

ఆసియావాసుల తరుముటకు నిర్మించబడిన

చట్టముపై రాజకీయపక్షముల వైఖరి

జాంబాయి, మార్చి 29 — డెయిలీలు పత్రికకు దీనిని ప్రకటించిన సందేశమును చూచి ఆఫ్రికానుండి సి ఎఫ్. ఆం ద్రూసుగారు బంపిరి — డాక్టరు అల్బర్ట్ రహమన్ గారు బు ధవారమునాటికి తిరిగివచ్చిరి డెర్బను, కేపుటోను నగరములం దు ప్రజలాయనకు ఘనంబు స్వాగతము నిచ్చిరి భారతదేశ మందొకటే మి ద మామూలములకంటె అధికముగ అగినందులకు రాష్ట్రీయ కాసనసభ సభ్యులు ఆయనకు లేకుండజేయుటకు ప్రయత్నించుట సలుపబడెను కాని సభ చారినపలయునని ప్రతిపాదించుటచే ప్రతిపక్షుల యెదురొసగిన దిగాదు ఆసియావాసుల ఏషియా ఆఫ్రికానుండి పారద్రోలుట కు తయారుచేయుట యూనియను కాసనసభయందు ప్రవేశపె టబడిన ఆసియావాసుల చట్టమునుగురించి భారతీయులకు దిగు లుగలుగుచున్నది

రెండవసారి చట్టమును యూనియను కాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టి కాసనసభామండలము నొందినవిషయ, కాన్ఫరెన్సు శంకరాద్రియగురకు మిగతాంత నోపిజేయవచ్చునని గవర్నరు మెంటు ఆనధికార సహాయవర్గము సూచించెను కాన్ఫరెన్సు జరుగుచుండ పిస్టోలుతో గురి పెట్టినట్లుగ యామాగ్గ మున్నదని యు, అందులకు భారతీయు లంగీకరింపరనియు దిలుపబడెను కార్మికపక్షము చట్టమును కొంతకాలము వరకును నిలుపుచేయు టకు నిశ్చయించినచో సభ్యులును సుముఖముగనుండును కారి కపక్షము ఆసియావాసుల చట్టమును కొంతకాలము వరకును ఆ పుచేయవలయునని ప్రతిపాదించినచో జాతీయపక్షము చట్టము పై విచారణ యిప్పుడే జరుగవలయునని మార్గపట్టుచట్టము లే నియెడ రెండుపక్షములు మధ్యగల ఒడంబడికచేసును ఆసియా చట్టము ఏరాజకీయపక్షమునకును సంబంధించని సమస్యగ సృ జ్జునననియు, వారిపక్షము దక్షిణ ఆఫ్రికాపక్షమును దలం చుచున్నది. కాబట్టి కార్మికపక్షము కట్టుదిట్టముగ నిలచినచో, దక్షిణ ఆఫ్రికాపక్షము కార్మికపక్షమును సహాయముచేయు ను అనేకము మిక్కిలి మెండుగనున్నది భరింప కల్యముగాకు న్నుది. (ఆ ప్రె.)

సింహళ కూలీలవేతన ప్రమామము

భారత సింహళ ప్రభుత్వముల ఒడంబడిక

నల్లతయ్యగురారి అభిప్రాయములు

(ప్రీ ప్రెసు తంతి)

కల త్రా, మార్చి 29 — భారతదేశమునుండి సింహళము బోయి పనిపాలులు జేసికొనుచున్న కూలీలవేతనమునకు ప్రమా మము మొదలగువిషయములగురించి ఎమిగ్రేషను స్థానికసంఘము ఎదుట సాత్కర్మములుటకు ఢిల్లీ వెడిలిన సింహళ కాసనసభా సభ్యుడగు కె నల్లతయ్యగురారు యిప్పు డిచ్చట నున్నారు సింహళముందుగల ఆరులకులన్నర భారతీయ కార్మికులకు సంబం ధించ విషయమును ప్రజలకు చెప్పకుండ రహస్యముగ నుండు లను ప్రీ ప్రెసు ప్రతినిధితో సంభాషించుచు అయ్యురగారు ఖండించిరి కార్మికులదృక్పథమునుబట్టి అభివృద్ధి తగినంత యి పుకు గన్పించకపోయినచు, సిద్ధాంతమునందు అభివృద్ధిగలిగిన నియు, తన్మూలమున ఆధున ప్రభుత్వములు గావించిన ఒడంబ డిక తనకు సంశృప్తికరముగ నున్నదనియు అయ్యురగారుచెప్పిరి

ఒడంబడిక స్వభావము

“జరిగిన ఒడంబడికను గురించి ప్రశ్నింప, సింహళ విష యము చాలవరకు బహిష్కారమయ్యెననియు, ఒడంబడిక అభివృ ద్ధి ముఖమునే జూపుచున్నదనియు అయ్యురగారు నడిచిరి కనీ స ప్ర వేశ త న ప ధ్ధ తి ఆ లం గీ క రిం ప బ డె ను. ఇం డి యా ప్రభుత్వపు ఏజెంటు నిఘాన్నచేసిన కేసు లపై నూటికి నాల్గవంతు హెచ్చుగ నీయుటకు వాగ్దానము చేయబడెను అనగా దినమునకు 50, 52, 54 సెంటు యిప్పింప బడును. గుత్తశ్రేణుగాని లేక ప్లాండ్ల వేతనముగాని నీయుల యునని యిట్టప్రకారముగ కార్మికులు గోరవచ్చును 750 మంది పురుషులు, స్త్రీలు, పిల్లలుసహా నివసించుచున్న ఎస్టేటులందు కైద్యశాలయు, వైద్యశాలయు, మంత్రసారాయు నుండవలయునని యు, పదిఅడుగులు వెన్నును, పండ్లెండు అడుగులు సాడ పును గల గదియందు నల్లగురులకంటె హెచ్చుగ నివసించుకుండ జేయుటకును యిదియొ ప్రభుత్వము గట్టిగా బలవంతము జేసెను ఎస్టేటుపట్టాములందు దొరతనపు భూములు లేనందున ప్రకృతపురస్థితులందు ఎస్టేటు కార్మికుల యేర్పాటు గావించుట సుకాధ్యముగాను ఈవిషయమై విచారించి సహాయము చేయుటకు ప్రభుత్వము వాగ్దానము జేసెను. స్థానిక స్వాతంత్ర్య పోలింగులందు కార్మికులు వోటుచేయుటకు స్థానిక స్వాతంత్ర్య నిబంధనలను మార్పుచేయవలయుననియు, ఎమిగ్రేషను కమి

షనురు పవరి, కార్మిక కమిషనుగల దని ఒక్కొక్కటి జూయట ఎమిగ్రేషను కాసనసభ్యులనును విరుద్ధముగ ఎంతిరకు గలవో సింహళప్రభుత్వమును విచారించెద రనియు ప్రభుత్వము చెల్లె. ను మరికొన్ని సర్వలక్షణముల గురించి అలోచనలు జరిగెను ఆవిషయముల నన్నిటిని సింహళప్రభుత్వ మంగీకరించినదిగా అని కె నల్లతయ్యగురారు ప్రీ ప్రెసు ప్రతినిధితో చెప్పిరి

బీహారు యువజనమండలి

ఖద్దరు పరిదర్శనము

పాట్నా, మార్చి 29:—ప్రొఫెసరు వాస్వానిగారు బీహారు యువజనమండలి ఖాదీ ప్రదర్శనమును తెరచిరి చాలరకముల ఖద్దరు, చాలసన్నని దారములు అఖిభారత దేశమునుండియు వచ్చియున్నవి ఆగ్నికమునకును యున్నవి వాస్వానీ గురుడు ఆ ప న్న సెం సు దు యుం జ ను ల కు ఇట్లు చెప్పెను యువములు ఇట్లు ప్రదర్శనములను జూపవలెను ఆయన ఖద్దరు యొక్క వివిధ స్వరూపములను తెల్పును రాజకీయ ఆర్థిక, సాంఘిక నైతిక లాభములను దెల్పును భారతదేశ స్వాతంత్ర్య లబ్ధి ఖద్దరు వ్యాప్తిపై నున్నది చాత్రాజ్యమునలన మానవాభి వృద్ధికి ఆటంకము గలుగుచున్నది ప్రాశ్నికులు సోకరత్వము కుదరవలెను ఇదియును ఖద్దరు అభివృద్ధిలకు జరుగగలదు ఆ గి సాంఘిక విషయములపై మూడుమూ భారతదేశము ఇది వరలో సకలసంపదలతోను తుల్యమయిందెడి దనియు అది యంతయు వ్యవసాయమునకును గృహపరిశ్రమలకును అని చెప్పిరి వ్యవసాయమున్నచో ఆ సేక ప శ్రమ లుండెడివి. వడకుట నేయుల కండ చేయు మొగలైనది యుండెడిది. కాని అట్లేయునున్న తరవాత రాజకీయ పానిసత్వమేగా మనకు పారికాదు! దండకూత్రాకాడ వచ్చినది

వైకాఫీవృద్ధినిగూర్చి మాటాకుమ ఖద్దరు వ్యాప్తిలన బీహారును అందలను అవారము దొరకను జాతియొక్క గౌర వమును నిలుపునది ఖద్దరేకమక అందగున దీనికి ఉపయోగించు డు అని యుద్బోధించెను (ఆ ప్రె.)

పి. సి. రాయుగారు కన్వీనరుగ

నుండుట కంగీకరించిరి

జాంబాయి, మార్చి — చింతామణి గారు పత్రికలట్టు ప్రాసీరి శ్రీయుత పి. సి. రాయుగారొ ఉత్తరము తన్ను నేమన లిట్లు సహాసభకు కన్వీనరుగా చేర్చుకొనుటకు ఆశ్చ ర్యము తెలుపుచు ఫార్మల్లపత్రికకు ప్రాసీరి కలత్రా తంతి వా గ్గ యొకటి జాంబాయి క్రానికల్ ఫ్రియందు సేనీయు దమునన చూచి ఆశ్చర్యపడిరిని వా కీతంతి వార్త 21 తేదీన చేరినది “సంతోషముగా కన్వీనరుగానుండును ప్రభుల్లరాయ” కావుననే ఆయన చేరు చేర్చడమైనది (ఆ ప్రె.)

వైశ్యరాజకీయసభ

రాజకీయ విషయములు దయనీయ మతసాంఘిక విభేదములను పాటించునట్లుగాని, దేశము త్వరితముగ నభివృద్ధిగాంచజాలదు. కులములనుబట్టియు మతములనుబట్టియు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము లవలంబించు కొంతకాలమునుండియు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది ఇందువలన వెనుకబడియున్నవారు ముందుకు వచ్చుటకువీలగుననియు, ప్రతివారికిని అర్హప్రాతినిధ్యము గలుగుననియు మొదట నూహించబడెనుగాని, రానురాను వికమత్య విహీనతకును, జాతీయభావ వివాదమునకును, తీవ్ర సంఘర్షణమునకును, స్వార్థభావ ప్రవర్ధనమునకును ఇట్టి ఏర్పాట్లు కారణభూతమయ్యెను. హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యము ప్రబలుట కిట్టి పరిస్థితులు తోడయ్యెను బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర వివాదమునకును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ప మ స్వమూలాధారమయ్యెను. రానురాను యిట్టి వైషమ్యము పెచ్చుపెరిగి యుక్తాయుక్త వివేకజ్ఞానమును తొలగించుచున్నది. ఒక కులమునందుగాని, ఒక మతసంఘమున గాని బుట్టినంతమాత్రమున అతడు త్యాజ్యుడగుచున్నాడు. అతని యున్నతశీలముగాని, త్యాగములుగాని, దేశసేవగాని, పాండిత్యముగాని గవ్వకయినను కొరగాకున్నవి. ఇట్టి దుస్థితినికను పెరుగనిచ్చుట భావ్యమా? స్వార్థత్యాగు లేకులమునా దున్నను అట్టివారిని ప్రాతినిధ్యముగ నెన్నికొనుట యవసరముగాదా? ఉద్యోగపక్ష లేక, దేశముకొరకై ఎట్టి త్యాగముల గావించుట కయినను సంకీర్ణులయినవారిని జాతిమత వివక్షిత లేక గౌరవించుటకు సమయ మింకనురాలేదా?

గాంధీమహాత్ముని గాని లాలా లజపతిరాయి గారిని గాని దేశము గౌరవించుటకు వారు జన్మించిన వైశ్యకులము కారణము గాదు. ఇటులకే దేశ బంధు దాసుగారిని సర్వత్ర గౌరవించుటకు వారికుల మడ్డుపడలేదు. నైహూగారిని అఖిల భారతవర్ష నాయకునిగ గౌరవించుటకు కారణమువారు బ్రాహ్మణులనుభావ మొకమాత్రముకాదు. ఇటులనే ఆలీసోదరులు మహమ్మదీయులయినను హిందువులు గౌరవించుచున్నారు. మహమ్మదీయుల కన్ననుగూడ హిందువులధికముగ గౌరవించు చున్నారనినను అతిశయోక్తిలేదు! హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను బంగాళాఖాతములో పాతిబెట్ట వలయునని మాలానా ప్రేకతాలీగారు కలకత్తాలో జెప్పిన వాక్యములను ఎల్లరును మనమునందుంచుకొనుట మేలు. ఇటులనే దేశ రక్షణార్థమై కులకక్షలను మతకక్షలను స్వాతంత్ర్యసిద్ధి నిమిత్తము వైకిరాసీయకుండ జేయుట యవసరము. మహమ్మ

దీయ సంఘమువలె హిందూ మహాసభగూడ రాజోపు శాసనసభల ఎన్నికలను నడుపవలయునని తీర్మానమును దేగ లజపతిరాయి ప్రభృతులు దీని నెదిరించిరి. తీర్మానము చాలవరకు నిరాకరింపబడెను. మొత్తముమీద ఒకరినిజూచి మరియొకరు చెడుగును త్వరితముగ నేర్చికొనెదరు. మంచి నలవరచుకొనుట కష్టము. మండల రాజకీయ సభలు రాష్ట్రీయసభలు తాలూకాసభలు మున్నగువానిని వదలి ప్రతికులమువారును అంతఃశాఖల వారును ప్రత్యేక రాజకీయ సభల గావించువద్దతి భావ్యభద్రయమునకు ప్రతిబంధకముగ పరిణమించుట సహజము

ప్రత్యేకముగ మతవిషయములను, సాంఘిక విషయములను చర్చించి, సంఘనిర్మాణమునకు తోడ్పడుటలో దోసమేమియు లేకున్నను, సరిహద్దులనుదాటి ఇట్టి సభలన్నియు రాజకీయవిషయములను నిర్ణయింప మొదలిడుచో, కాంగ్రెసు ఉద్యమము కొనసాగ నేరదు. జాతీయదృష్టితో గాక, ప్రతి సమస్యను సాంఘికదృష్టితో జూచుట ప్రారంభమగును. ప్రత్యేకసాంఘికాభిమానము, ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము మున్నగువి రాజకీయ వ్యవహారములలో జొప్పించుటకు కుతూహల మేర్పడును. ఏ కులమువా రాకులమువారిని, ఏ మతమువా రామతమునకు జేందినవారిని మాత్రమే అభిమానించి ప్రతినిధిగ బంపుచో, అర్హతానర్హతల విచారణ వెనుకబడును. రాజకీయ వ్యవహారములలోగూడ సాంఘికాభిమానమును ప్రసరింపజేయుట మానవస్వభావమయినను, దేశక్షేమము నిమిత్తము ప్రాజ్ఞులైన యిట్టి బలహీనతను త్యజించి విశాలదృష్టితో మెలగవలయును. స్వరాజ్యపక్షమువారు, స్వరాజ్య సిద్ధిని మాత్రమే ప్రధానమని భావించుచున్నారు. అందుకు ప్రతిబంధకమగు వైషమ్యముల సంతరింపజేయగోరుచున్నారు. హిందూమహాసభవలెనే, వైశ్యసభయు సంఘపాఠ్యవమునకు కృషిసలుపుట భావ్యమయినను, కేవల రాజకీయవిషయములను కాంగ్రెసుకు విడచిపెట్టుట శ్రేయస్కరము. ఇప్పటికే జస్టిసు పక్ష సభలు సంఘ ద్వేషమును పురిగొల్పుచు, వెగటుబుట్టింపుచున్నవి వైశ్య రాజకీయ సభ వారిందుకు తోడ్పడకుండుట శ్రేయస్కరము.

గంజా మండలమునందలి పెద్ద కోడండలో గూడిన ప్రధమవైశ్య రాజకీయ సభాధ్యక్షులగు పొట్నూరు స్వామిబాబుగారు, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య సూత్ర మనర్థ దాయకమనువారితో నేకభవింపరు. విద్యాధికులగు బ్రాహ్మణులే అన్నిసంస్థల నాక్రమించుచున్నారను అపవాదమున కిప్పుడు వోటులేదని మాత్రము వీరు వెలిబుచ్చిరి. బ్రాహ్మణులు వెనుకనిలచి, ఇతరసంఘములకు ప్రాతినిధ్యావకాశమిచ్చుచున్నారనిగూడ వీరంగీకరించెదరు. కాని, బ్రాహ్మణేతరులలోని ఇతర కులములతోబాటు వైశ్యకులమునకుగూడ అర్హప్రాతినిధ్యము గలుగవలయునని వీరి తలంపు. గంజాంజిల్లాలో వైశ్యుల నొకరిని శాసనసభకు పంపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. ఇటుల ప్రత్యేక కుల ప్రాతినిధ్యమునకై తంటాలు పడుట అభివృద్ధి సూచకముగాదని మేము భావించినను, సభాధ్యక్షులు చెలిపిన యితరవిషయములన్నియు దేశాభిమాన పూరితమై నిరాక్షేపణీయముగనున్నవి. బ్రాహ్మణేతరద్యమముతో తమ కులమునకు సంబంధములేదనియు, బ్రాహ్మణద్వేషముతో నది నిడియున్నదనియు, ఉద్యోగవాంఛ లేక స్వతంత్రీచృత్తిని నమ్ముకొని జీవయాత్ర గడపు కొనువారికి దానితో బనిలేదనియు, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులను భేదములేక, దేశస్వాతంత్ర్య సంపాదనకు చూచునారెవరో వారి తో కలసి పనిచేయుట వైశ్యుల కర్తవ్యమనియు స్వామిబాబుగారు చెలిపిన విషయము లమూల్యములను టకు సందియములేదు. మద్రాసు వైశ్య యువజన సభలో గావించిన ప్రసంగముల కివి ప్రతికూలముగ నున్నవి.

నిర్మాణ కార్యక్రమమును వైశ్యులు శ్రద్ధతో నిర్వహింప వలయునని అధ్యక్షులు గోరుచున్నారు. ఖద్దరు వ్యాప్తికి తోడ్పడవలయునని హెచ్చరించుచున్నారు. ఖద్దరు నిర్మాణమునకును తద్విక్రయమునకును వైశ్యసంఘమువారు ప్రతినబూనుచో అచిరకాలములో అన్ని మూలలందును ఖద్దరు వ్యాపింపగలదు. దేశనాయకులలో వైశ్యప్రముఖులు పలువురున్నను వైశ్యసంఘమువారు కద్దరు విషయమై తగినశ్రద్ధ వహింపకుండుట శోచనీయము. అస్పృశ్యతను పోగొట్టుటకు ఉన్నత కులములవా రందరును నడుముగట్ట వలయును. మిగిలిన వారితోబాటు వైశ్యకులమువారును అంటరాని తనమును కొనసాగించిన దోసమున కొడిగట్టి యుండుటచే, తత్పాపమునండి విముక్తులగుట పరమధర్మము. కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షమువారిని శాసనసభకు బంపవలయుననియు స్వరాజ్య సంపాదనమే దేశవిముక్తికి ముఖ్యమార్గమనియు అధ్యక్షులు జెప్పిన విషయములను వైశ్యకులము వారనుసరించి కాంగ్రెసుపట్ల భక్తి కనుబటచుట యావశ్యకము. సాంఘిక వైషమ్యమును పెంచుటకుగాని ప్రత్యేకలాభములగోరి దేశభ్యదనమును నడ్డగించుటకు గాని, అసహాయోద్యమమున కడ్డుపడుటకు గాని ప్రయత్నింపక, జస్టిసుపక్షమువారి వలలో జక్కుపడకుండ, వైశ్యసంఘమంతవరకు శ్రమ సార్వముగ మొగినది. ఇకముందయినను, స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు జాతిమత వైషమ్యము లడ్డుదగులకుండ గాపాడు బాధ్యత వైశ్యకులముపై ప్రధానముగ నిలిచియున్నది గాంధీమహాత్ముని యడుగు జాడలనుడుచుచో, వైశ్యకులమువారు దేశ శ్రేయోభివృద్ధి కత్యంతముగ తోడ్పడగలరు. వైశ్యరాజకీయసభ, నూమూలు కులసభలనడవడి నతిక్రమించి విశాలదృష్టిబరపి, కాంగ్రెసు మహాద్యమవ్యాప్తికిని సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికిని సహాయ పడుకటుల పరమేష్వరు డనుగ్రహించు గాక!

చింతామణిగారి ఆర్భాటములు

చింతామణిగారి రేర్పాటుపనెంచిన జాతీయపక్షమునందు, ఆచార్యప్రభుత్వంబుందరే గారు గూడ జేరి నటుల ప్రకటింపబడెను. పేరును బట్టి మోసపోవుటయందు మితలేదు. ఇంతకు పూర్వము సర్వపక్ష సమావేశమును కూర్చుటకు ప్రయత్నము జరిగియుండుటచే, అట్టి ప్రయత్నములలో నిది యొకటి యని శాంతిసిద్ధి యడగు ప్రభుత్వంబునకు భావింపబడి

చింతామణిగారి ఆర్భాటములు

తోడ్పడు కంగీకరించెను. కాంగ్రెసు లెబలు సమావేశము కూర్చెదరని ఎంచెను. స్వరాజ్యపక్షమును వోటిచ్చుట ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుట యేయని చింతామణిగారు జెప్పటచే ఆచార్యరాయగారి కాశ్చర్యము జనించెను. ఇట్టిపక్షముతో యనుకు సంబంధములేదని రాయగారు ఫార్వర్డు పత్రికలో ప్రకటించి యుండుట వింతగాదు స్వరాజ్యపక్ష మనిన గిట్టని ఇండియను సోషలు రిఫార్మరు ట్రిబ్యూను మున్నగు పత్రికలుగూడ జాతీయపక్ష నిర్మాణమును నిరసించు చున్నవి స్వతంత్ర పక్షమువారొక నియమమువైగాని ధర్మమువైగాని ఆధారపడరనియు, వీరిని "ఏయెండ కాగొడుగు పట్టు పక్షమువా"రని పేరిడిన యుక్తముగ నుండుననియు ఇండియను సోషల్ రిఫార్మరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. నూతన జాతీయపక్షమువారు రాజోవు ఎన్నికలను మాత్రమే ప్రధానమని భావింపక దేశ విముక్తి కుపయోగించు కార్యక్రమము నేర్పలుప వలయుననియు ప్రభుత్వము వా రొకవంకను స్వరాజ్యపక్షమువారు పేరొకవంకను తయారు జేసిన కార్యవిధానములకన్న నిది యుత్తమముగ నుండవలయుననియు సోషలు రిఫార్మరు ఖండితముగ దెలుపుచున్నది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణీయ విభేదములను హిందూ మహమ్మదీయ వైచమ్యములను అంతరింప జేయుట కొకమార్గమును జూపుట యవసరమని యీ పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. కాని అంత రైవమ్యములు కాలక్రమమునగాని తొలగి పోవనిచెప్పి, చింతామణిగారు రిదివరకు తప్పించు కౌనిరి. స్వరాజ్యపక్షమును కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించుటదప్ప వీరికి పేరొకసంకల్ప మున్నటుల వోచదు. వీరు స్వరాజ్యము నేటుల సంపాదించ వలెందరి? ప్రభుత్వచర్య వీరికి ఏరూపమునను బనికి రాదు. ప్రభుత్వచర్యలను వీరు సహేతుకముగ విమర్శించెదరట. ఇట్టి పనివలన, ఏదేశమునకును స్వరాజ్యము లభించియుండలేదనియు, నూతన పక్షము వారికి విజయముగలుగుటకు ప్రాజ్ఞు లంగీకరింపరనియు, ట్రిబ్యూనుపత్రిక దెలుపుచున్నది. సంస్కరణములు ప్రారంభమయిన మొదటి సంవత్సరములలో మితవాదులే ప్రాముఖ్యము వహించిరి అట్టిసమయమున మజందూరుగారు ప్రతిపాదించిన సంస్కరణాభివృద్ధికి సంబంధించిన తీర్మానమును, పీలు ప్రభువుగా రెటుల నిరసించిరో యూహింపవచ్చును. ఈమారు అంతకన్నను ఎక్కుడు ఘన కార్యముల నొనర్పగలరా? చింతామణిగారి వాదములేవియు తుణకాల పరిక్షకయినను తాళవని, ట్రిబ్యూను పత్రికాభిప్రాయము అన్నిపక్షముల వారును శాసనసభలలో కలిసి బనిచేయవలయునని భావించు పత్రికయే యిటుల దలంచుచుండ, తదితరు లెటుల భావింపవలయునో జెప్ప నక్కరలేదు. కాంగ్రెసును ఛిక్కరించి, దేశమును ముగ్ధుకు గొనిపోయెడి ప్రియత్నముల నాటంకపరచెడివారిని, దేశ మోతమాత్రము ప్రేమింపజాలదు.

కీ. శ్రీ. సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారు

సర్ కే. జి. గుప్తగారు నిన్నటిదినముదయమున చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు 1851 సంవత్సరము ఫిబ్రవరిమాసమునందు ధక్కాలో జన్మించిరి. చనిపోవుసరికి వీరికి

75 సంవత్సరములు దాటిపోయెను. వీరు ఇండియను సీనిలుసర్విసు పరిక్షయందు తీర్ణులై రివిన్యూగోర్డుకు కార్యదర్శిగను, ఎక్సైజుశాఖకు కమిషనరుగను, డివిజనలు కమిషనరుగను, రివిన్యూగోర్డు మొబరుగను, సమర్థతతో బనిచేసిరి. 1907 సంవత్సరమునందు వీరిని ఇండియామంత్రి కౌన్సిలులో సభ్యులుగ నియమించిరి ఇట్టి యు ద్యోగ ము ను భారీ తి యు ల కి చ్చుట కి ది యే యి ధ మ వత్సరము 1911 సంవత్సరమునందు సర్ బిరుదముచే వీరు సత్కరింపబడిరి. విశేష కాలమును వీరు ప్రభుత్వపు కొలువులో గడిపినను, 1925 సంవత్సరమునందు రిటైరయిన పిమ్మట, దేశవ్యవహారములలో శ్రద్ధవహించిరి. కాని అన్యస్తతచే వీరు చురుకుగ పనిజేయజాలకపోయిరి. వీరు మితవాద పక్ష మవలంబించి, అవసరమగు నపుడు ప్రభుత్వచర్యలను ఖండించుచుండిరి. ఎషరుకమిటీలో వీరు సభ్యులుగ బని చేసియుండిరి. మతవిషయములలో వీరు బ్రాహ్మసమాజము ననుసరించి, ఇంగ్లండులో గూడ తత్త్వమాజవాద్యైక్త పాటుబడు చుండిరి నాంఘికసంస్కరణములను వీరు ఆచరణలో జెట్టిరని ప్రత్యేకముగ వివరింపవలసరములేదు. వీరు గొప్ప మేధావులు. భారతీయు లున్నతోద్యోగములను నిర్వహించుటయే గొప్పయని భావించెడి కాలములో, సర్ కే. జి. గుప్తగారు గౌరవసన్మానముల నధికముగ బడయుచుండిరి. వీరి ఆత్మకు శాంతిగలుగుగాక యని కోరెదము.

మద్రాసు శాసనసభ

మద్రాసు శాసనసభ కార్యక్రమము నిన్నటితో ముగిసినది. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు వెడలిపోయిన నాటినుండియు, సభ నిర్వహమై దనరారుచున్నది. బడ్జెటు అంశములలో నూరురూపాయిలు మాత్రము తగ్గింపబడెను. మహమ్మదీయుల నొకరిని హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపవలయు నను తీర్మానము నిమిత్త మిట్టి తగ్గుదల జరిగెను. మిగిలిన తీర్మానముల నన్నిటిని ఉపసంహరించుకొనుట జరిగెను. జస్టిసుపక్షమువా రొకటిరెండు సార్లు పట్టుబట్టినపుడు ఓడిపోవుచు వచ్చిరి సంస్కరణముల నిబంధనలను గావించు నిమిత్త మొక చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రభుత్వమువారు జేసిన నిబంధనలను శాసనసభ వారంగీకరించినగాని అమలులోనికి రావని సెలెట్టు కమిటీవారు క్రొత్త ఏర్పాటును సూచించిరి. ఇయ్యది న్యాయసమ్మతమనుటకు సందియములేదు. శాసనసభకే శాసన నిర్మాణాధికారము కలదు. కాని ఇట్టి ముఖ్యమగు ఏర్పాటును తొలగింప వలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కోరుటయు అందుకు మద్రాసు ప్రభుత్వ సభ్యు డంగీకరించుటయు కడువిచిత్రములు. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రతిపాదనమును ఖండించినను తుదకు వారును, వారితోపాటు జస్టిసుపక్ష సభ్యులును అనుకూలముగ వోటుజేయుట అంతకన్నను విచిత్రము. జస్టిసు పక్ష వైఖరిని గ్రహించుట కిది చాలును. రాజోవు సభ జూను నూసారంభమున చల్లని నీలగిరి కొండపై జరుగగను చేయదగినపని లేకున్నను శాసన సభ్యులు సుఖముగ కాలముగడప వచ్చును.

సర్వజనరలు సయాయికము

కలనల్ చౌదరిగారిని సైయపుగారికి బదులుగ, సర్వజనరలుగ నియమించిననువార్త సరిగాదని, మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు ఢిల్లీ విలేఖకుడు దెలుపుచున్నాడు ఇందును బట్టి, మరియొకరు ఛార్జిబుచ్చుకొనువరకు మాత్రము ఛౌదరిగారు జూచెదరని యూహింపవచ్చును. చెన్నరాజధాని యందలి ఇండియను మెడికలు సర్విసు ఆఫీసరులలో కెల్ల, ఛౌదరిగారే సీనియరులనుట నిర్వివాదాంశము. ఇంతవరకు ఇట్టి సూత్రము ననుసరించియే, సర్వజనరలును నియమించుచుండిరి. కాని, భారతీయు నీడదనికి నియమింపవలసి వచ్చినపుడు మాత్రము పేరొకసూత్రము జైటికవచ్చినది. మద్రాసు లిస్టు ననుసరించి మాత్రమే చూత న నియమకమును గావింపరట. హిందూదేశమునందలి ఉద్యోగు లెల్లరి లిస్టును పరిశీలించి, సీనియరులగువారిని ఈ పదవికి నియమించెదరట. ఈవార్త సత్యమగుచో, చౌదరిగారి నియమకమున కవకాశముండజాలదు. బ్రాహ్మసభ్యుశాఖలు మంత్రుల వశ ముండున్నను, భారతీయోద్యోగి కర్హత యున్నను, బాధ్యతగల సర్వజనరలుపదవి నట్టివారికి వప్పించుటకు వీలుగలుగకున్నది. సంస్కరణముల బూటకమును దెలుపుట కీ నిదర్శనము చాలదా?

పక్షపాతము

"స్టేట్సు కెను" పత్రికను అస్సానందలి పారశాలలన్నిటికిని దెప్పింపవలయు నని విద్యాశాఖా డైరెక్టరుగారు గోరుట, పక్షపాతము దప్ప వేరుగాదు అస్సానశాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నలకు సరియగు సమాధానము వెలుపడలేదు. స్టేట్సు మెను పత్రికి వ్రాసిన దుడుకు వ్రాతలకై భారతీయులు వెనుక నీపత్రికను బహిష్కరించి యుండిరి. శాసనసభవారిదివరకు, డైరెక్టరుగారి సంకల్పమును నిరసించియున్నను, లాభములేక పోయెను స్టేట్సుమెనుపత్రికకు చందాదారులను హెచ్చుజేయ నెంచుచో వేరుమార్గముల నవలంబింపవచ్చును. అంతియగాని పారశాలాధికారులపై నీపత్రికను బలవంతముగ జోప్పించుట న్యాయమే మాత్రము గాజాలదు భారతీయపత్రిక లన్నియో యుండ, వాని నన్నిటినివదలి, ప్రజాశయ ప్రతికూలముగు ఆంగ్లోహైందవపత్రికకై ప్రజల డబ్బును వెచ్చించుట, విద్యాశాఖకు కళంకదాయకము.

బొంబాయి రిక్ల మేషనుసీమము

తృతీయ బహిరంగ నిరసనసభ

బొంబాయి, మార్చి 29 — బొంబాయి రిక్లమేషను సంవిధమున యెదుబడి బహిరంగసభలలో మూడవసభ సమావేశమై ఈక్రింది తీర్మానమును ఆమోదించిరి. "ప్రత్యేక స్వతంత్ర ఉపసభ్యులను అధికారిని అధ్యక్షునిగాను, అధిక అసభికార సభ్యులలోను ఏర్పాటుచేసి ఏవిధముగ ఎంతోక నష్టమునన్నిడయి కనుగొనుటకును, అశ్రద్ధచేత 'నెంతవరకో', మోషముచే 'నెంతవరకు' పెరిగవలన నష్టమునచ్చెనో తెలిసికొనుటకును వీలైవనియు అసభరమైరదియు నక చర్యను సూచించుటకు ఏర్పాటు చేయవలయును (2) ప్రభుత్వ పట్టు చేయుచున్నయెడల ప్రజోపసంఘము నొకదానిని ఏర్పరచి ఏమిజేసిన ప్రభుత్వము ప్రజల మాట వినునో ఆలోచించుటకును తీర్మానించడమైనది అధ్యక్షుడైన వారిమానుగారు లేకుండు పక్ష సమావేశముతో పార్లమెంటుచర్యకు ఏర్పాటుచేయుట ఒకవిధమనిచెప్పిరి (అ. ప్రె.)

బొగ్గుపరిశ్రమ

ప్రభుత్వ వైఖరి

ఉభయపక్షముల నమోదేయము

గవీ, మార్చి 26 — బొగ్గు యజమానులు గనుల పని వాంఛించు సమితికి వచ్చి బుధవారము సమావేశమగుదురు ఈలోపుగ వీరు ప్రత్యేకముగ వారు బొగ్గునివేడికను గూర్చి ప్రభుత్వము వాపు వైఖరిని ఒట్టి ఆలోచించుచున్నారు యజమానులు, గనులపనివాండ్లు తమవిధిని పెరవేర్చి తన ప్రభుత్వము వారు సిఫార్సులలో తాము తేయవలసిన సహాయమును బొగ్గునివేడిక ననుసరించి చేసెదరని వాస్తవికముగారు దేశాంతేరి బొగ్గునివేడికము నంతను పూర్తిగ ఆలోచించవలెననియు అవ అంబించవలెననియు అందరి యభిప్రాయము ఇంతవరకు పరిశ్రమ భావిసంగతులను గూర్చి ఆలోచించు విషయములను దీనిలో నుండి మినహాయించవచ్చునని అందఱును ఒప్పుకొనిరి నివేడిక ములో సిఫార్సుల నిష్పత్తికముగ త్రికరాశుద్ధిగ జేసి రను నమ్మకముతో ఇట్లు ఒప్పుకొనుచున్నారు అందరును ఈ విషయము ను నిదానముతో ఆలోచించుచున్నారు ఆనేకములేకపోవుట చే ఆంత్యపరిష్కారము కాకల పని గట్టి నమ్మకము ఉత్సాహము బయలుదేరెను

కమిషనువారు తేతనములను గూర్చి జేసిన సిఫార్సులను పరివాండ్లు ముఖ్యముగ ఆలోచించుచున్నారు కమిషనువారు కాశ్యేతముగ తేతనముల ప్రమాణమును తప్పించవలయుననెదరు. అది తక్కువతేతనములను బొందువారు తప్ప కొంచె మొకమోదరు తేతములన్నవారు తేతనము పనివాండ్లు ఉపాధిలేకుండ జేయుటకు కొంత త్యాగమొనర్చవలెననుచున్నారు గనులపని వాండ్లు చేయుగల స్వార్థత్యాగమును వారు జేయుటగాక యజమానులగూడ గొప్పత్యాగముచేయక తప్ప దనుచున్నారు ప్రతి విషయములోను హక్కులు అంగీకరింపవలసిన సంఘమును, కట్టుబట్టుములను, ఏర్పాటులను యభివృద్ధిజేయుటకు క్రియారూపము మూల్య ప్రయత్నములను జేసిన పిన్కట పనివాండ్లను, యజమానులను త్యాగమొనర్చు డని యడుగవచ్చును బుధవారమునాడు తాము చేయవలసిన సంగతులను యజమానులు స్పష్టముగ ఆలోచించెదరు

బ్రిటిషు ఫిల్ము పరిశ్రమ

కనడా సంరక్షక ప్రయత్నములు

టోరంటో, మార్చి 26 — బ్రిటిషు ఫిల్ముగాని వాటి మీద పన్నులను విధించుటకు అంటారియో శాసనసభవారు జేచు ఒక తీర్మానమును చర్చించిరి

బ్రిటిషు ఫిల్ముగాని, కనడా ఫిల్ముగాని తయారైనపుడు వాటి కన్నిటికిని అన్నిటికంటె ఎక్కువ సౌకర్యములు, సదుపాయములు జూపబడు నని రాష్ట్రీయకోశాధిపతి ప్రిన్సు గారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి

ఆస్ట్రేలియా చమురు పరిశ్రమ

జేయు మరలు

కంపెనీ మూలధనము నెక్కువజేయు

ప్రయత్నములు

మెల్బోర్న్, మార్చి 26 — అధినివేళ చమురు పరిశ్రమ జేయు కంపెనీ మూలధనమును 100000 పౌనులు హెచ్చుజేయుచు ప్రతినిధిసభవారు ఆమోదించిరి

విదేశీయులనుండి వచ్చు చమురును ఆస్ట్రేలియాలో ఎచటను ఎచటను కొనుగొండజేయుటయే ఈ బిల్లు యుద్దేశ్య మనిరి.

మేక్సువీయరు స్మారకచిహ్న నాటకసాల

గవీ, మార్చి 26 — మేక్సువీయరు స్మారకచిహ్న నాటకసాలను మరల కట్టించుటకు బాన్స్విక్, మెల్బోర్న్, ఆస్ట్రేలియా హాట్టి గార్లు ప్రకటించుటచే మొదటి ప్రకటనమునకు 8000 పౌనులు సహజైవమి మొన్న తగలబడిన నానే క్రొత్తకాలను జేసెను

కీ. శే. సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారు

చీనాయుద్ధము

అధిష్టితకొనుట సారాంశము

పికింగు రిపబ్లికను

పికింగు మార్చి 26 — 13 గురు రిపబ్లికను రిపబ్లిక నాకమీద ప్రవాసమున కంపి రిపబ్లికను వార్తలు తెలియబున్నవి

ఉత్సాహము

వాంఛించుగారి లేఖ రాగానే హంకాంగులో ఉత్సాహము గల్గెను బహిష్కరణ రాయబారులను సాగించుటకు ముగ్గురు అధికారులను నియమించుటకు హంకాంగు ప్రభుత్వము గూడ అటులనే జేయవలెననియు చెప్పవచ్చును

రాయబారులు ప్రాంతంపై కాశ్యేత పరిష్కారము కాకల పని హంకాంగు గవర్నరు దెలియజేసెను

ప్రెసిడెంటును సమర్పించుట

పికింగు, మార్చి 24 — పెంగ్కుసింగుగారి తలదీసినవారికి 250000 పౌనుల బహుమతిచ్చెన మని ప్రకటించిన ప్రాటనము లండనులో వరంగిగ బయలుదేరెను ఇది ఖాయముని ఏనియు రాలేదు ఒకవేళ ఇచ్చెన మని అభయమిచ్చినను దాని నీయరు విద్యార్థుల వొమ్మి భయముచే అధ్యక్షుని వాస్తవమును కావలిగాయుచున్నగు అధికారులు రాయబారుల కార్యాలయముల ముఖముగ ప్రాంతంపై హక్కునున్నగు

సుంకముల సమావేశము పూర్తిగ ఆపుజేయబడినది 12 గురు ప్రతినిధులూ 9 గురు వైద్యులూ పికింగు నుండి

రాకపోకలకు వీలులేకుండుట

హ్యంగు, మార్చి 27 — బీజ్లింగు కబుర్లు పికింగు జేరుటకును, పికింగు కబుర్లు టాప్పింగు జేరుటకును, వారులను కొట్టికేసిరి ఉత్తరప్రభుత్వ తరములకు వీలులేదు టాప్పింగుకు 25 వైట్ల దూరములో పోరాటము జరుగుచున్నది ఇరవై జోమిలవేగము తమ వెనుకప్రక్క కవాతుజేయుచున్నగు

మరణవార్తా కీ. శే. హెడ్లీ లీబాన్ గారు

లండన్, మార్చి 26 — 1868 మే 19 తేదీని జెన్సో ఫుట్టిన సర్ హెడ్లీ లీబాన్ గారు చనిపోయిరి.

ఓడ గట్టెక్కుట

రుగ్బీ, మార్చి 26 — యూనియను క్యాసిలు నాక గ్రాండ్ క్యాసిలు అనునది 7715 టన్నుల బరువుగలను 11 తేదీని లండన్ నుండి కేపుటపునుకు బయలుదేరెను అనెకాను దీవుల దగ్గర గగరాత్రి కట్టెక్కును అందులో 288 ప్రయాణికులున్నారు 180 ఓడసిబ్బంది యున్నది కాని వీరికి ప్రాంతంయము లేదని దెలియుచున్నది

ఈ ప్రయాణికులను దింపుటకును, కెన్సింగు క్యాసిలు నాకపోయినది. ప్రమాదము లేకుండ జూనుటకు కార్టోక్యాసిలు కాకగూడ పోయినది.

ప్యాక్టరీ పనివాండు

పరిశీలనలను బాగుజేయుట-క్రొత్తబిల్లు

రుగ్బీ, మార్చి 26 — ప్యాక్టరీ పరిశీలనలను పరిశీలన జూరీయవలెనని కామన్సులలో సర్ విలియం జోయిన్స్ డిక్టేటర్ గా రొకబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు అభియమింపగిరి ఈ ప్రస్తుత సమావేశమునందే చర్చించి ఆలోచించుటకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టి మరల చక్క సవస్థరమున తనకుతోచిన సవరణలను, మరల తివర్గమువారికి తోచిన సవరణలను జేర్చి ప్రవేశపెట్టెదననిరి.

ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టు బిల్లులలో ఇది చాల ముఖ్యమైనవాటిలో ఒకట పరిశీలన, జనసమన్వయములేకుండుటకు సీల్డ్ ఫిట్టింగు, దివములు, ప్యాక్టరీలో ప్రత్యేకముగ వైడ్జునహాయగు, కండ్లగోరుము పడకుండజేయుట, తగని బరువులను మోయుచుండుట, హుగ్గమున పనిజేయునపుడు ప్రమాదములు జరుగజేయుటను గూర్చి క్రొత్తను విహించెదరు

ఈ ఉద్దేశ్యముతోనే ఎల్లెక్ట్రిక్ విల్క్రిన్స్ కన్య ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన పిమ్మ జోయిన్స్ డిక్టేటర్ హిక్కుగాడు తమ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి

1911 సంవత్సరముండి వివిధప్రభుత్వములవారు జేసిన పరిశోధనల నాధాముజేసికొనియు కార్మికప్రభుత్వముచే ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లు ననుసరించియు ప్రవేశపెట్టినవి విల్క్రిన్స్ కన్య దోశెను

ఇంత సంఖ్యమైన బిల్లును ప్రభుత్వమువారి బిల్లులో జేర్చి చర్చించినగాని బిల్లుండదని కన్సర్వేటివు సభ్యుడు దెలియజేసెను

ఈమె బిల్లును నిరాకరించిరి తనబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆమె ఎంతయో మహాపకారము జేసెనని జోయిన్స్ డిక్టేటర్ హిక్కుగాడు ఆమె నెంతయు ముఖించెననిరి

విద్యుచ్ఛక్తి చట్టము

ప్రభుత్వవిధానము అభయప్రదానము

లండన్, మార్చి 26 — సర్ డగ్లస్ హ్యంగరు సభ్యులముగ ప్రభుత్వమువారి విద్యుచ్ఛక్తి విధానమును తెలియజేసిరి. ముప్పదిమంది ముగ్గుమే కన్సర్వేటివు సభ్యులు ఈ బిల్లుకు త్రోసి వేయవలెనని కాని వీరి తీర్మానము నిశ్చయపాదించుటకు వీలులేదు

ప్రెంచి ప్యాంకుధర పడుట

లండన్, మార్చి 26 — పౌను 1 కి 141 80 ప్రాంతం యధర ఏర్పడినది

క్రొత్తపన్ను వేయుట

పార్లమెంట్, మార్చి 27 — క్రొత్తపన్నులను 1800000000 ప్రాంతంయల పన్నును ఇందులో 1000000 ప్రాంతంయల ఇతర లాభిమును జేరినవి. సగిలిన 1000000000 ప్రాంతంయలలో టుమ పూర్తిజేయుటకు ప్రెంచి అధికమంత్రి ఒప్పుకొనెను.

బోల్లను దివాల

రెండేండ్లవరకు పీలులేదనట

లండన్, మార్చి 26 — బోల్లను సోదరుల ధిశాలా విషయములో పీరు ఆఫ్ దిసికొనుకాలమున తిరిగి ఇవ్వగల వను శక్తి లేకనే అప్పుజేసిరిగాన దురదృష్టము మాత్రమే. ఇట్టిస్థితికి కారణ మనియు అందుచే దివాల తీర్పును రెండు సంవత్సరముల వరకు జెప్పటకు పీలులేదని కోర్టువారు తీర్పు జెప్పిరి.

ఏమియాటికు సమస్య

మంత్రి అభిప్రాయము

మాడిటిటిబర్గ్ (లండన్) మార్చి 26 — ఏమియాటికు టిల్లు కమిటీ ఎదుట సేటాటు మునిసిపలు రాబామారులు సాక్ష్య మిచ్చి తిరిగివచ్చిరి. దర్బారులో కాపుర ముండు ప్రదేశమున, సమద్రతీరప్రదేశమున దీనిలో జేర్చబడవని మంత్రి జెప్పటచే రాయబారులు ధైర్యబడిరి.

మోటారు పడవలు

లండను న్యూజిలండుకు బయలుదేరుట

రంగీ, మార్చి 26 — లండను న్యూజిలండులకు తపాలను ప్రయాణికులను, యంత్రులను గొంపోవుటకు 20000 టన్నుల బరువుగల రెండుమోటారు పడవలను నిర్మింపమన్నార. ఇందులకు కంట్రాక్టులు త్వరలోనే ఇవ్వబడును. ఇంతవఱకీ ఏ పడవులు పరుగెత్తజాలవట పనామాగుండా న్యూజిలండుకు 30 కోజీల పడవను 37 కోజీల కర్కరలేదు 1000 మందికి చోటుండును. ఈపడవలను కొట్టటకు రెండు సంవత్సరములు పట్టును.

క్రొత్త జకోస్లానియా మంత్రివర్గము

సెర్బి గారు ప్రధానామాత్యుడు

క్రొత్త రాజకీయములతో సంబంధములేనివారిని మంత్రివర్గముగ నియమించి సెర్బి గారు ప్రధానామాత్యుడుగ నున్నారట. విదేశాంగమంత్రి మారలేదు.

థర్షియాలో సన్యాసిమఠములను పూర్తిగ నెత్తివేయుటకు నిశ్చయించిరి.

రుమేనియా-పోలండు

బుకారెస్టు, మార్చి 27 — రుమేనియా పోలండు ప్రభుత్వములు మైత్రి బంధుబంధుకను సంతకముజేసికొనిరి.

రిచిస్ట్రీయంకు డెస్క-వుంటును, నూటికి 9 నుండి 8 కిని నడ్డిని 6 నుండి 7 కును తగ్గించిరి.

ఉక్కుపరిశ్రమ

ఉక్కును విస్తారముగ తయారుజేసే ధరను తగ్గించి ఎర్రకము సభివృద్ధిజేయుటకు 800,000,000 మార్కుల పెట్టబడితో ఒక కంపెనీ ఏర్పడినది.

ఉక్కుపరిశ్రమ విషయమై ప్రాంతో జర్మను ఒకంబడిక జేసికొనుటకు రాయబారులు జరుగుచున్నవట.

గ్రీసుప్రభుత్వోత్సాహము

ఏథెస్సు, మార్చి 24 — గ్రీసు రాజకీయవేత్తయగు ఎండిమరిటిటిగారిని అధ్యక్షునిగ పేర్కొనుటకు పార్లమెంటు పక్షమువారు అందరూ ఏకమైరి.

వైమానికులను గాపాడు దుస్తులు

వైమానికుల ప్రాణరక్షణమున జేయు దుస్తులను సప్లయి జేయు విషయమును కామన్సుభలో ప్రస్తావించిరి ఈ దుస్తులను గట్టుకొన్న నీటిలోబడినను తేలుటకు పీలుగనుండును. కాని కొంత మార్పు జేందవనియున్న పీ దుస్తులు, మార్పుజేసిన దుస్తులు రాగానే మంత్రి ర్గ్ నువారు పరీక్షించెదరు.

ఎస్. సి. బోసుగారి నేల బహిరంగముగ విచారించరు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — ఇతర నేలములవలెనే ఇందుకు గూడ కుట్రదారులు భయంకరముగ సాక్షులను జంపెద మని భయపెట్టుటచే సాక్షులను కోర్టుకు పిలిపించి సహిరంగ విచారణకు కల్గిస్తా వామలకు బోసుగారి విషయమై జరుపుటకు పీలులేదని వింటర్స్ ప్రభువు కామన్సుభలో ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

అష్టమాంధ్రాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనము

బౌద్ధధాది ప్రదర్శనము—నంద్యాల

ఏప్రిల్ 3, 4, 5 తేదీలయందు జరుగ గలదు. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగా రధ్యక్షత వహించెదరు

ట్రాన్సువాలువాసులు

వర్తకపు లైసెన్సులను నిరాకరించుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — ట్రాన్సువాలులో బాల్బరుపట్టణమున వర్తకపు లైసెన్సులను ఆసియావాసులకు నిరాకరించి రనియు అందుచే 40 వేలపాసల వర్తకము నష్ట మగునని భయపడుచున్నారనియు కామన్సుభలో స్పృహగారు తెలియజేసిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల ఆశయములను గాపాడుటకు ఈ విషయమును కనుగొని విచారించవలెనని మిరన్స్ సంగతులన్నిటిని ట్రాన్సువాలునుండి ఇవటయన్న బ్రిటిషు ఇండియాసంఘమునకు తెలియాలమగు బంపబడెననియు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యక్షముగా వారే దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల ఆశయములను గాపాడుటకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపి విచారించుచున్నారనియు వింటర్స్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

రూపాయి మారకము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — ఇండియను కరెన్సీ డి. మను నివేదికము ప్రకటియగువరకు రూపాయి మారకము 1816 పెన్సీలవగ్గరనే యుంచెదరాయని కర్నూలు వెజ్టిఫైడ్ గారడుగ కామన్సుభలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారును ఇండియా మంత్రియు మారకమును జాగ్రత్తగ కలితెట్టి విషయములలో ఇండియా ప్రభుత్వమువారే విధానము నవలంబించెదరని జెప్పుటకు పీలులేదనియు వింటర్స్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి కరెన్సీ కమిషను నివేదిక ఏప్రిలు మాసాంతమునగాని మే ప్రారంభమునగాని ప్రకటిత మగుననిరి.

లీ కమిషను సిఫార్సు

ఇండియాలో చైల్డ్రే సెబ్బండిలో నూటికి 75 మందిని సిండియాలోనే నియమించవలెనని లీ కమిషనువారు జేసిన ఇఫార్సును ఆలోచించుచున్నారని త్వలోనే తీర్మానించెదరనియు వింటర్స్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

యువరాజు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మార్చి 29 — యువరాజు యభివృద్ధిగాంచుచున్నాడు చెవిలో పోటు తగ్గినది. మామూలుగ స్వస్థులగున్నారు ఇకముం దాతని ఆరోగ్యమునుగూర్చి ప్రకటన లండవు.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పీకింగ్, మార్చి 29 — మరల పోరాటము లేకుండ సందికుదురునేమో యను ఆశతో ఖామిన్ చక్ నేల తిరుగమొగము బట్టుడని యజ్ఞాపించితి లూచంగ్లను నేనాని తెలియజేసెను పత్రికాప్రతినిధులతో రాయబారులు జరుగువరకు రాజధానిలో కాంటికి మేమిన్ చాక్ నేనులే ఉత్తరవాదులు.

ప్రీవీకౌన్సిలు జూడిషలుకమిటీ

అసంబ్లితీర్మాన ప్రతిఫలితము

సార్వభౌముని దొరతనమే యిద్దరుసభ్యులకు వేతనములనీయ నిశ్చయించెను

శీల్స్, మార్చి 27 — ప్రీవీకౌన్సిలు జూడిషలు కమిటీ యందు భారతదేశానుభవము గలిగిన యిద్దరు సభ్యులకు బ్రిటీషు ఖజానానుండి రెండువేలపాసల వేతనముగ నీయుటకు కాసనమును గావించుటకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వము నిశ్చయించెను. గవర్నరుమెంటు తీర్మానము అసంబ్లియందు ఓపిపోవుటచే, ఆ తీర్మానము విరమింపబడెను కాని బ్రిటిషుఖజానానుండి భారతదేశానుభవము గల యిద్దరు సభ్యులకు నీయబడు వేతనములు పింఛనులుగాక అదనముగ నీయబడును. (ఆ. పత్రి.)

రీడింగు ప్రభువుయొక్క

ఆరుసంవత్సరముల పరిపాలన

నిష్ఫలత్వ మెటుజూచినను కంటికి

గన్పించుచున్నది

హిందూస్థాన్ టైముస్ ప్రక వ్యాఖ్య

(శ్రీ పేన్ తంతి)

శీల్స్, మార్చి 29 — సామ్రాజ్యనగరమునుండి ఒకదినములో సిక్రూచింపనున్న రీడింగు ప్రభువుయొక్క ఆరుసంవత్సరముల పరిపాలనను హిందూస్థాన్ టైముస్ ప్రధాన వ్యాసముందు విమర్శించెను ఆరు ధీర్ఘ సంవత్సరములు రీడింగు ప్రభువు రాజప్రతినిధిగ భారతదేశమును బరిచాలించి, ప్రజల ఆశయముల భద్రముగ భంగపరచెను. అదేవఱగ పాడినదే పాటగ న్యాయము, న్యాయము అని పాడు రాజప్రతినిధి గీతమువలన ఆయన న్యాయము ప్రకారముగ రాజ్యపరిపాలన నిర్వహింప జాలవని ప్రజలు తెలచియుండవలయును. రీడింగు ప్రభువు విషయమై సందిగ్ధముగ యోగ్యతయైనను గన్పించదు. ఒకమూల క్రమముతప్పకుండా భారతేశాసన సభలు నిరాకరించిన చట్టముల పునరుద్ధరించుట, లీతోపిడి, దేశభక్తుల వైదొలినత పరాభవించుట, భారతీయులను దేశమునే పరదేశములగ జేయుటకు స్పృహ ప్రయత్నములు, పంజాబుమూలములు, దేశసాభాగ్యమునకు శ్రేయస్సునకును అభివృద్ధికరము లగు బెక్కుమార్గములయొడ జూపిన తీవ్రముగ వైరములు రీడింగు ప్రభువుయొక్క రాజ్యకార్యధురంత పరాజయమును వేనోళ్ల జాలుచున్నవి. రీడింగు ప్రభువు రాజ్యపరిపాలనకాలము ఆరు సంవత్సరములు విషాదకరమైనది నీ చ ప ద్ధ తి న వ లం బిం చి తెంగాలు అత్తి నెన్నును గావించుట నెవ్వరు వరుసగలరు? 1921 న సంవత్సరము లేదనంతరమందు జరిగిన విషయములగురించి యా యు నేదరికాకాదు తప్పుపనులకు కాసనముల బ్రయోగించుటను వివరింపమానున? దేశాంగువాడు, ఫోరీదుపురపు పిలుపు నను అర్థముగ ప్రత్యుత్తరము పూర్వయపూర్వకముగను సరళముగను యిచ్చినయెడ భారత పరిస్థితులం దఖండముగ మార్పు గలుగజేయుండలనిన రాజప్రతినిధి నిరుపయోగమగు వర్తకమును తనలోతాను గొలుసుకొనుచు భారతదేశమందుండి విడిపోవలసి యుండెడిదిగాను ఇది చాల విషాదకరమును అంతము. కాని రాజకార్య తంత్రము రీడింగు ప్రభువు పరస్పరపోరాటము నునప్పిరి అయినప్పటికిని దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల విషయమై తనలోపముల జయంప గట్టిగ నిష్క్రమించుచున్న రాజప్రతినిధి వదించుటమాత్రము స్రుడ్డిలోని వెల్లగకున్నది.

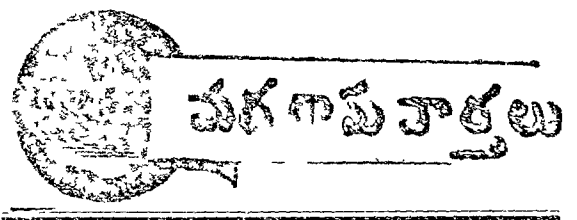
బొంబాయిలో మహాసభ

క్రొత్త జాతీయపక్ష అభిమానులకు ఆహ్వానము

అలహాబాదు, మార్చి 28 — లీవరు పత్రిక సేడు జాతీయపక్షవంతు అభిమానముగలవారినందరిని బొంబాయిలో జరుపనున్న మహాసభకు రానాహ్వానించుచు మానిఫెస్టోను ప్రకటించినది. దానిలో నిట్లున్నది — ఈదినవ సంతకము చేసినవారు తుదియభిప్రాయమునకు వచ్చియున్నారు. పితృసంత త్వరలో భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము అనగా రెస్పాన్సిబిలి ప్రభుత్వము అనగా జొమినియను ప్రభుత్వమువచ్చుటకు అందరను వారిచారి అభిప్రాయములు ఏకీభవించి సంతకము కలిసి పనిచేయ నలసియున్నది మేమువలంబించుపద్ధతికి సమయానుకూల సహకారమునిగాని, రెస్పాన్సిబిలి సహకారమునిగాని కాసనబడమైన అందోళనమునిగాని అవచ్చును ఈపక్షమునకు “ఇండియా” నేమనలిస్తున్నావో యనిపేరు సంతకముచేసినవారిలోముఖ్యులు ఆవిరిసెంటుక్కు, చింతామణి శ్రీనివాసకామ్రై, సర్ తేజహదరు సక్రూ, సర్ శంకర్ నాయకు, పి వి రాయ, యస్. సి కేల్కార్, కె. సి రాయ, సర్ ఆరీషిహము, జిన్నా, ట్నావీసు, బి. సి. పాలు గార్లు. (ఆ. పత్రి.)

అచ్చ పొరబాటు

17 వ పేజికి వ కాలములో శ్రీ శ్రీ దిగుమర్రి హనుమంత రావుగారు రనుటకుబులు, దినపహి హనుమంత రావుగారిని అచ్చపొరబాటు పడెను. చదువరులు సవరణను గమనింపవచ్చును. పొరబాటు స కెంతయు చింతించు చున్నాము. (ఆం. ప. సం.)

మన గాన వాక్యము

తపాల నోటిను — కొలంబోమిడుగ మరెవరైన మి బోయెడి బహుజనలు పాప్తాఫీసునంద వీటిలు 31 వ తేదీ సాయంకాలము 6-20 XcII వరకు పుచ్చుకొందురు

మళయాళము విందు:— 31 వ మాయిమాగారు వలదారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడినందులకు వారికి మదరాసులో వ శ్రీమాన్ క్లబ్బుగారు చింతాద్రిపేటలో క్లబ్బభవనమున శేపుసాయంకాలము 5-30 గం. వింకోసంగెదరు

బహిరంగసభ:— బుధవారం 31 వ తేదీ సాయంకాలము 5 వ పోజనసభాపందిరమున వదరాసు పౌరుల బహిరంగ సభ జరుగును. హాజరులో పాకిస్థానీయులు తరిమివేయుట గల ఆరోగ్యమునకు గల్గు ఇబ్బందిగూర్చి విచారించబడును. ఎం శింగారులు కట్టిగారు ఆశ్చర్యత సహించెదరు

ఇ ఎల్ ఆయ్యగు మేఫీ వహమ్యులు, మున్నగువారు ఉపన్యసించెదరు

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు—అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శియగు రంగస్వామిగారు సోజిని నాయుడు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారితోను ఇతర నాయకులతోను స్వరాజ్యపక్షముభావిక ర్తవ్యముగూర్చి చర్చించి 31 వ తేదీ బుధవారము రాత్రిబయలుదేరిఅలహాబాదులోయెదరు అందు నిమిత్తమై దక్షిణదేశసంచారమును వాయిదా వేసకొనిరి (అ.ప్రె)

రాకపోకలు—సి గోపాలమిననగారు, పి టి. శ్రీనివాస ఆచార్యగారు, కె టి పానుగారు, ఎస్ వి వాసను గారు, డి బి, సి బి బార్పగుగారు సర్ ప్రెజెంటు ఎ నికోల్సు గారు శేషమయమున వచ్చిరి

ర || ఆరిజినెంటుగాను రాజమండ్రినుండి శేషమయము గొర్చి శేపురాత్రి బొంబాయికి బోయెదరు

డి. బి, ఎం కృష్ణస్వామయ గారు, పి టి సాంజర్వ గారుబొంబాయికి, డి హెచ్ కేకెన్ నిన్నరాత్రి బోయిరి

డి బి, సి. వి విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు, మేజరు హిల్డ్ బ్రాండుగారు, ముకింటాపు గారు శేషమయమువచ్చిరి అ ప్రె.

రెండవ నాయుడుసభ:—ఈసభ షెక్టోయా పబ్లి కుహులో నిదవరకు ప్రకటించినట్లు 2, 3 తేదీలందు గాక ఏప్రిలు 3, 4 తేదీలందు జరుగున సర్ కె వి చెడ్డివాయుడు గారనివార్యమును కారణములచే రాజాలనందున డా|| పి ఎర దరాజులు నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సభకు రాదలచిన గ్రామాంతరపు ప్రతినిధులు ఏప్రిలు 1 వ తేదీలోపున సహాయకార్యకర్త పేర 42, పిదారియారు కోవిలపిడి విలాసము నకు భోజన బసవసతులకై వ్రాయవలెను.

చింతాద్రిపేటలో శేషియరపార్కునంద హైస్కూలు సంఘ అతిథిగృహ మేర్పాటు చేయబడెను

అతిథులు తమస్వంతశయ్యలను తేచ్చుకొనవలెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

బి ఫిన్. ఎస్. సి. పరియోధలితములు
ఈదిగువకు 1^o26 మార్చి బి ఎస్ ఎస్ సి పరీక్ష ముదిటిభాగమునం దు తీర్చులెరి.—
ఎల్. ఎస్. నారాయణస్వామి నెం. 544 వై. శివరా మయ్య 545, బి కె. గుండలం 547 ఇ. వి. ఎం. గుండలం 548.

కాంగ్రెసు వారము

తమిళనాడు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటన
అబ్దులు హమీదు ఖాన్, తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారు యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు —

ఏప్రిలు 6-13 తేదీల మధ్యకాంగ్రెసువారమున జరుపవలసిన కార్యక్రమమునువహిత్యగాంధీగారు ప్రకటించియున్నారు

తమిళనాడు రాష్ట్రముందు కాంగ్రెసుసంఘములన్నియు జాతీయవారము ప్రబోధము తగు రీతి జరుప వలె నని వేడుకొనుచున్నాను ఖద్దరు ఎక్కువగ విక్రయించవలెను. ఉదయము నూలు వడకి ప్రబోధము కేయల చండవలెను. జాతీయవారప్రబోధములో జాతీయతభేదములు పాటించక ప్రతివారును పాల్గొనుట వారి ధర్మమైయున్నది

ఏప్రిలు 13 వ తేదీన జరిగిన జనీయనువాలా హత్య యందు హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ క్రమ ప్రహించినది. అది గాంచియైన ప్రతివారు జాతీయవారము జయపదముగ జరుపవలెను

ప్రతికాసంపాదకుల సంఘము

మదరాసులోనన్న ప్రతికాసంపాదకులు వార్తా ప్రతికలతో నెక్కర సంబంధము గలవారు కోరుటచే యారాష్ట్రమునందు బొంబాయి కలకత్తాలోనలె ప్రతికాసంపాదకుల సంఘము నొకటి స్థాపించ దలంచబడెను వార్తాప్రతికలసంపాదకులు 6 పోర్టులు విలేజరు లందరికీత్రేయముగ నిభిన్నుద్ధియేయవలెను సంఘ మయ్యెక్కి మఖ్యోద్దేశము మందుగా ప్రతికారవయితల యిష్టాగోష్ఠి సభ మాంటురోడందు హిందూప్రతికాకార్యాలయమున శేపు 31 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గం. కు జరుగును సంఘ సంస్థాపన కార్యచర్యాపాటల ఎన్నికనిబంధనల కేర్వరమ ఉపసంఘాధ్యక్షులు ఆసభలో జరుగును.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు (కన్వీనరు)

హిందూస్త్రీ లక్ష్మీ విలాస సభ

ఈసభవార్షికోత్సవముతీరువల్కిక్రీడిహిందూస్త్రీలలో 28 వ తేదీ అదివారమునాడు ఎం లక్ష్మమ్మగారియాధిపత్యముక్రింద జరిగెను సభకు చాలమంది విచ్చేసిరి వీరి,హాకోనియము తలపగనముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను నాగేశ్వరయ్య గారి సతి సంస్కృతమున భక్తినిగూర్చి వ్యాసము చదివిరి కార్యదర్శియగు పట్టుమ్మగారు వార్షిక నివేదికను జదివిరి అం దిట్లు చెలిపిరి.—

ఈ సభలో ప్రస్తుతము 185 గురు సభ్యురాలంద్రు గలరు రూ 1090 రాబడి స్వరసాయము రూ 1035 అధ్యక్షురాలు మార్చె శ్రీ ఎమ్ లక్ష్మమ్మగారు స్థాపించిన రామాయా గోకులాష్టమి మన్నన కాలతేజములు 40 జరిగినవి పైగా 4 నాటకములు 2 కోలాటములు జరిగినవి ప్రతి శనివారము భజనలు జరుపుటకు ప్రత్యేకముగ నొక కాళి యేర్పాటు చేయబడెను దానికి వార్షికోత్సవములు గూడ జరిగెను మైసూరు మహారాణి గారు యీ సభ కెంతయో సహాయము చేయుచున్నారు శిభాగ్యురాలిని తమతో ఉత్తర దేశ పూర్వత్రేత సంచారమునకు గొంపో దలచిరి. వారి కిసభవారు కృతజ్ఞులను చెప్పుచున్నార అధ్యక్షురాలు లక్ష్మమ్మగారు సభ యభివృద్ధికై విధివిధానము లేక పనిచేసినందు కభినందనీయులు.

అధ్యక్షురాలు మైసూరు మహారాణిగారిని ప్రశంసించి తా చెచ్చిన గంగాజలముగల చిన్నపాత్రలనుసభ్యులందరికి బహుమతిగ నొసంగెను సభ్యులందరు పవిత్రమును జలము దాగి హాస్యప్రవమగు ప్రహసనము ప్రవర్తించబడెను. కోలాటము జరిగిన పిరప గలములు పంచిపెట్టుటతో సభ ముగిసెను.

రైల్వేషెడ్యోగుల వైకేసు

కలకత్తా మార్చి 29—ఫిరేవరీ నెల 12 వ తేదీరాత్రి హరారాస్టేషనుకు 14 వైశ్వానరములోనున్న శివమహాలీ రైలు స్టేషనునంద అబరనాదీ అను యింజనుడ్రైవరులన నడుపబడిన రైలుయింజను నూపరిం పెండ్లెంటు పారీశిగారు వచ్చుచుండిన ఉద్యోగుల సాలూనుబండితో డికోనెను అందువల పారీశిగారికి చాలగాయములు తగిలెను అని యింజనుడ్రైవరు అబరనాదీ,వైషను కాబెనుఅర్పియెంటు స్టేషను మేజరు ఎస్ సి దెనట్టి, జమాదారుపార్శిలాలు గుమ్మాగార్లపై తేబడిన కేసు యీనెల 29 వ తేదీని నెగంపూరు పబుడివిజనలు మేజర్ష్రీ, ఆర్ ఎస్ సింపుగుగారికోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది కేసు యింకను ముగియలేదు. (అ.ప్రె.)

ఖరోతీని పడగొట్టుట

పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు తానే తప్ప చేసిననుట

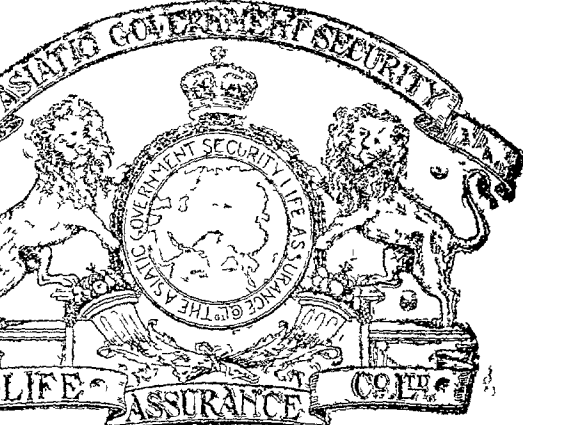
హైదరాబాదు, సింధు మార్చి 29 —పురపాలక సంఘమునకు సంజాయిషీనియ్యచుచు అధ్యక్షు డిల్లీ చెప్పెను. కోర్టు వారిచే డిక్రీ అయిన 48^oతీ పడగొట్టవలెను ఆపడమునకుగారణము మహమ్మదీయులు ఖరోతీయున్న స్థలమునకు ఖరీదెత్తురని చెప్పటవలనను కొంత డబ్బు డిపాజిటు చెయ్యటవలనను మహమ్మదీయులొట్టాటకు దిగుదురను అనుమానము చేసిన మహమ్మదీయులను హిందువులకును వైషమ్యము తగ్గించుటకు ఆ పింఛిలిరి సేనిష్యును పడగొట్టవలెను ఆపుటవలన తప్పచేసిన వాడైతిరి విలనన వారు మరల ఆ స్థానమున ఆక్రమించుకొని రని వినియున్నాను ప్రధానోద్యోగిని ఆక్రమా చేసినవారి పై ప్రాసిక్యూషను తేవలసినరని చెప్పియున్నాను. ఇప్పుడది సభ వారి యెదుటకువచ్చును మీరేమి చేసిన చేయవచ్చును అధ్యక్షు డు డి ని ని హిం దూ మ హ మ్య దీ య స మ శ్య గా ప రి గ ణిం చు ట త ప్త. ఇచ్చిది పురపాలక సంఘమునకును మహమ్మదీయులకును మధ్య జరిగిన విషయము— మహమ్మదీయ పురపాలకసభ్యుల మాటలయందు గౌరవముంచి అక్రమణ దీక్షిచేరనితెలియు చున్నది

పరిశ్రమల సభ్యుని సంచారము

శ్రీని మార్చి 29 — సర్. బి యన్ మిత్రాపరీక్షమల సభ్యుడు 30 వ తేదీన శ్రీనిమంకి బయలుదేరి బొంబాయి వెళ్లిరి 6 వ తేదీన శ్రీనిచేరును 6 వ తేదీన అనుమానాబాదు బొంబాయి, కలకత్తాకు పోయినాది 19 వ తేదీకి సిగ్గుచేడను. (అ.ప్రె)

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమునల్ల శేష్యుకొనుటకు వీలయ్యెనులభ వైలిని వ్రాయబడినది —
1 హిందీ స్వదోధిని 0-12-0 2 హిందీ నిఘంటువు 2-0-0 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0
హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము (తేగలులు 40 శివన్న శాస్త్రిగారు)
క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలదికో జలలో శుభ్రమును హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగుటకు ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది ఇది సభ్య హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము వెల 0-11-0 హిందీప్రచారక్ — మాస పత్రిక సెల్ చల్ల 1 8-0 పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము. హిందీప్రచార కార్యాలయం, (టిస్టిక్ మద్రాసు.

పర్యుతో ఇన్ వెస్టుమెంటు ఏర్పాటు నడపరించి ఋణములు యిచ్చుటకు లాటరీ 31-7-1923 తేదీన జరుగును.

భీమావ్యాపారము, పర్యుతో ఇన్ వెస్టుమెంటు బొంట్లు కన్ వాసుచెయుటకు ఏజంట్లు ప్రతిహాగాలోను కావలెను. సామగ్రియగులవారికి ధారాళమైనపథకము గలవు. పూర్తివివరములకు ఏజర్స్ వరత్తులకు ఈవిశవవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వి. రంగస్వామి ఎస్ట్రెయ్ బి. పి. బి. ఎల్. సెక్రెటరీ, ఏషియాటిక్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.
మొనర్సు పి. కె. రావునన్ను
చీఫ్ ఏజంట్లు, చెన్నపురి రాజధాని
289, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.
ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను.

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడు గారి వర్కటనము

మాయవరమునం దొనగిన ఉపన్యాసము

ఈ తెల 27 వ తేదీ ఉదయం డాక్టరు పి వరదరాజుల నాయుడుగారు మాయవరం చేరిరి సగరమునందలి నాయుల సేవలు స్వీకరణ పొంది స్వాగతము పొంది ఉన్నందున వారిని ఉర్రూతలూగి తీసికొనిపోయిరి

ఉదయం 8 గంటలకు కురియనాడులో ఒక గొప్పపథ జరిగెను కురియనాడు పౌరులు నాయుడుగారికి స్వాగతప్రము సమర్పించిరి.

సాయంకాలము 5 గంటలకు డాక్టరు నాయుడుగారు మునిసిపల్ కౌన్సిలు భవనమునకు వెళ్లిరి. మునిసిపల్ కౌన్సిలు అధ్యక్షులకు యం సోమసుందరం పిల్లెగారు నాయుడుగారికి స్వాగతము పొంది సభా భవనములోకి తీసికొనిపోయిరి మునిసిపాలిటి వారి స్వాగతము ప్రము సమర్పించబడెను నాయుడుగారు ఉచిత విధమున ప్రత్యక్ష తరమునగిరి సాయంకాలము గొప్ప పౌర సభ జరిగెను రాత్రి 9 గంటలకు నాయుడుగారు చెన్నన్నపురికి ప్రయాణమైరి.

నాయుడుగారు మాయవరమునందొసగిన ఉపన్యాసముల సంగ్రహము నీదిగువ ప్రకటించుచున్నాము

మునిసిపల్ సంఘములు స్థానికసంఘములు రాజకీయ వివాదములందు జోక్యము కలుగ జేసికొనకూడదు ధర్మములలో వ్యక్తుల అభిప్రాయము లెన్నను పౌరుల ఆశోగ్య సందర్భమునను, అధిక వైతిక విద్యాభివృద్ధికిని స్థానికసంఘములు పాటుపడవలెను హిందూమతామృదీయ విధేయులు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంఘములు దేశవర్తిత్యం దు తాత్కాలికమైనవి స్వరాజ్యసంపాదనమున కివి అభ్యంతరములకు నుండకూడదు జస్టిసు పక్షమువారు పానుగలు రాజా గారితోసహా సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వహించి కాదనియే తలచుచున్నారు. కాని కొంతకాలమువరకు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముండవలయునని వారు కోరుచున్నారు స్వరాష్ట్రాభిమానము వృద్ధికావలయును. రాజకీయ సాంఘికవర్తనములందు బ్రాహ్మణుల ఆధిక్యత అంత మొందవలయును బ్రాహ్మణేతరులు అన్నివిషయములందును బ్రాహ్మణులతో సమానముగ నుండవలయును. అన్యోన్యముగ సాంఘిక సమస్యలను పరిష్కరించు కొనుట అవసరము కాననభవయందు ప్రవేశించి దేశమునకు శ్రాధికరమగు విధమున పనిచేయుగలవలెను పిచ్చిభ్రమ ఎన్ని కృత్రిమ ప్రభుత్వము కాననభవవారిస్వాధీనమున నంతవరకు కాననభవులు నిష్ప్రయోజనమైనవి సమాకారవారులకు ఎడమలేకుండుటకై కాలగ్రెసుపక్షమువారు కాననభవులను స్వాధీనపరచు కొనవలయును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమున కింకను మూడు సంవత్సరములు గడువయ్యెను. కాననభవులను ప్రవేశించి ఉద్యోగముల సంగీకరింపక మనము ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును ద్వంద్వము చేయవలయును. మాజీవ్యవిజయరాఘవాచారి జిన్నామున్నగు దేశభక్తులు కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ తగ్గవలెను పనిచేయకూడదని కోరుచున్నాను స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుపక్షమువారు కొన్ని సందర్భములందు తప్పుగ ప్రవర్తించియుండవచ్చును అట్లైన ఈనాయకులందరు కాంగ్రెసునందుచేరి ఆత్మీయ సహింసపలయునుగాని కాంగ్రెసుకు భిన్నమగు రాజకీయకక్షలను స్థాపించుట ధర్మముకాదు. జస్టిసుపక్షమువారు బ్రాహ్మణేతరులకు కొంతలాభము కలుగజేసినది. కాని జాతీయదృష్టితోమోచిన ఆపచియంతయు నిష్ప్రయోజనమని చెప్పవలసియున్నది. నేమనెట్లు ఇండిపెండెంటు పక్షములవలెనే జస్టిసుపక్షమువారుకూడ ఉద్యోగముల సంగీకరించి సంస్కరణములు జయప్రసమునట్లు పనిచేయవలయునని ఉద్దేశించుచున్నారు ఈవిషయమునందే కాంగ్రెసుననుగు జస్టిసుపక్షమునకు భేదమున్నది కావున సాంఘికదృష్టితోమోచిన జస్టిసుపక్షమువారు చేయుచున్నది లాభకరమైయున్నను రాజ్యాభివృద్ధి కలయును కాంగ్రెసుపక్షమువారు జస్టిసుపక్షమువారి కెంతమాత్రము తోడ్పడకలగు సంఘాన్వయిస్తానని జాతియొక్క అభివృద్ధి ముఖ్యమగువిషయము ద్వంద్వప్రభుత్వమును ద్వంద్వము చేయుటకు కాంగ్రెసుపక్షమువారికి అవకాశము కలుగజేయవలయునని జస్టిసుపక్షమువారిని కోరుచున్నాను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము అంతరించువిషయము రాజ్యాభివృద్ధికిని నిష్పాదకము.

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు లక్ష్మణపురం వెళ్లిరి అలహాబాదు, మార్చి 30 — లక్ష్మణపురము వెళ్లుచు శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు అలహాబాదుందు నిన్న రాత్రి బయలుదేరెను. అచ్చటనుండి ఏప్రిలు 1-వ తేదీ ఉదయమున కామబొంబాయి చేరును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును తన్మూలమునను విజ్ఞానాభ్యుదయమును సాధనంబులను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు దేశమునందు గ్రంథమండలులు, గ్రంథాలయములు, కళాప్రదర్శనములు మొదలగు సంస్థానలు సర్వావస్థలై ప్రజాజీవనప్రవాహమును ప్రవహింపజేయుచున్న విధమును దేశచరిత్ర విశదము చేయుచున్నది. శ్రీయుత కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు రారంభించిన యాంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేడు శాఖోపశాఖలుగను భిన్నరూపములను వెలయుచున్నది. గ్రంథమాలలన్నియును యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి బాటుపడుచున్నవి. ఆంధ్రమాత నలంకరించుట కేర్పడిన గ్రంథమాలలం దిది యొకటిగ నుండగలదను విశ్వాసముతో నీప్రయత్న మారంభమైనది. ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములైన గ్రంథములు ప్రచురించుట కేర్పాటు చేయబడుచున్నది. వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతునను బ్రచురింపబడును. ఆంధ్రమహాజను లీప్రయత్నమును పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

ప్రస్తుతము వెలువడనున్న గ్రంథములు:

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము) వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పారభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును) ౧-౮-౦
2 బసవపురాణము (ద్విపద) పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను గొని వరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పారభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారువ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. అచ్చు, కాగితములు సుందరముగ నున్నది. ౨-౮-౦
3 గాంధీమహాత్ముని బెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము-౪-౦
4 కమలాక్షి (చిన్ని విచిత్రకథ): రాయసం వెంకట శివుడుగారు ౦-౮-౦
5 నీతినిధి: వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు

గౌ|| సాహెబు ఆదా అఫ్జల్ అహమద్ నుగారు

ఒకపాతము వచ్చుట అబద్ధము ఆగిఫురు మార్చి 29 — ముస్లిములశ్వ విద్యాలయమునకు నైను చాక్సెల్లరుగానున్న గౌ|| సాహెబు ఆదాఅఫ్జల్ అహమద్ నుగారికి పక్షపాతము వచ్చినదను మాట అబద్ధము కొంత విక్రాంతిక్ గ్యాలియరు పోయియుండిరి ఆగిఫురుతిరిగివారము రోజులలో వచ్చును! అ. ప్రె

సంయుక్తరాష్ట్ర లిబరలు సంఘము సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారి ఉపన్యాసము అలహాబాదు, మార్చి 30 — సర్ శేజుబాబూరు సపు గారి భవనమును వెటి సాయంత్రమున సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు సంయుక్తరాష్ట్ర లిబరలు సంఘము వెనుట ఉపన్యసించెదరు (అ. ప్రె.)

పూర్వపు ఇందూరు మహారాజా వీరు 29 తేదీ కరాచీకి వచ్చిరి. 30 తేదీ “స్టిల్ ఆఫ్ ప్యాంప్” అను స్తీమరుతో బోపాసు బయలుదేరెదరు. బొంబాయి మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ సమావేశము బొంబాయి, మార్చి 29 — ఇదివరలో నిలిపియుంచిన మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ జోన్స్ బ్యాప్టిస్టాగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. ఆసయమున తేదీ 27-నకుగారి అనారోగ్యతలన సర్ లెస్లివిల్సన్ గారు రాజాలసంకుల కందరును చితిందిరి అధ్యక్షులు లార్డు ఇర్విక్ గారికి యాహ్వానము నివ్వవలయుననియు, లార్డు రీడింగుగారికి జోహారు లాన ర్వవలయుననియు చెప్పిరి ఇంప్రవ్ మెంటు బ్రష్టును బొంబాయి మునిసిపాలిటీకి మార్చి 1926-౨౭ మార్చి 31 తేదీన జరుగునని గవర్నరు మెంటు పద్ధతుంకి విస్తరించు తగ్గమును బొంబాయి లో పార్లమెంటు సమావేశమయి మఖ్యోద్యోగము, బ్రష్టు కమిటీని నియమించవలయును. (అ. ప్రె.)

అటవీ ఉద్యోగుల దౌర్జన్యము

గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు తెజవాడ మార్చి 30 — శ్రీతాడేపల్లి వేణుగోపాలరావు గారు ఇట్లు తంలిలచ్చిరి — తెజవాడ తాలూకా తాడేపల్లి గ్రామస్థులు అటవీ ఉద్యోగులవలన చాలకష్టముల పాలగుచున్నారు. గ్రామమునకర మెలుదూరమున నేవంటచేరకుపాపునుగిరియించిరి. పుష్కరము ‘మాపే’ చాలకష్టములకు కారణమగుచుండెదనిపై ఈనిర్ణయము గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటు పశువులు తిరుగుటకు స్థలము గాని మేయుటకు మేతగాని లేదు గ్రామస్థులు చాలసం సంవత్సరములలోపై యున్నాడు వాల్తేరులో నున్నఉడవుల కాన్సర్వేటరు గారికి తక్షణముఉపశాంతి మార్గముల ఆవరణలో బెట్టుకుండిన ప్రజల కనన్త ఎక్కుడగు ఉద్రేకమునకు మేర యుండదు.

బొంబాయి గవర్నరుగారు బహుమానముల నొసగుట

బొంబాయి, మార్చి 27 — డెవిస్ సామాను రిఫర్మేటరీ లో బహుమానముల నొసగు నుత్సవ సందర్భమున, ఆఫ్సింగు గవర్నరుగారైన సర్ హెన్రీ లాచెన్సుగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లు నడిచిరి — రాష్ట్రీయ శిర్పులనుగూర్చి తన పెద్దమనస్సులు జోక్యము గలుగజేసికొనుచున్నందున చాలసంతసమునకు కారణమగుచున్నది జెయిల్లో కాలమందిని బైబిలగానుండుట వంచి పనిగావలయు ఆధికముగ నష్టమనియు తలచుచున్నాడు రిఫర్మేటరీలో డిల్లలు తమకును బర్సెన్సెన్ సంపాదించుగాను టమంచి ఆవర్యము. బొంబాయి రిఫర్మేటరీయొక్క ఫలితముల వలన బొంబాయి ప్రభుత్వముయొక్క దూరదృష్టి తెలియుచున్నది అందున కేదానిని ఒక వర్తకుచేతిలో బెట్టిరి (అ. ప్రె.)

బీహారు గవర్నరు కార్యదర్శి పాట్నా మార్చి — ౩0 జె మెయిసువారింగుగారు బీహారు ఒరిస్సా గవర్నరుగారివద్ద ప్రేక్షేటు కార్యదర్శిగ ఉద్యోగము స్వీకరించిరి.(అ. ప్రె.)

బెజవాడ బ్రాహ్మణులు-పాలఘాటు పెండ్లికుమార్తెలు

పశువుల సంవత్సరములకు పూర్వము గుంటూరు జిల్లా పెట్టతాలూకాలలో అసగా వికలించి పల్నాడు సత్తెరపల్లి బంగోలు నర్సారావుపేట తాలూకాలో వీర బ్రాహ్మణులు తమమూలములను మోదరాబాదా వైపు ముడుపల్ల కిచ్చి వెయ్యి ఏడువైదవంబలను ఓలిగ పుచ్చుకొనెడివారు గట్టి కుటుంబము లను క్రమమీద పెండ్లింపవచ్చును ఈ కుటుంబములకు సంఘము నందు మర్యాదలేకుండెను వివాహములుకూడ అట్టే చేరుపెంపు లకు రాకుండెను. పిల్ల నవ్వలను అప్రతిష్ట తప్ప ఆకటుంబ ములు కుఱుము నెఱుంగకపోవుట ఈ పద్ధతి రాను రాను దృఢపడి ఇప్పుడెవ్వరును మోదరాబాదా వైపునకు గాని లేక దేశమధ్యమునగాని పిల్లల నమ్మి సొమ్ము పుచ్చుకొనుమన్న వారు లేరని చెప్పవచ్చును ఎంత నీడ వానైనను తలి దండ్రులు తాము ప్రేమతో పెంచిన బిడ్డలను ముడుపల్ల కంట గట్టుటకు వెనుకంజ వేయమన్నారు. ఇదెంతయు ప్రళంస నీయము.

కాని ఇప్పుడు గాలి పాలఘాటు వైపునకు విడుమన్నది దేశమధ్యమున సంబంధములు దొరకని పేతువుచేత పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెలకై వెదుకుచున్నారు. తెలుగు దేశమునకు బెజ వాడ రైలు కూడియగుటచేత ఇచటనుండియే పట్టణము వలె నుండి వెలిసిన బెజవాడ బ్రాహ్మణులగు పరిగణింపబడుచు న్నారు. పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెలను కుడుర్ప విజలు లెచట చూచినను బయలుదేరి చున్నారు పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెలను వివాహమాడుటలో సంబంధముల వివరమున అతి బాగాయాకలేతో నన్ను వివరములను ఒండొరులను గూర్చి విచా రించు పద్ధతి మూల ద్రోహివేయబడుచున్నది ఇటుల ఆత్మాభి రతో చేసినవిన వివాహముల తిరుగవ ఎటుల నున్నదో చదువ రులకు విన్నవించుచున్నాను

1 ఒక శిష్టాచార వంశమునకు చెందిన బ్రాహ్మణుడు పాలఘాటు పిల్ల నొకదానిని వివాహమాడెను వధువు నయకు 18 సంవత్సరములు చక్కనిది. పెండ్లి యయ్యెను. భార్యను వెంట టనిడికొని రైలులో స్వగ్రామమునకు వచ్చుచుండెను 2, 3 వేలు ఖర్చయినను పెద్దపిల్ల దొరికినదని మరియొకరుండెను కాని ఈ సంతోషము అట్టి కాలముండలేదు దారి మధ్య నొక స్త్రీనులలో ఆయురతి దిగి స్త్రీనులలోనికి పోయెను రైలు వెళ్లసమయ మానన్న మైనను రాలేదు బయలుదేరుటకు రైలు మారవేయగానే ఈ బ్రాహ్మణుడు దిగి స్త్రీనులలోకి వెళ్లు నరీకి ఆయురతి స్త్రీనులను దృఢముతో నల్లపములాడు చుండెను. రైలులోనికి రమ్మనెను ఆయురతి పొనినెను. ఈయన తొందర చేయునరీకి స్త్రీనులను దృఢముల ప్రహరణము లజ్జెను. కథ కొంత జరిగిన పిమ్మట ఆ పెండ్లికూతురు బోగము సాచియనియు స్త్రీనులను దృఢముల దృఢములతో నల్లపములాడు చుండెను. ఈ బ్రాహ్మణుని మోసములను దృఢములతో పెండ్లికుమార్తె యయ్యెననియు తేలెన

బ్రాహ్మణునికి సొమ్ము పోవుటయే గాక కులగోత్రములకు నష్టము కలిగెను.

2. మరియొక బ్రాహ్మణుని కథ

ఈయన ఆరవేలనియోగి గ్రామకరణం వైశ్యదేశవ రుడు ఈయనను భార్యలేనిది కర్మకు ప్రతిబంధక మేర్పగున నియు, ఉత్తరలోకప్రాప్తికి ఆటంకము కలుగుననియు భయ ముకలిగెను. తనకున్న ధూముల నమ్మకొని మూడువేల రూప్య ములతో పాలఘాటుకు బ్రయాణమయ్యెను 12 సంవత్సరముల పిల్లను పెండ్లిచేసికొని అత్తగారితో (వితింతువు) బెజవాడ రాం గోపాల్ సత్రములో దిగెను ఉదయముననే ధర్మపత్నితో కృష్ణానాన మొనర్చి దుర్గామహాదేవిని దర్శించెను ఆనాడు సత్రములో భోజనముచేసి సాయంత్రమున నర్సారావు పేటవై పుకు వెళ్లుబండికి ప్రయాణ మగుమిండిరి అప్పుడు ఈనూతన పెండ్లికుమార్తె చీరను వదలి, మగపిల్లవాడై లాగును తొడిగెను పాపము బ్రాహ్మణుడు తనకు జరిగిన మోసము నెఱింగి చిన్న బోయెను. చేయనదిలేక కరణుగుటచే ఇదిరులకు వెళ్లెను కొనక వీరిని నదిలివేసి తానొకడు తన స్వగ్రామముచేరి దిగిలుచే అరుమానములనుండి మంచములో పడియున్నాడు. బ్రతుకు న నెడి అశలేదు

3. మరియొక చిత్రకథ

ప్రైవేటు స్టాడు అంటే ఎక్కిళ్ల వద్దకు పాస్ట్రీలను తీసుక వస్తాడు ఈ ప్రైవేటుంటే గంటూరు జిల్లాలోని ఎక్కిళ్లకు మంచి ప్రేమ. అందువలన కాబోలువారికి బాగా బహుమతు లిస్తాడు ఈ ప్రైవేటు అందరు నియోగి బ్రాహ్మణులను ఇప్పుడు మీసాలు పెంచి వైదికులు కూడా ఈ ఉద్యోగానికి దిగినారు ఈల్లో కలుపబడి, మాటలున్నవలంకును ఒక ప్రైవేటు హోటల్ ఆఫీసు నిమిత్తము వ్యవ్రాసు పెట్టి మొదలియారు సత్రములో బసచేసెను ఈయన తొలి రోజులను చూచి అచట నొక అరవ కొత్త స్నేహితుడు

పెండ్లి రాయబారము నడిపెను 18 సంవత్సరముల పెండ్లికుమార్తెను చూసెను. అన్నిలాంఘనాలు సదాశివ వందలతో ముగిసినవి. మాతనలే జవాబు మా ర్గమును బట్టిరి పెండ్లికుమార్తె నంపుటకు 25 సంవత్సరమువా దొకడు వెంట నుండెను. బెజవాడ రాంగోపాల్ సత్రములో దిగిరి. ఆరోజువరకు వ్యవహారము చక్కగ నుండెను కాని సాయంత్రము బండికి ప్రయాణము సమీపించినప్పుడు ఈనూతన పెండ్లికుమార్తె రాననెను వెంట నున్నవాడు వద్దకు నుండెను పొట్లాట జరిగెను పదిమంది కూడిరి, విచారించగా వారిని వంటచేయటకే తీసుకవచ్చె నని వారిరువురు చెప్పిరి ఆవహనిషి అసలు మగిని విడిచిపెట్టెను వెంటనున్నవాడడు తోడునీడయ్యెను నిజము తెలిసి వి తోడనే ఈ బ్రాహ్మణుడు తనకోర్కెవ్యవహారజ్ఞానముచే వారి. కొంతమట్టుకు వంచి తన గ్రామమునకు తీసికొన పోజాచెను. కాని ప్రయాణనంతరేకపోయెను సొమ్ము పొగొట్టుకొని, వ్యవ హారమునలన ప్రయోజనములేదని గ్రహించి గంపెడు దిగులతో తనదారిని తాను బోయెను. ఇట్టి వి అనేక మోసములు జరుగచున్నవి కనుక పాలఘాటు పెండ్లి కుమార్తెల విషయ మలో జాగ్రత్తగ మెలంగుట శ్రేయస్కర వని విన్నవించు చున్నాను

బెజవాడ. గోపరాజు బ్రహ్మనందము, అమలాపురం (స్వీయవీతఖిరి)

ఇమిలేషను ఆచార్యుల వారి ధర్మకార్యపు సభ ఇమిలేషన్ ఆచార్యులుగారని పిలువబడు లోకప్రసిద్ధి చెందిన విశాఖపట్నం జిల్లా తంతుడుపల్లి (తంతుడుపల్లి) అగ్రహారాధిపతి వ్యవసాయ సంఘాది సీతారామాచార్యులు హృదయ 4 రోజులక్రితము అమలాపురము దురుచేసి 24-2-26 తేది రాత్రి ఒక ప్రవచనమును సభిరి వారు ముహూర్త గంటలచేపు సంగీతమును, సాహిత్యమును, నాటకనటనను చూపించిరి వారి ప్రవచనము జరిగినంతసేపు వచ్చినవారందరూ ఆశ్చర్యముద్రము న మునిగిపోయిరి

వారికి ఆరాత్రి సచ్చిద సొమ్మును యాగ్రామములోనున్న చంద్రమాశేఖరస్వామి వారి ఆలయమును మరమ్మత్తులని మిత్తము ధర్మము క్రింద యిచ్చివేసిరి వారి బౌద్ధార్యమునకు పౌరులకరపూజ మాత్రంజ్ఞానము తెలుపుచున్నాము

వారితోనున్న వంగాచార్యులుగారి హోదానీయం వా యియ్యమునకును సీతేశ్వరిలింగంగారి మృత్యుగవాయిద్యమునకును కూడా పౌరులు చాల అనందించిరి.

వైశ్యయువకుల జ్ఞానాభివృద్ధి సంఘము-గుంటూరు ఈసంఘము మతసాంఘిక చారిత్రిక విషయములను చర్చించుచు జ్ఞానాభివృద్ధి నిమిత్తమై 25-2-26 వ తేది బ్రహ్మశ్రీ చెంచయ్యగారిచే స్థాపింపబడి ప్రతి ఆదివారం సాయంత్రము శ్రీకృష్ణకావడమేళ్ళరి బాతీయపాళకాలా భవనమున సభలు జరుప బడుచున్నవి బ్రహ్మశ్రీ పాలపత్రి సరసింహంగారు యాసభ యందుగల అభిమానముచే ప్రతిఆదివారం సభకరుదెంచి ఉత్సాహము గలిగించుచున్నారు శ్రీయుత విట్టపల్లి ఆదినారాయణ గారు కార్యదర్శిగా నుండి సంఘాభివృద్ధికొరకు పాటు పడు చున్నారు

యాసభల కరుదెంచు సభ్యుల సంఖ్యనబట్టియే దివిదినాభివృద్ధి నొందుచున్నదని స్పష్టమగుచున్నది గాన పుర ప్రముఖు లింకను విశేషముగా దయచేసి మాసంఘమును ప్రోత్సహించ కొరుచున్నాము

నేరేళ్ల వెంకటసుబ్బారావు, అధ్యక్షుడు.

గుంటూరుమండలి జాతీయవిద్యాలయము విద్యా, వ్యాయామ, రాటపుపోటీసంఘము.

ధూళిపూడి

ఏప్రిల్ 21, 2 తేదిలందు ధూళిపూడి (శేషబ్ది తాలూక) గ్రామమునందు శ్రీయుత శేషోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారి యధిపత్యము క్రింద గుంటూరుమండలి జాతీయవిద్యా వ్యాయామ, రాటపుపోటీసంఘము 2 వ తేది వధ్యా హ్నం గం ౧౦ ప్రత్యేకించి ఆంధ్రరాష్ట్రమండలి అన్ని జాతీయవిద్యాలయమునను రాటపుపోటీసంఘము జరుగునుగావల జాతీయ విద్యా హనులెల్ల రా గ్రాధికులు

పూడి. } జ. విశ్వనాథశర్మ, పోటీసంఘ వ్యవహార.

వాతావరణస్థితి 1926 సం॥ మార్చి నెల 30-వ తేది మంగళవారము

మట్టస్థాయిలు	అల్పస్థాయిలు		అధికస్థాయిలు		మరియు మరియొకటి
	గరిష్ఠ 24 గంటలలో	అల్పస్థాయి	గరిష్ఠ 24 గంటలలో	అధికస్థాయి	
గోపాలపురం	89.8	77.8	...	5.45	44.98
కాళిపట్నము	88.0	79.8	...	5.35	87.09
కాకినాడ	95.1	76.1	...	4.68	89.09
మచిలీపట్నము	89.9	74.1	...	6.49	41.88
కర్నూలు	102.1	75.7	...	1.11	26.01
కాకి	99.8	74.0	...	0.56	20.51
అంతర్గత రు	0.88	27.38
కడప	01.4	75.8	...	2.77	81.28
నెల్లూరు	93.9	76.8	...	2.62	87.98
మద్రాసు	91.6	75.1	...	1.11	50.14
కడపూరు	88.8	75.5	...	4.89	52.14
నీలము	96.5	74.7	...	2.18	89.80
కొయ్యలూరు	93.1	72.1	...	2.74	22.39
తిరుమనాపల్లి	99.5	75.2	...	2.47	88.18
నాగపట్నము	90.7	78.8	...	9.19	54.98
మధుర	97.1	75.8	...	1.42	88.58
పాంబు	91.2	78.2	...	1.40	87.00
తిరునల్వేలి	4.58	28.34
తిరువేండూరు	89.8	80.1	...	1.88	64.51
కొచ్చి	90.6	77.5	0.06	2.9	114.51
కాళిక్టు	92.8	76.6	...	2.22	117.16
మ. కూరు	90.2	76.5	...	1.07	125.68
బెంగళూరు	92.8	65.8	...	1.56	85.87
మిర్ కార	87.6	68.0	...	1.06	125.46
కొడికూడ	71.8	50.2	00.1	9.04	62.18

కర్నూరులు-ఆకాశము నిర్భలముగ నున్నది. మగిలి పల్లములలో ఆర్ద్రత తక్కువ తక్కినచోట్ల మేఘము లోకమోస్తారుగ నున్నవి మచిలీపట్నములో మూడుడిగ్రిలు పగటివేళకి మి తక్కువ విశాఖపట్నములో రాత్రివేళకి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్-మేఘములు తేవనే చెప్పనగు. ఆర్ద్రతచాల తక్కువ. పగటివేళకి బల్లారిలో మూడుడిగ్రిలు తక్కువ.

కర్నాటకము-మేఘములలో అతిపలచగనన్నవి చగిటివేళకి 2 1/2 మండి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేళకి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. వచ్చే 24 గంటలలో గొప్ప మార్పుండదు

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు. వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వాతావరణము

సిక్కి మార్చి 29-పశ్చిమోత్తర పరగణాలందు సర్వ సాధారణముగ అంతటను వర్ష మున్నది ఉత్తర పంజాబునంధు ను కాశ్మీరమునందును స్థానిక వర్ష మున్నది ఛోటానాగపురము నందు వర్ష ము కురిసినది

సూచన-పశ్చిమోత్తర ప్రాంతములందు తగ్గదల (పె. సిక్కి, మార్చి 30-అస్సాములోను దక్షిణ వంగవం

దును కిరిస్నాలోను అక్కడక్కడ వర్ష మున్నది

సూచన-ఉత్తర బర్మాలో వర్ష ము (అ. పె.)

బహుమానము 250 నుండి వేలరూపాయలకు పెంచుట

బహుమానము రంగూను మార్చి 29-గోడలపూద ఏయూరులో ఈ కాగితము లంటించబడునో అయూరు మొదట తగులపెట్టబడు ను ఆను ప్రకటన లంటించి ప్రజలను భయపెట్టినవాళ్ళిట్లు కొన్నందులకు ఇదివరలో 250 రూపాయలను బహుమతినిచ్చును ని ప్రభుత్వము ప్రకటించెను పోలీసుకమిషనరుగారు దానిని తయి, రూపాయలకు పెంచించినట్లు ప్రకటింపిరి. అ. (పె.)

వృత్తాంతలేఖలు

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ద్రెయినేజి స్కీము

బెజవాడ పట్టణము దగ్గర నాభివృద్ధి గాంచుచున్నది ఏటేట కట్టబడు ఇండ్లు హెచ్చుచున్నవి స్థలముల ధర విపరీతముగ పెరుగుచున్నది ప్రతినాడు బెజవాడయందు ఇండ్లను కట్టుటకై స్థలములను కొనుగోలుచున్నారై ఈయభివృద్ధిని బట్టి చూడగ బెజవాడ కేదియో మహాదశపట్టణమని తోచుచున్నది ఇటుల అభివృద్ధియగు పట్టణమునకు మురుగునీరు వెలుపలకు పోయేడి మార్గములేనందున చాల కష్టముగ నున్నది సవృద్ధిగ నీరు వచ్చేడి పంపులుండుట కూడ ఒకవిధముగ అసర్థముగ నుండెను. ఎచట చూచిన నచట విశేషముగ మురుగునీరు ఉండుటలన దోమలబాధ హెచ్చిపోయినది కొన్నిశతక ఈ దోమలబాధ పడతేక పారిపోయితి నప్పునేమో ననేడి భయము కూడ కలిగినది ఇట్టిస్థితిలో 7, 62,000 లకు ప్రభుత్వము వారు ద్రెయినేజి స్కీమును కాంక్షతోచేసి రని వ్రాయుటకు సంతకముచున్నది మురుగుకాలము తయారైన పిమ్మట ప్రతి సంవత్సరము పోషించుటకు ముప్పదివేలు ఖర్చు అగును స్కీముకు అయ్యెడి ఖర్చులో సగము ప్రభుత్వమువారి సంపాదన. మిగిలిన సగము మున్సిసిపాలిటీ భరించుటకు లేదుపేయ్యమీద కొత్త పన్నును విధించక మున్సిసిపల్ స్థలముల నమ్మి ఈసాముకు ఖర్చుపెట్టుచున్నది ఇదంతయు సంతోషదాయకము ఎంత సామ్యు ఖర్చుపెట్టియైనను మురుగుకాలువలను వెంటనే కట్టించుట అసంభవమని పొరుగులెల్లరు గ్రహించినారు

ఎలక్ట్రిసిటీ

ద్రెయినేజి స్కీముతో పాటి ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీముకూడ కొద్దిరోజులలో క్రియారూపము దాల్చునని వ్రాయగలిగినందులకు సంకత సమగుచున్నది ఈపట్టణమునందు చాదాపు ముప్పది ఫ్యాక్టరీలుగలవు ఎలక్ట్రిసిటీ స్కీము వచ్చినచో ఈఫ్యాక్టరీలలన ఇప్పుడు తలపథము ఇబ్బందులొందవు వైపులలోని నీళ్లు చాలభాగము ఈఫ్యాక్టరీల ఇప్పుడు ద్రుంపిమిన్నవి ఊకతో ఇంజనులను నడుపుచుండుటలన ఆపనియంతయు ఊరి నావరించుచు మనుష్యులు పీత్యేడి గాలిద్వారా కరీర మంతయు వ్యాపించుచున్నది మరియు పట్టణమున కొకవిధమైన శోభవచ్చును పట్టణముయొక్క అభివృద్ధికి తోడ్పడు ననుటలో సందియము లేదు

శ్రీశ్రీశ్రీధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా నండి 5 లక్షలతో నొక కంపెనీ స్థాపించుచు రనియు ఈకంపెనీ భాగస్వాములకు మంచి లాభములు పంచిపెట్టుటకుటకు తన అవకాశములున్నవనియు తెలియుచున్నది.

బహుశః రెండు మాడు మాసములలో కంపెనీ రిజిస్టర్ చేయబడవచ్చును

రానున్న ఎన్నికలు

రానున్న ఎన్నికలలో ఎ.దాసు కాసనసభకు కాంగ్రెసు పక్షమున ఇద్దరు అభ్యర్థులు కావలసి యున్నారు ఇందులో నొకరు శ్రీ అయ్యదేవర కాశ్యేరావుపంతులుగా రుందరనియు రెండవరావెగుండిన గెలుచుట సులభముగ నుండుననియు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి మిర్జాపురం జమీందారుగారు జస్టిశుపక్షమున పోటీ చేయుదురట. అయితే ఇతర జస్టిశుపార్టీ నాయకులు వీరికి సహాయము చేయరనియు వైగా కాంగ్రెసుపక్ష విజయమునకే తోడ్పడదనియు తెలియుచున్నది మొదటినుండి మిర్జాపురం జమీందారుగారు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగ నుండి చేయుచున్న పనులను ఖండించుచున్న శ్రీ అడుగుమిల్లిగోపాల కృష్ణయ్యగారు తమ కక్షి సామర్థ్యముల సంతయు మిర్జాపురం రాజాగారికి వ్యతిరేకముగ నున్న యేపార్టీ కెనసు వినియోగించెద మని నిన్న బహిరంగముగ వ్యాసము చేసినారు కాంగ్రెసు పక్షమున శ్రీ కట్టనుంచి కొత్తెరెడిగారిని అభ్యర్థిగ గమనించిన రాగుగనుండునని కొందరు మిత్రులు తలచుచున్నారు. 1వ లేడి బెజవాడ సభలో ఈవిషయమెటుల పరిష్కారమగునో చూడవలసియున్నది.

కైకలూరు తాలూకావార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మార్చి 27 - కైకలూరు చెఱువులోని నీళ్లు పసరుయొక్కి పానోదకమునకు అనర్హముగా నున్నవి అయినప్పటికీ గ్రామస్థులు వానినే త్రాగుచున్నారు ఇది ప్రజలారోగ్యమునకు చాలా భంగకరము. ఆరోగ్యశాఖవాగును, తాలూకాబోర్డు దారును ప్రజలూ నీటిని నిషేధించుటకున తగు ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది లేనియెడల కలరా త్వరలో బతులుదేరవచ్చును జమాబంది

ఈనెల 16 వ తేదీనుండి నేటివఱకు శ్రీజిల్లాకలెక్టరు యఫ్ డబ్లియూ. స్టీవార్డు దొరనారు యీతాలూకా జమాబంది దిచిచేసినారు శ్రీ దొరనారు యీతాలూకాయొక్క బీదస్థితిని గ్రహించి చాలా ఉపకారము చేసినారని ప్రజలు చెప్పుకొనుచున్నారు కొల్లేరులోని భూములకు రిమిషను యిప్పించుటను గూర్చి శ్రీ రివిన్యూబోర్డువారికి వ్రాసి కనుగొనెదనని నెలవచ్చినారట. నేటితో జమాబంది సమాప్తమైనది

తాలూకాబోర్డు

గత మాడు సంవత్సరములనుండియున్న మెంబర్లు ప్రెసిడెంటులకాలము ఈనెలఖరబో వూర్తియగును. ఈతాలూకాలోని 10 గ్రామములు ఏమారు తాలూకాలో కలుపుటలన బోర్డుయొక్క సరిహద్దుల మారిన ననేక కారణముచేత 1 వ ఏప్రిల్ నుండి ఒక సంవత్సరము బోర్డు అంతటిని నామినేషను చేయబడునని తెలియుచున్నది నామినేషను కూడదనియు ఎలక్షను పెట్టించవలసిన నీయు కొందఱు ప్రజలు అర్జీలును తంతులను ప్రభుత్వమువారికి పంపుకొనినట్లు తెలిసినది పర్యవసానము చూడవలసియున్నది గత మాడు సంవత్సరముల పరిపాలనలో బోర్డు కొన్ని ప్రజాసౌకర్యములను పనులను చేయగలిగినది. అందుకు వారు కృతజ్ఞులు కాని ఎలక్షనాబోర్డును నామినేషను బోర్డుగా మార్చింపట మాత్రము ఎంతమాత్రము సమంజసముగా కన్పడుదు.

గుడివాడ భీమవరము రైల్వే

ఈరైల్వే లైనును ప్రారంభించువేయుటకై కొందఱు రైల్వే యువ్యోగసభలు యొక్కడకు వచ్చినారు లైను గుఱుతులు వేయుచున్నారై త్వలో వూర్తి అగునని తెలియుచున్నది

కామనానము

ఎండలు తీరముగానున్నవి వర్ష సూచనలొకకు పోలేదు భూములు తడిసినయెడల ముందుపంటలు జబ్బుగాగుండునని రైతులు భీతిల్లుచున్నారు ఇప్పుడు భాగ్యము బస్తా 1 కి రు 7 లు చొప్పున అమ్ముచున్నది

S. U Narayanachary & Co, Choukhambli-Benares

2650

మాదిగర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొదలనువి కొరికెగారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును మంచి పట్టుబట్టి యను 1 కి రు 7 నుంచి 10 వరకు రుద్రాక్ష 108 పుండెనరం 1-కి అణాలు 6 నుంచి రు 10 లు 82 పూలపన్ను కంట 1-కి అణాలు 8 నుంచి రు 10 లు గొర్రెకంకరపూస 1-కి రు 3 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముకల పూస 1-కి రు 2 నుంచి 30 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రు 7 నుంచి 12 లు పెట్టు పంచెలు మూర 10 12, 1-కి రు 14 నుంచి 15 లు బెంకుకూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 21, 16, 18 మూర మంచరకం, రు 85 నుండి రు 150 వరకు 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రు 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు అడతగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రు 1-8-0 మర్రారకం 2-కి అన్నిటికీ మెరలి రు 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటలూరు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంక్షేమ, మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున తుక్ల నవ్వును, అతిమాత్రము మెల్ల వాటిని హరించి బలమును, వీర్య వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. 8851 (4) 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 వి. పి. 0-8-0 పి. కి. ఏ. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరదేపి. (నెల్లూరు)

కీ॥ శే॥ దినపహి హనుమంతరావుగారు

గాంధీమహాత్ముడు సంతాపమును సానుభూతిని వెల్లడించుట

“కొంతకాలము సర్వెంటుస్ అఫ్ యిండియా సొసైటీలో సభ్యుడుగా నుండిన హనుమంతరావు లోకాంతరగతుడయ్యెను. ఇతడు తన ఆశయముల కొరకే తన ప్రాణముల నర్పించెను. ఇతడు ప్రకృతిచిత్తాన్ని విధానక నిరతుడు ఆయుర్వేదాది యితర నైవ్యవిధానములం దితనికి నేమ్యకములేదు. లూయీకూనీగారి జలచికిత్సను ప్రకృతి నియమానుసరమును మాత్రమే ఇతడం గీకరించెను ఈచికిత్సపట్ల నీతనికి గల గాఢ విశ్వాసము తమ తమ మతముల పట్ల ఆస్తిమల కుండు విశ్వాసములు గూడ మించిపోయెను. ఈవద్దతి గ్రామములలో వ్యాపింప చేయుటయే ఇతని స్వప్నము ఇతడు అనుష్ఠానపూర్వకముగా ప్రవచనమును గావించెను ఒక వత్సరముక్రిత మితనికి చాల జబ్బు చేసినది అపు డితడు జలచికిత్సను పొందెను. వ్యాధినివారణ మైనదనియే తెలిసినది ఇతడు విశాఖపట్టణమునందుండి దారుధ్యమును సమకూర్చుకొనుచు యీనెల 20 వ తేదీని చనిపోయెను ఆంత్య కాలమువరకును అతనికి ప్రకృతిచికిత్సయందు నమ్మకము సంపూర్ణముగానే యుండెను మీరుగూడ యీవిధానమునందు నమ్మకము గలవారై యిండియా కొయినాను పుచ్చుకొనుచుండుటయు, యినుము, ఆరెగినికు యింజక్షనలను తీసుకొనుచుండుటయు సరిగా లేదు ఈచికిత్సను గూర్చి మీవలననే నధికముగ సహాయము నపేక్షించితిని” అని అతడు చనిపోవుటకు కొద్దిరోజులుకు ముందుగా నొకడీ రుసుగు లేఖను వ్రాసెను ఈ రోజులలో సర్వసాధారణముగ ఉపదేశమొకరితిని అనుష్ఠానము

వస్త్రపరిశ్రమయొక్క ప్రాచీనత

ఈపరిశ్రమలకు హిందూదేశమే పుట్టినిల్లు క్రీస్తు జన్మించుట కనేక శతాబ్దములు పూర్వము, బిరోపా యమెరికా ఖండములందు మనుష్యులు జంతువులవలె సంచరించుకాలమున, వస్త్రపరిశ్రమ భారతవర్షమున నుచ్చదశయందుండెను భారతీయులు క్రీస్తుశకారంభమున నరబ్బులు, యవనులు, (గ్రీకులు) రోమనులు మొదలగువారితో వస్త్రవ్యాపారము సలుపుచుండిరి కొంతకాలమునకు వారుకూడా నీవర్తిశ్రమ నభ్యసించి ప్రవీణులైరి. కాలక్రమమున నీకళలు పాశ్చాత్య దేశములకుగూడ వ్యాపించెను. 10 యవ శతాబ్దమున “మూరు”లీ, పరిశ్రమను “స్పెయిన్” దేశమున నెలకొల్పిరి 14 వ శతాబ్దమున కిది ‘ఇటలీ’ లోనికి వ్యాపించెను. ఇంతకు పూర్వమే, మహమ్మదీయు లాఫ్రికాఖండమున నీ పరిశ్రమను స్థాపించిరి 18 వ శతాబ్దములో నీటు తూర్పుదిక్కున చినా, జపానుదేశములకుగూడ వ్యాపించెను.

భరతవర్షమున జననమొంది పూర్వపశ్చిమ దిశలకు వ్యాపించినవి.

మహాత్ములవారి వాక్యము

అంగ్ల చరిత్రకారులు వ్రాసినట్లు మ్యాక్స్ ముల్లర్ గడ్డలు మనదేశముపై బలవంతముగ ప్రవేశపెట్టబడినవి. ప్రపంచాధిక్యతను బడసిన మనధక్కా మట్టినులు బుద్ధిపూర్వకముగ, ప్రయత్న పూర్వకముగ వాశనముగావింపబడినవి

సి. వి. రంగం క్రేష్టి

చేనొకరితిని కనబడుచుండును. అట్టిచో ప్రాణిత్రైమాసము యమువరకును యీచికిత్స పట్ల హనుమంతరావు గాఢవిశ్వాసమును కలిగియుండుట కడుంగడు శ్లాఘనీయును ఇతని అభిప్రాయము సరియైనది కాదనియే అనుకొందము ఐనమాత్రమేమి? ఇతడు సత్యాన్వేషణ నిరతుడు మనము నిజమని నమ్మినదాని ననుసరించుట వలననేదానిని తెలియగలుగుదుము. శరీరము నశించునుగాని జీవునివాశనములేదని హనుమంతరావు నశించెనుగాన నతని జాతిక శరీరమునకుమరణము కలిగినను అతడుఅమరుడే.

హనుమంతరావు దేశభిమాని అతనికి గల స్వదేశభిమానము గాఢతమును అతనికి ద్వేషకాలుష్యులు లేవు 60 హింసయంతనికి పరమధర్మమే యై యుండెను కాని, 100 మాత్రముగా నుండలేదు కావున నేను నానాసంకలమున 80 ఐన కాసనోల్లంఘనార్థుల పట్టికలో ఉన్నత తరగతివాడే 80 నే హనుమంతరావు పేరుగూడె నుండెను ఇతడు నెల్లూ150 సమీపమున (పల్లిపాడులో) నొక చిన్న ఆశ్రమము నేర్పఁ20 కొంతమంది సహచరుల సహాయముతో ఖిచ్చరు నభివృద్ధి కొం20 చుచు అస్పృశ్యుల సమీపముననే నివసించుచు వారికి నేవయుండునె ఇతని భార్య సర్వవిధముల తన భర్తనే అను10 ర్తించుచు భర్తతోపాటు సామాన్య సంసారులపద్ధతిని దారి0 ద్రవ్యమునే అవలంబించియున్నది. ఆసతీమణి యిష్టము భర్త విహీనయైపోయినది (మో||కా||గాంధీ-ఎంగ్లంఇండియా-25-8-26)

హైందవ నాగరికత

దిట్టకవి రామకృష్ణయ్యగారు, బి.ఎ.,

(3)

బి. నె. 1000-820

ఈ యుగములో నాగరికతకు సూత్రములు ఆధారములు. సూత్రకారులు బ్రహ్మ క్షత్రియ, వైశ్య కూడ్రు లను నాలుగువర్ణములనే ఒప్పుకొనిరి. వృత్తిని బట్టి వర్ణము లింతవరకు నేర్పడలేదు బ్రాహ్మణులు కాయకష్టపడక యితరులపై ఆధారపడుట యీ యుగములో ఆరంభమైనది. వశిష్టులు వేదములను చదువుకొననట్టిన్ని, యితరులకు బోధచేయనట్టిన్ని బ్రాహ్మణులు కూడ్రులతో సమానులని చెప్పుదున్నాడు. "బ్రాహ్మణులు మాంసాహారమును పుచ్చుకొనరు విషయలోలరు కారు. ఇతరులకు మతబోధచేసిరి గ్రామస్థులకు రోగములకు మందులుచెప్పిరి రాజులు బ్రాహ్మణులను సలహాకోరిరి ఖజానాలు వీరికి ఒప్పజెప్పిరి సివిల్ క్రిమినలు వ్యవహారములలో పాల్గొనిరి. క్షత్రియులు యుద్ధముచేయుటయందు నిపుణులై యుండిరి వైశ్యులును సూద్రులను వ్యవసాయములో తమకాదమునంతయు వినియోగించెడివారు శత్రువులైనను వారినిముట్టుకొనెడివారు వారిని దేశోపకారులని యెల్లరు గౌరవించుచుండిరి.

వశిష్టుడు బ్రహ్మ, వైవ, ఆర్ష, గాంధర్వ, రాక్షస, ఆనుర, వివాహములను పేర్కొనియున్నాడు. దగ్ధరిబంధువులతో వివాహములు లేవు ఈ యుగములో బాలికలకు మంచి యనుననచ్చినతరువాత వివాహములు చేసెడివారు. వశిష్టుడు యిట్లు చెప్పియున్నాడు

"రజస్వలయైన బాలిక మాడు సంవత్సరములవరకు ఆగవలెను మాడు సంవత్సరములైన సమిష్టుట తన సహనకులములోని వానిని భర్తగా చెనుకోవచ్చును "

"A maiden who has attained puberty shall wait for three years After three years she may take a husband of equal caste " (XVII 67, 68)

విధవావివాహములు ఆచరణలో నున్నవి కాని చిన్నతనములో భర్తపోయినవారికే తరుమ వివాహములు చేయువారు.

ఎనిమిదవయేట విద్యార్థిదశ ప్రారంభము గరువువద్దనే వేదాభ్యాసము చేయవలయు ఉండెడివాడు గరువునకు నేవచేసి, కష్టబివియై జ్ఞానము సంపాదించెను గృహస్థునకు 42 క్రతువులు కలవు కాని నేదములన్నియు చదివినను మంచినడత లేకున్నచో అవి నిష్ప్రయోజనమునను

"The Vedas do not purify him who is deficient in good conduct, though he may have learnt them all. . . The several texts do not save from sin the deceitful man who behaves deceitfully "

గృహములో సాధారణపు క్రతువులు వివాహము, సీమంతము, అన్నప్రాశన, ఉపనయనము

అప్పటి రాజ్యాంగపద్ధతిని గూర్చి హైందవ సూత్రకారులు గ్రీకు గ్రంథకర్తలను మరకు కొంత చెప్పియున్నారు పట్టణముమధ్యలో రాజుగారి భవనము ఉండును దానిమందు పెద్దమనష్యులువచ్చి మాట్లాడుటకు ఒకహోటండును రచ్చిన అతిథులను సత్కరించెడివారు రాజు ప్రజల శ్రేయస్సునకోరి ఆస్తిని వీరులనుండి కాపాడి వ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడెడివాడు పట్టణముయొక్క అజమాయషీ నిమిత్తం అయిదుగురు పెంబర్లుగల ఆరు సంఘములున్నవి మొదటిసంఘమువారు పరిశ్రమల అభివృద్ధినిన్ని, రెండవసంఘమువారు విదేశీయుల స్థితిగతులను, మూడవసంఘమువారు విదేశీయులకు బసలు వస్త్రాదు యెర్పాటులచేసి వారికి సహాయముచేయుటకు కాకరులను ఇచ్చి, రోగములు మొదలైనవి వచ్చినప్పుడు మందులెచ్చెడివారు వారు మరణించినచో వారికి దహనసంస్కారముచేసి వారి ఆస్తిని బంధువులకు పంపెడివారు మూడవసంఘము జనన

కాలెక్కలు తయారుచేయుటకును, నాల్గవసంఘము వ రకపారముల నిభివృద్ధికొరకును ఆయుధసంఘము తయారుచేసినచుల అజమాయషీకొరకును ఉన్నవి

"మిలిటరీ డిపార్టుమెంటులో కూడ వైవిధ్యముగానే అంబులరు పెంబర్లు గల రి సంఘములు ఉన్నవి నావికాదళము, గూను వల్లె రా మోయుటకు యెద్దులు రథ, గజ తురగ కాములు

ఇంతకాక వ్యవసాయము, నీటిసప్లయ, అడవులు వస్త్రాదు అజమాయషీచేయుటకు అధికారులు కలరు వారు

రస్తాలను వేయించి కొంతకొంతదూరమునను స్తంభమును పాతించుచుండిరి

సామాన్య ప్రజలు నిరాడంబరజీవనము గడపిరి. క్రతువుల సమయములో తప్ప నెన్నడు మత్తుపదార్థములు త్రాగరు. తగాదాలు ఎన్నడులేవు సీగ్గులేవు సాక్షులు లేరు నారిలో ఒకరియంగు వరియొకరికి గట్టినమ్మకము అప్పు పుచ్చుకొన్నను నమ్మకమే మూలాధారము ఆస్తులకును ఇండ్లకును కాపలా లేదు న్యాయమును ధర్మమును వారి జీవితలక్షణములు దొంగతనములు చాల అరుదు ధర్మమంతయు జ్ఞాపకశక్తివల్లనే ఉండుకొనిరి వ్రాతమూలకముగ లేదు తెల్లని చర్మముతో చేయబడిన చెప్పలను వాడిరి చాలమందికి వ్యవసాయము జీవనాధారముగనున్నది చాల రకముల జంతువులు కలవు పెద్దపెద్ద యేనుగులు ఉన్నవి కరువు అనునది ప్రజలు యెరుగరు. ఎప్పుడును ఆహారమునకు లోటులేదు

"Famine has never visted India and that there has never been a general scarcity in the supply of nourishing food " (మగస్తసీకు) సంవర్షమునకు రెండువార్లు ములు

హిందూదేశములో తయారైన వస్తువులు యాజిప్తు పడమటి రోషియా మొదలగు దేశములలో అమ్మబడినవి ప్రజలు పరిశ్రమలలో వంచివేసి పట్టుకొనివారు భూమిలో అనేక లోహముల గనులు ఉన్నవి ప్రజలు ఆడంబరరహిత మైన జీవనము చేయుటపట్టికి నాజుకుగావుండేవారు జరీస్త్రములు, పువ్వులుచెక్కిన విస్త్రములు, మనిషులు వాడెడివారు Their robes are worked in gold and or namented with precious stones, and they wear also flowered garments made of the finest muslin " (మగస్తసీకు) "They have a high regard for beauty and avail themselves of every device to improve their looks " (మగస్తసీకు) ఉత్సవములలో నూరెగింపులలోను ఏనుగులను నాలుగు గుర్రముల బండ్లను, సింహములను చిరుతపుటలను, అనేక రకముల పక్షులను ఊరివెంట తీసుకొని వెళ్లెడివారు

న్యాయశాస్త్రము (law) ఆకాలములో యితర దేశములలో వలెనే మనదేశములోకూడ అందరికిని ఒక్కటికాదు వర్ణములను బట్టియున్నది వ్యభిచారము గొప్ప నేరము మొదటి మూడువర్ణములు కూడ్ర ప్రత్యేతో వ్యభిచారముచేసినచో దేశము నుంచి తరుమబడెడివారు కూడ్రుడు మొదటి వర్ణములప్రత్యేతో వైసేరముచేసినచో మరణదండనవున్నది చోరిచేసినవానికి మరణశిక్ష విధించవచ్చును పరిశ్రమలలో పనిచేయువారికి అపాయము కలుగజేసినచో కఠినమైన శిక్షలు వేయవచ్చును

భూమి కవులకు తీసుకొని కష్టపడి పండించకపోయినను కట్టుబడి యియ్యకతప్పదు పశువులు తమచెలలో మేసినచో బంసిద్గ్లో భూనాంతులు పెట్టవచ్చును స్థిరాస్తివిషయమై తగాదాలువచ్చినప్పుడుదస్తావేజులును, సాక్ష్యమును, భుక్తమును, చూడవలయునని వశిష్టుడు చెప్పుచున్నాడు పాలములలోగాని నూతనముగా కట్టబడిన యిండ్లప్రక్కనుగాని యితరుల ప్రోవ హక్కుకలదు ఆస్తి యితరుల అవిచ్చిన్న స్వాధీనములో 10 సంవత్సరములున్నచో అది ఆస్తిదారనకు హక్కు నశించును, కాని యీ సూత్రము విరేతువులకును మైసల్లకు వర్తింపదు గౌతముడును వెత్తుడును 12 రకముల పుత్రులను పేర్కొనిరి అందులో ఔరస, తేత్రజ, దత్త, కృత్రిమ, గూఢజ, పానర్భవ పుత్రులే శిల్పిఆస్తిని పొందుటకు అర్హులు యీ సందర్భములో వశిష్టుని యీ క్రింది వాక్యములు మరము గమనింపవలెను

"The fourth is the son of a remarried widow And she is called remarried who learing an im potent out caste, or mad husband or after the death of her husband takes another lord "

వైశ్ణోకములో ఏసందర్భములలో శ్రీ రెండవ వివాహము చెనుకొనవచ్చునో సృష్టికరింపబడినది అవి యేవనగా భర్తకు పుంస్త్రము లేకప్పుడు, మత్త్రోషుడైనప్పుడు చచ్చిపోయినప్పుడు గౌతముడు కూడ మహులవరుసలో పానర్భవుని (thes on a twice-married woman) పేర్కొనియున్నాడు ఈ సంగతులన్నియు చూచినచో విధవావివాహములు ఆచరణయోగ్యము కానియు, శాస్త్రసమ్మతకాదనియు నెవరు చెప్పగలరు? గౌతముసూత్రకారుడు అన్నదమ్ములు విభాగమగుటయే మంచిదని చెప్పుచున్నాడు ("In partition there is an increase of spiritual merit" 'గౌతముని ప్రకారము పెద్దకుమారుడు ఆస్తిలో 20 వ భాగము ఆతరులకంటె యెక్కువసాండును భౌద్ధాయననిప్రకారము కుమారులందరు సమానముగా ఆస్తిని పంచుకొందురు కాని వేరు వేరుకులములు గల భార్యలకు పుట్టిన కుమారులు కులముయొక్క అధికృత ప్రకారము 4, 3, 2, 1. వంతున తీసుకొందురు దీనిని

బట్టిమాడగా నితరవర్ణముల శ్రీలను కూడ వివాహము చేసకొనుట వాడుకలోనున్నట్లు తెలియుచున్నది శ్రీయొక్క స్వంతసామ్య (స్వీగనము) కుమార్తెలకు చెందును.

శాస్త్రములలో సయితము ఈ యుగము మిక్కిలి అభివృద్ధిచెందినది Geometry ప్రపంచమునకు నేర్పినది హిందూ దేశమే యజ్ఞములు క్రతువులు చేయుటకు వేయవలసిన స్తుంభులును కట్టవలసిన వేదికలలోనుంచి యీ శాస్త్రము బయలుదేరినది యజుర్వేదములో అనేకరకములైన వేదికలు నిర్మాణముచేయు పద్ధతులు నిర్ణయపబడినవి Geometry కి సంబంధించిన యావత్సూత్రములు సులభసూత్రములలోనున్నది యీసూత్రములు క్రీస్తుకు పూర్వము రి వ శతాబ్దములోనివి మనము చూచుచున్న ప్రస్తుతపుబామిట్రిఆంతము ఆనూకృతములలో నున్నది. కాని క్రమముగా విగ్రహారాధన ప్రారంభమై వేదికలు మొదలైనవి కట్టుట మానివేసిన తరువాత ఈ శాస్త్రముయొక్క ప్రాముఖ్యము తగ్గిపోయినది ప్రపంచమునకు డిసిమల్ నోటేషన్ (Decimal Notation) నేర్పినది హిందువులే అరబ్బులు హిందువులవద్ద నేర్చుకొని యూరపు ఖండములో నేర్పిరి వ్యాకరణ శాస్త్రము అభివృద్ధిచేసినవారిలో హిందువులు గ్రీకులును ముఖ్యులు పాణిని ప్రపంచములో కల్గ గొప్ప వ్యాకరణకర్త.

"The great discovery has been made in Europe in the presen' century that the tens of thousands of words in a language can be resolved to a small number of roots This discovery was made in India three thousand years ago before the time of Panini and the great grammarian resolve the Sanskrit language of his time to its simple roots "

కావలెను

ఒంగోలుతాలూకా కనుపర్తి గ్రామమునందలి వైశ్యబృందమువారి గృహములందు వేదోక్తవిధానము ననుసరించి పురోహితముచేయించగల బ్రాహ్మణుడు కావలెను వివరముల కొరకు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాయుడు

ఉ. వెం. శ్రేష్ఠి,

కనుపర్తి గ్రామవైశ్య సంఘాధిపతి,

లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-8-26.

గాంధీ జ్యోతిషులు

2598

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయుకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన రి ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పై పత్రిప్రశ్నకు 0-4-0 సరి ఫలము మాసపాతిగ వ్రాయ 2-0-0 ఆంధ్రపత్రిక ఈ జ్యోతిషుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగ వినుతించుచున్నాము

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,

తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పశ్యము లేదు. పిచికావీతో పనిలేదు మాడుపులు, లలో తప్పక గుణము కనబడును ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిర్మూలమగును. రాజకుటుంబముల నిమి తము కనిపెట్టబడినది. నెల డబ్బా 2-4-0 దీనికనుపాసము ఎనెలలము కౌన్సు 8-0-0 రెండును హ్యక్రింగునగై రా భిర్దుల 6-0-0 2462 గంధర్వ పార్శ్వసీ రాయవరరి, గోదావరిజిల్లా.

ప్రాచీన వైద్యగ్రంథములు

శరభరాజీయము:- బసవరాజీయము వంటి వైద్యగ్రంథము శరభరాజప్రణీతము సులభశైలిని మంచి యోగములుకలవు సగముధరకు అమ్ముచున్నాము నెల 0-8-0

కూటముద్దరము:- మాధవపండిత రచితమైన వైద్యగ్రంథము తెలుగుటకతో నెల 0-4-0

చారుచర్య:- భోజరాజకృతచారుచర్యకు తెలుగు సంగ్రహము తిక్కన కాలమునాటిది ఆరోగ్యవిధులను చాలా పును. నెల 0-4-0

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల,

కృష్ణాజిల్లా.

తృతీయవైశ్యమహాజనసభ

రనూల్కొండ ధరి పెద్దకోడండ (గంజాంజిల్లా) 26-3-26

బుగతమాదన్న శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షోపన్యాసము నుండి ఈక్రింది భాగములు ముదితములు

వైశ్యులు - వారిధర్మములు

"విశాం" అనగా సమదాయ ప్రధానత్వమని యర్థము. ఈనా గుంపులు గుంపులుగాచేరి ద్రవ్యాస్తవ్యవేయులకు సమస్త భారములను మరియు విశా యను దేవతలన జనించివారు గావున వైశ్యులనబడుదురు యజ్ఞాది క్రితువులు చేయుట, వేదోక్తముగా పోషకకర్మలు జేయుట, గోరక్షణ, వాణిజ్యము, వ్యవసాయము మొదలగు ధర్మములు నిర్వర్తించుట వీరి ధర్మమై యున్నది. వైశ్యులకు ముఖ్యమైన వ్యాపారము సమద్రయానము. ఇప్పటికి వైశ్యులు మనయిండ్లలో వివాహముకాలమందు నా యాత్రయని చిన్నపడవలకు కట్టివాటిని పూజించుటయు కలదు. ఈధర్మమును మనదేశవైశ్యులు క్రియాపూర్వకముగ వదలుటచేత ను ఇతరదేశీయులు అవలంబించుటచేతను మన దేశము దరిద్ర దశకును ఇతరదేశములు భాగ్యస్థితికిని వచ్చుటకు కారణములు.

ధర్మములు ప్రియమగుటకు కారణములు

సుమారు ఎనిమిది తొమ్మిది వందల సంవత్సరముల క్రిత ము మనదేశము పారశికులు మహమ్మదీయులు మొదలగు దేశీ యుల దండియాత్రలకు లోనై దేశములోనుండు రాజులకు వి కమత్వములేక యెండిరులతో పోరాడుచు వివిధ రాష్ట్రము లుగా దేశమంతయు యేర్పడి అరాచకమునకు పాలయెను క్ర మక్రమముగా జొరంగజేలు తదనంతరమున అరాచకము విచ్ఛల విడిగా ప్రబలి దేశమంతయు చోరులచేతను బందిపోటువాండ్ల చేతను, నరహంతకులచేతను నిండియుండెను తమ మానప్రాణ ములను రక్షించుకొనట కప్రయత్నము దినములలో ప్రజలు కులాచా రములు మొదలగు తమ విధ్యుక్తధర్మములు విడనాడుట వింత గాదు.

ప్రస్తుత దేశస్థితి - మన కర్తవ్యము

వివారు వర్తమానముండి మనదేశము ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ, విద్యావిధానములందు ప్రబలముగా మారినది. మ హాత్మాగాంధీ, నెహ్రూ మొదలగు నాయకులు కాంతిమార్గము న స్వరాజ్యమునకై పాటుబడుచున్నారు యూరపుఖండమందు స్పెయిన్ మొదలగు దేశముల వారు నిరంకుశ ప్రభుత్వమును తొ లగించి ప్రజాప్రభుత్వమునకై యాదులందుచున్నారు ప్రస్తు త ప్రపంచస్థితినిజూడ ప్రజాస్వాతంత్ర్యము హెచ్చగుచున్నది దేశమందంతట మండల సభలు, రాష్ట్రీయ సభలు, దేశీయ మ హాసభలు విశేషముగా జరుగుచున్నవి వివిధజాతుల వారు రా జకీయవ్యవహారాదులయందేమి కాసనసభలయందేమి పురపాలక వర్గములయందేమి, అన్యత్రైతి మొదలగు సాంఘిక వ్యవహారాదుల యందేమి పాల్గొనుచున్నారు ఇట్లు దేశము నానావిధముల ప్రయత్నించుచుండ మనవారు ఉరక చూచుచుండుట విచారక రమగుచున్నది మనదేశపు భావిస్థితిజూడప్రజలు స్వేచ్ఛను బడయుటకు యెన్నియో సూచన లగపడుచున్నవి దేశభక్తుడయ మునకై యితర జాతులతోపాటు మనవారు మనకాఖయొక్క వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొని వర్ణాశ్రమధర్మముల పునరధరీంచు కోవలసియున్నది

సాంఘిక వ్యవహారాదులలో పూర్వమునకు

యిప్పటికియున్న భేదములు కావలసిన మార్పులు

వివాహ సంబంధములు

మనలో కొందరు మేరకపు వివాహములను దూవ్య ములుగా నెంచవలసియుండునని తలంచుచున్నారు రక్తసంబం ధము దూరమైన కొలదిని సంతానములు బలిష్ఠముగా నుండున ను నీ మొదలగు కారణములను చెబుచున్నారు. వారు చెప్ప నట్టి ఘోతువులు క్రొత్తవికావు పూర్వమునుండియు సహేతుక ములగు వాదప్రతివాదములు జరిగిన పిమ్మటనే సంస్కృతలు నియమమును కావించియున్నారు కాస్త్ర విధు లెట్లున్నను పెద్దలచే నియమింప బడిన విధానములు శిష్టాచారములై కాస్త్ర విధులకన్న బలవత్తరములై సంఘమునందు నాటకొనియున్న వి. ఆట్టి శిష్టాచారమును సంఘముల్లంఘింపజాలదు మేరకపు వివాహములు యెట్టి శిష్టాచారములోనివి చిరకాలమునుండి యన లంబింపబడుచున్న యాచారములన సంఘమునకు కలిగిన హాని యేదియు కనబడదు కాబట్టి యిప్పు డా యాచారమును పరి మోరింపవలసిన యవసరము గానరాదు. మనలో యిప్పుడిప్పుడు

సోదరీ పుత్రులను వివాహమాడుచున్నారు యిది కడుదూవ్య ము ఏకగర్భజనితులగు వారిబిడ్డ యితరేతరా స్వసంతానములో లెక్కింప బడవలసియున్నది కావున రక్తసంబంధము దూరము గా గలవారిని గాని రక్తసంబంధము లేనివారిని గాని వివాహ మాడుట మంచిది.

కన్యావర శుల్కములు

పూర్వము మనవారలకు కన్యావర శుల్కము లను మాట యే తెలియదు కన్నా శుల్కము దీసికొనగూడదనియు నట్లు దీసికొని యిచ్చిన కన్య దేవీపితృకార్యములకు పనికిరాదనియు న్యాయతః ధర్మపత్నియని లెక్కింపదగదనియు మనకాస్త్రము లు మోషించుచున్నవి ఈ దురాచారము బ్రాహ్మణులలో ముందుగా నారంభింపబడినది ఇదియంతగా మనలో న్యాపించుటలేదు అయినను యిట్టిలోపము మనలోనూడ గల్గుటకుగా ను మనవారల గో ధనపంతును వరునకు కట్టుమును పేరులో శుల్కములిచ్చియూడుపిల్లలకువివాహములుచేయుచున్నారు. వర దక్షిణగాని,వరాలంకారాదులుగాని, కన్యాదాతల యొక్క స్థితి గతులబట్టి సంతోష పూర్వకముగా జరిగిన దూవ్యమన బడదు గాని యిదియొక న్యవహారముగా నీమరుట కడుంగడు శోచనీ యము ఈదురాచారము విశేషముగా మనలో ప్రబలియున్నది ఇది కాస్త్రదూవ్యమగుటచే పరమనకును, యిందుమూలము న ధనవ్యయాదులు కలుగుటచే యిహమునకును దూరమైనది గా వున వశుల్కములు దీయుటకు కొన్నికట్టుబాట్లు చేయవలయు నని సభవారిని కోరుచున్నాను

పోషకకర్మలు

దీనిని గరించి కొంచెము చెప్పవలయున్నది పూర్వ ము మనవారు వేదములయందు చెప్పెడి విగమన పోషకకర్మలు జేసెడివారు ఇప్పుడు మనవారు వేదోక్తముగా నిర్వర్తించక బోవుటయేగాక, నానుకరము, ఉపనయనము, వివాహము అపరకర్మల మొదలగు ముఖ్యమైనవి మాత్రమే యేదోవిధము చేయుచున్నారు వీటియొక్క ప్రాముఖ్యత గుర్తెఱుంగచేయు నట్లు కనబడుచున్నది ఉపనయన వివాహములు హూద్రునుజేసెడి పురాణోక్తమునుగాక ద్వైతముల వర్తించెను వేదోక్తమునుగాక రెంటికి చెడ్డలేవను చందంబన వనము నిర్వహించుచున్నాము కావున మనకుండు సహజ హక్కులు యిటుపైని యాచర గలో నుంచనివో మనము ద్వైతములను హూద్రులను జేందని వారమగుదుము ఇంతియేగాక పోషక కర్మలు వేదోక్తముగా చేయుచుండు పిల్లుల కర్తవ్యమో అట్లే వేదాధ్యయనము చేయుటకూడ నావశ్యకమై యున్నది

విద్య

మనజాతిలో విద్యాగంధము లేనివారు చాలమంది గలరు విద్యలేనిదే మనజాతి యెన్నటికిని యున్నత దశకు రాజాలదు ప్రాథమిక విద్యనైనను బడచునివాడు మనలో చాలమంది గలరు విద్య పురుషునకు భూమిగామపంటిది ఎంతధనమున్నను విద్యలేనిది రాణింప నేరదు వాసనలేని పుష్పము యెంత నిర్లభకమో విద్యలేనివా డంత నిర్లభకుడు భర్తృహరియందు ఉల్లివిద్యనిగూడ గుప్తచుని విత్తమురూపము పూరుసాళికి

విద్య యశస్సు భోగ్యవిద్యగురుండు విదేశబంధుమిత్ర విద్యవిశిష్ట దైవతము విద్యకు సాటి ధనంబు లేదిలక విద్య నృపాల పూజితమువిద్య నెరుంగనివాడు మర్త్యదే||

అని యిట్లు చెప్పియున్నాడు కావున ప్రతి మనుజుడు ప్రస్తుతము దేశమునందు జరుగుచున్న ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ, విద్యావిధానములయందు పాల్గొనుటకు శక్తినిచ్చునదియు, ధర్మాధర్మముల ననుసరించి కులాచారానుసారముగా మనవిధ్య క్తధర్మముల నిర్వర్తించుటకు సహకారియై, ద్వైతముల వర్తించెడి యజ్ఞాదిక్రితువులు వేదోక్తముగా పోషకకర్మలు జేయుట మొదలగునవి కారణాంతరములచే మధ్యను నశించి నందున తిరిగి పునరుద్ధరించుకొనుటకు సహాయ భూతము నగ విద్యను మనబాలకుల నేర్పవలసియున్నది.

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది

భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము ఇందు శ్రీ రామ జననము, శీతాకళ్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యోద్ధియను నాటా శ్యసములు. హరికథాకాలక్షేపములకుం బరిగెనున్న దీనినెల పోస్తేటిగాకరు 2-కి-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 2511

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 30-వ తేది మంగళ వారము

ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include rice (చింతా), wheat (బియ్యం), and other grains.

2. ధాన్యము వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various types of rice and wheat.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include oil (నూనె) and other products.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various small items and goods.

ఇనుము.

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include iron (ఇనుము) and other metal goods.

6. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various types of metal and alloys.

7. దూది

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include brass (దూది) and other metal items.

8. నూలు

Table with 4 columns: Item, Price, Quantity, Total. Rows include various types of thread and yarn.

అవ్వతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది

పివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

ఆకాశము
గలుగుడు!

} చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్థాకులనున్నది!! {

తృప్తికరముగా
నుండును!!!

మా వద్ద సాదా బంగారు ఉంగరములు, పువ్వురాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, ఐంకిలు, బిడ్డా ములకు కావలసిన మోపులు, పలురకముల చెతిగాజులు, గొలుగులు, బేసరీలు, ముక్క-పుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గులు, రోజాపువ్వులు, పెండ్లెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి సీమవెండికి, కవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వురాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెదము నగలవిషయములలో వివరములు కావలసినను చేసెదము 1842

తృప్తికరముగాలేనిచో వైకము వాసనిచ్చెదము. ఒకదా మాచమ్మకమును మాడగోరెదము.

1

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కట్టపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు పెన్సల్లు

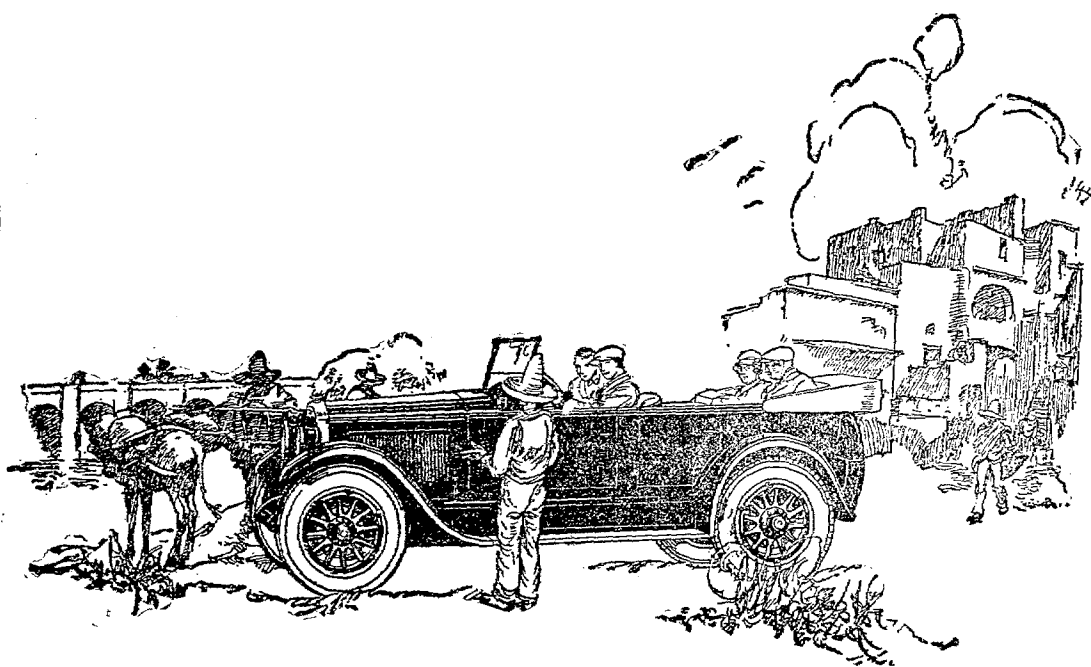
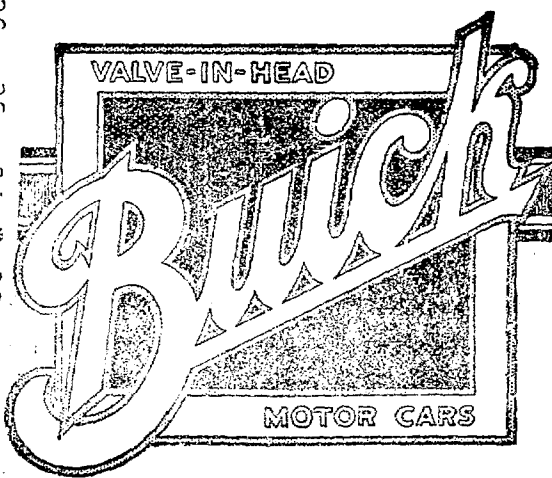
ప్రతి రకము ద్రావింగు పెన్ సెట్లయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోలిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు పెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

స్టాండర్డు మాడలులు 1-కి ధర రూ 5,200

అంతకుపై నుండియు గలదు.

హెడ్ ఇంజనునందు ప్రధాన వాల్వ్ గలదు

బ్యూక్ మాడలు కనిపింపి 4 చక్రముల బ్రేకులు, బెల్టాన్ టైరులు స్టాండర్డు ఎక్స్ప్రెస్ మెంటుగా నుండును.

సింప్లస్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్,

మదరాసు,

ఉదకమండలము.